PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W MIĘDZYCHODZIE

Telefony:
- informacja o numerach wewnętrznych **95 748 24 11**
- PPIS w Międzychodzie **95 748 24 08**
- fax **95 748 35 01**
- e-mail **psse.miedzychod@pis.gov.pl**

ul. Strzelecka 12
64-400 Międzychód
www.psse-miedzychod.pl

Stan sanitarny i sytuacja epidemiologiczna powiatu międzychodzkiego w roku 2018

Aprobował:

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Międzychodzie

Ewa Matuszak

Międzychód – luty 2019r.

SPIS TREŚCI

1. Sytuacja demograficzna powiatu **str. 3**

2. Warunki zdrowotne środowiska bytowania człowieka **str. 4**

2.1 Obiekty komunalne **str. 4**
2.2 Obiekty żywnościowo – żywieniowe **str. 26**
2.3 Warunki higieny pracy **str. 32**
2.4 Obiekty nauczania i wychowania **str. 43**

3. Sytuacja epidemiologiczna **str. 50**

4. Działalność oświatowo – zdrowotna **str. 58**

5. Działalność opiniodawczo – nadzorowa **str. 78**

Wnioski końcowe **str. 80**

1. Sytuacja demograficzna powiatu *(na dzień 30.06.2018r.)*

Powiat międzychodzki zajmuje powierzchnię 736,4 km².

Liczba mieszkańców w powiecie wynosi: **36.932**, w tym - 18.354 mężczyzn

- 18.578 kobiet

- gm. Międzychód: 18.454 – w tym 9.318 kobiet → 50,49 %

miasto: 10.629 w tym 5.515 kobiet → 51,89 %

wieś: 7.825 w tym 3.803 kobiet → 48,60 %

- gm. Sieraków: 8.745 - w tym 4.435 kobiet → 50,71%

miasto: 6.043 w tym 3.108 kobiet → 51,43 %

wieś: 2.702 w tym 1.327 kobiet → 49,11 %

- gm. Kwilcz: 6.389 – w tym 3.173 kobiet → 49,66%

- gm. Chrzypsko: 3.344 – w tym 1.652 kobiet → 49,40 %

2. Warunki zdrowotne środowiska bytowania człowieka

2.1 Obiekty komunalne

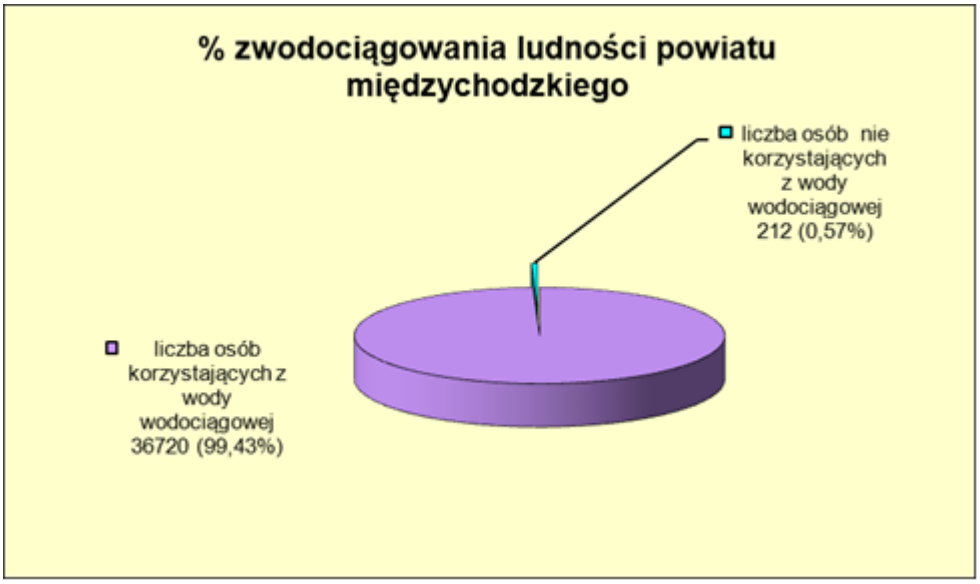
2.1.1 Zaopatrzenie ludności w wodę

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Międzychodzie w 2018 r. sprawowała nadzór nad 24 wodociągami (4 w mieście i 20 na wsiach). Łącznie przeprowadzono 26 kontroli sanitarnych wodociągów i pobrano do badań 128 prób wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi – z wodociągów oraz przeprowadzono 1 kontrolę i pobrano 2 próby wody ze studni publicznej. Wszystkie wodociągi zostały skontrolowane.
Inspekcja Sanitarna sprawowała nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, produkowanej przez przedsiębiorstwa wodociągowe, na podstawie art. 4 ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz.U. z 2019r. poz. 59), art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2018r. poz. 1152, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017r. poz. 2294).
Woda przeznaczona do zbiorowego zaopatrzenia ludności w powiecie międzychodzkim uzyskiwana jest wyłącznie z ujęć wody podziemnej czwarto i trzeciorzędowych.
Wody podziemne charakteryzują się stałym składem fizyko-chemicznym, kształtowanym przez procesy hydrogeologiczne, fizyczne i biologiczne. Najczęściej występujące niepożądane w tych wodach związki to żelazo i mangan. Parametry te nie mają jednak znaczenia zdrowotnego i nie stanowią zagrożenia dla ludzi.
Na terenie powiatu nie występują ujęcia powierzchniowe do zasilania wodociągów.

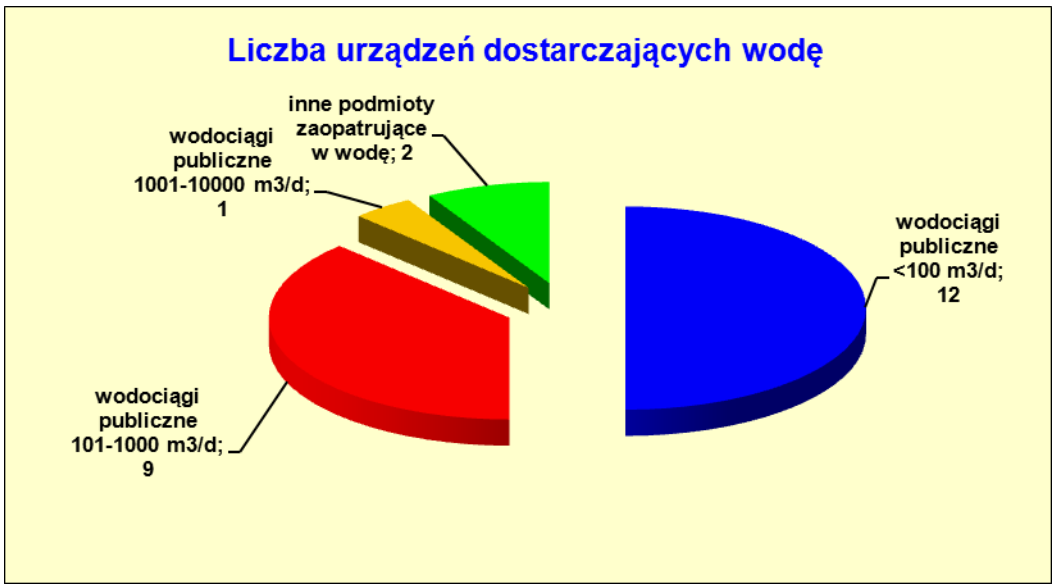
Badania jakości wody w ramach kontroli urzędowej w zakresie parametrów grupy A oraz parametrów grupy B wzorem lat ubiegłych prowadzone były w 2 akredytowanych laboratoriach Państwowej Inspekcji Sanitarnej na terenie województwa wielkopolskiego – Laboratorium Badania Wody i Gleby PSSE w Pile i Laboratorium Badania Wody i Gleby WSSE w Poznaniu.
Do oceny jakości wody wykorzystywano również wyniki badań próbek pobieranych i badanych przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej. Pozyskiwanie wyników z różnych źródeł umożliwiło zebranie danych do pełnej oceny jakości sanitarnej wody przeznaczonej do spożycia.
Badania jakości wody pobranych próbek wykonano w zakresie bakteriologicznym, fizycznym i chemicznym.

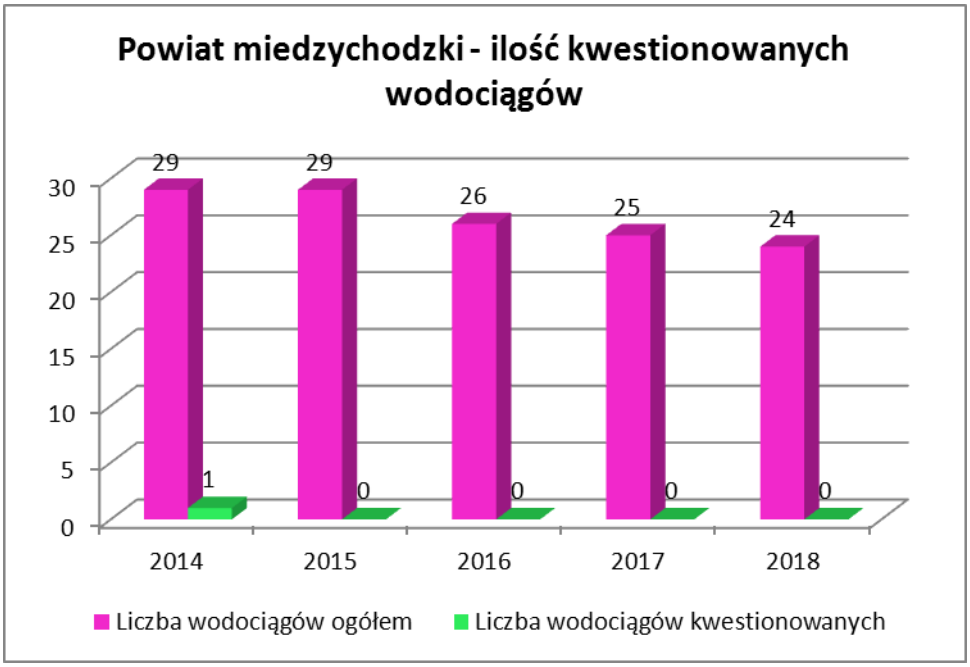
Podczas kontroli obiektów wodociągowych szczególną uwagę zwrócono na sposób uzdatniania wody, dezynfekcji, magazynowania i dystrybucji, stan sanitarno-techniczny ujęcia wody wraz z zespołami urządzeń służących do jej pobierania.
Studnie na ujęciach wodociągowych są właściwie oznakowane i zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych. W roku 2018 ich stan sanitarno-techniczny nie budził zastrzeżeń. Urządzenia wodne są regularnie konserwowane, studzienki kontrolne studni głębinowych utrzymane czysto, wentylowane poprzez zainstalowane kominki, które zabezpieczone są siatkami przeciw owadom i gryzoniom, włazy szczelnie zamknięte.

W roku 2018 z wody wodociągowej korzystało ogółem 36720 mieszkańców powiatu międzychodzkiego. Liczba ludności w powiecie międzychodzkim nie korzystających z wodociągów wynosi 0,57% z ogółu ludności.

Tak jak w ubiegłym roku wszystkie wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę na koniec 2018r. produkowały wodę spełniającą wymagania sanitarne obowiązujących przepisów prawnych.

Przez cztery ostatnie lata wszystkie wodociągi w powiecie międzychodzkim dostarczają wodę dobrej jakości.

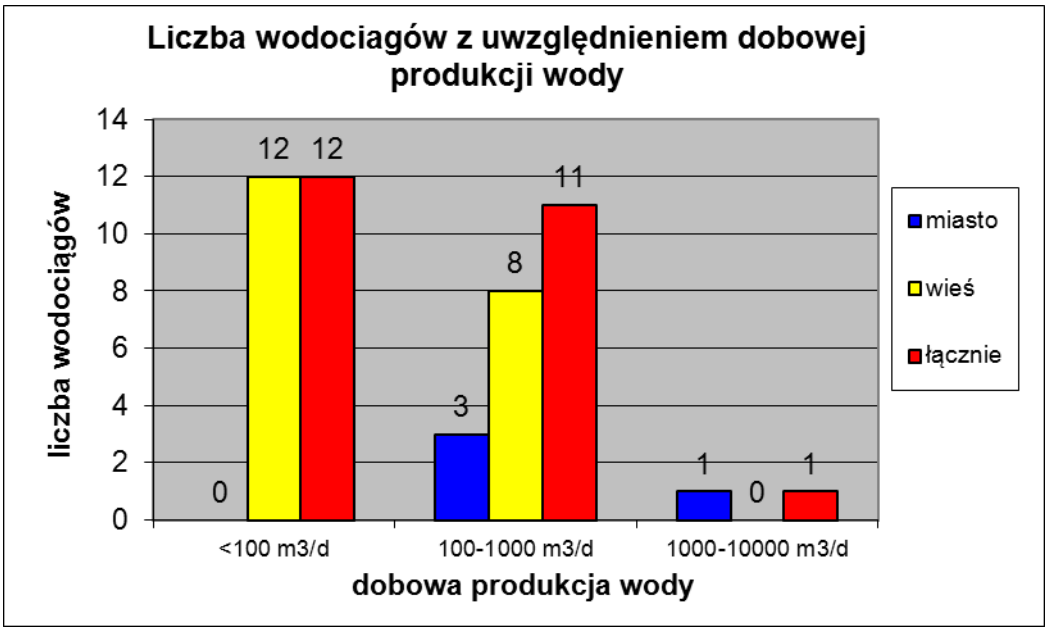
Powiat międzychodzki w 2018r. był zaopatrywany w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi z niżej wymienionych wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę:

- 12 wodociągów o produkcji < 100 m^3/dobę
- 9 wodociągów o produkcji 100 - 1000 m^3/dobę
- 1 wodociąg o produkcji 1000 - 10000 m^3/dobę

oraz przez 2 inne podmioty zaopatrujące w wodę (produkujące wodę na potrzeby zakładu).

W porównaniu do ubiegłego roku liczba wodociągów zmniejszyła się o 1; wykreślono z ewidencji wodociąg publiczny Lutom (Gmina Sieraków) - został podłączony do wodociągu publicznego Sieraków.

Spośród wodociągów będących w ewidencji dwa wodociągi publiczne (w Międzychodzie i w Sierakowie) spełniały kryteria wymagań do raportowania do Komisji Europejskiej. Raportowaniem objęte były wodociągi produkujące wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi w ilości powyżej 1000 m^3/dobę lub zaopatrujących powyżej 5000 osób.

Mieszkańcom powiatu wodę przeznaczoną do spożycia w 2018r. dostarczali nw. producenci:

Nazwa wodociągu	**Nazwa obsługiwanych miejscowości**	**Ocena Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi**
- publiczny Międzychód	Międzychód, Bielsko, Kolno, Wielowieś, Gorzyń, Gorzycko Stare, Muchocin, Dzięcielin, Zatom Stary, Aleksandrowo, Zielona Chojna	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Głażewo	Głażewo, Dormowo, Gralewo, Mnichy, Mniszki, Tuczępy, Skrzydlewo, Brzezie Łąki	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Radgoszcz	Radgoszcz, Mierzyn, Kaplin, Zatom Nowy, Mokrzec, Przedlesie, Zwierzyniec, Mierzyn-Puszcza, Zamyślin, Piłka, O.W. Mierzyn	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Kamionna	Kamionna	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Lewice	Lewice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Łowyń	Łowyń	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- zakładowy Międzychód Nowicka	na potrzeby zakładu	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Sieraków	Sieraków, Marianowo, Bucharzewo, Lutom, Lutomek, Izdebno, Kaczlin, Jabłonowo, Lesionki, Tuchola, Dąbrowa Nowa Spółdzielnia Produkcyjna	Woda przydatna do spożycia przez ludzi

- publiczny Kłosowice	Kłosowice, zachodnia część Sierakowa, Chorzępowo, Kobylarnia	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Ławica	Ławica, Chalin	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Przemyśl	Przemyśl, Grobia, Góra, Śrem, OSiR Sieraków, TKKF Sieraków	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- lokalny Huta Szkła	na potrzeby zakładu	Woda o przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Kwilcz	Kwilcz, Orzeszkowo, Rozbitek, Dąbrowa - Gajówka	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Lubosz	Lubosz, Chorzewo, Augustowo, Karolewice	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Daleszynek	Daleszynek, Niemierzewo, Józefowo, Pólko	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Mechnacz	Mechnacz	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Prusim	Prusim	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Mościejewo	Mościejewo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Kurnatowice	Kurnatowice, Upartowo, część Grobii	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Dąbrowa Nowa	Dąbrowa Nowa, Dąbrowa Stara, Miłostowo	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Wituchowo	Wituchowo, Kubowo, Chudobczyce	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
- publiczny Chrzypsko Wielkie	Chrzypsko Wielkie, Chrzypsko Małe, Charcice, Mylin, Śródka	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Białcz	Białcz, Łężce, Łężeczki, Białokosz, Ryżyn	Woda przydatna do spożycia przez ludzi
-publiczny Orle Wielkie	Orle Wielkie	Woda przydatna do spożycia przez ludzi

JAKOŚĆ WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA
W SKALI POSZCZEGÓLNYCH GMIN

W powiecie międzychodzkim w 2018 roku eksploatowane były 24 wodociągi.

MIASTO I GMINA MIĘDZYCHÓD

W zakresie nadzoru nad jakością wody przeznaczonej do spożycia objęto:
***Na terenie miasta Międzychód**:*

- 1 wodociąg publiczny,
- 1 wodociąg zakładowy,
- 1 studnię w Międzychodzie (samowypływowa).

Jakość wody z wodociągu publicznego w Międzychodzie tak jak w roku ubiegłym odpowiada wymaganiom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Jest to wodociąg raportowany do UE.

Jakość wody z wodociągu zakładowego Międzychód Nowicka odpowiada wymaganiom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi..

W przypadku studni samowypływowej w roku 2018, tak jak w latach ubiegłych stwierdzono podwyższoną zawartość jonu amonowego – wynikającą ze specyfiki warstw wodonośnych.

W gminie Międzychód:

- 5 wodociągów publicznych.

W 2018 roku wszystkie wodociągi oceniono jako dostarczające wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Nadzorowane wodociągi zaopatrzenia w wodę mieszkańców Miasta i Gminy Międzychód:

Miasto i gmina Międzychód			
rok	**Liczba nadzorowanych ujęć wodnych**	**Liczba kwestionowanych obiektów wodnych**	**odsetek kwestionowanych**
2014	7	0	0%
2015	7	0	0%
2016	7	0	0%
2017	7	0	0%
2018	7	0	0%

Z powyższych zestawień widać, że mieszkańców Miasta i Gminy Międzychód zaopatrują wodociągi dostarczające wodę przydatną do spożycia - zgodną z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

MIASTO I GMINA SIERAKÓW

*Na **terenie miasta Sieraków*** nadzorem objęto**:**

- 1 wodociąg publiczny
- 1 wodociąg lokalny produkujący wodę na potrzeby zakładu

Wodociąg publiczny Sieraków i lokalny Huta Szkła Sieraków produkowały wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W gminie Sieraków nadzorem objęto*:*

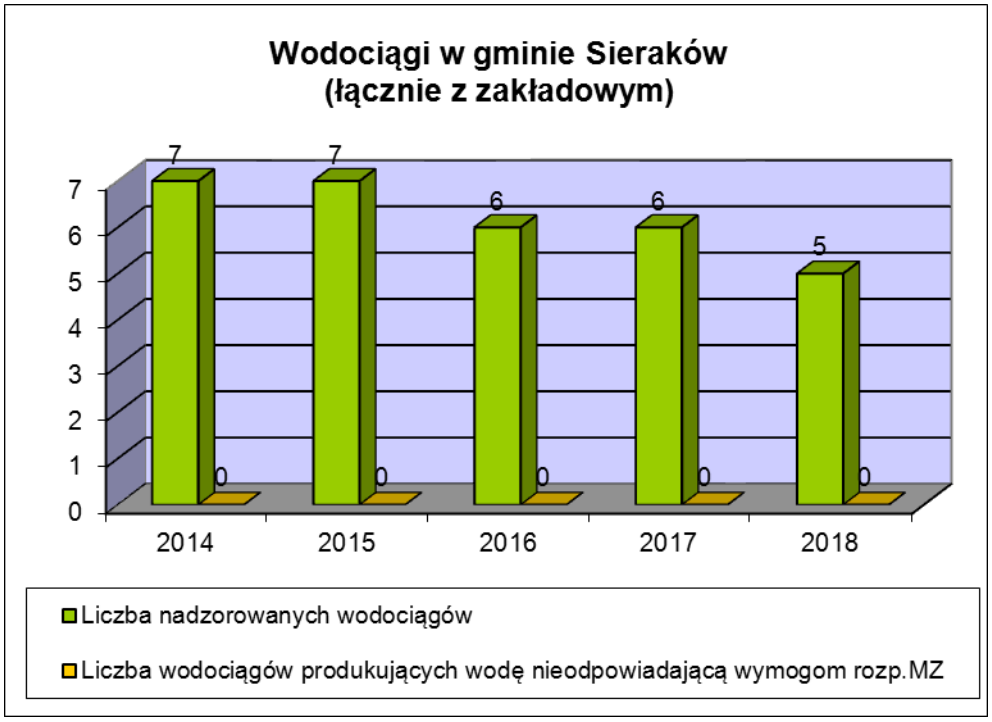
- 3 wodociągi publiczne.

W porównaniu z rokiem 2017r. wykreślono z ewidencji 1 wodociąg publiczny Lutom, który został podłączony do wodociągu publicznego Sieraków.

Na terenie Gminy Sieraków wszystkie wodociągi w 2018r. tak i w roku ubiegłym produkowały wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W poniższej tabeli przedstawiono nadzorowane wodociągi łącznie z wodociągiem zakładowym.

Miasto i gmina Sieraków			
rok	**Liczba nadzorowanych ujęć wodnych**	**Liczba kwestionowanych obiektów wodnych**	**odsetek kwestionowanych**
2014	7	0	0%
2015	7	0	0%
2016	6	0	0%
2017	6	0	0%
2018	5	0	0%

Z powyższych zestawień widać, że mieszkańców Miasta i Gminy Sieraków w wodę odpowiedniej jakości, tak jak w latach ubiegłych, zaopatrują wodociągi dostarczające wodę zgodną z wymogami rozporządzenia.

W przypadku jednego wodociągu – publicznego Ławica, w wyniku przeprowadzonych badań jakości wody w ramach kontroli wewnętrznej, stwierdzono przekroczenie manganu, które łącznie trwało 49 dni: 29 dni w lipcu, 20 dni w sierpniu.

W związku ze stwierdzeniem ponadnormatywnej zawartości manganu w próbce wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej, zarządca wodociągu poinformował o prowadzonych działaniach naprawczych: wymieniono złoża filtracyjne w dwóch filtrach zgodnie z technologią. Po dezynfekcji oraz płukaniu filtrów zostały pobrane próby wody uzdatnionej osobno z każdego filtra, a następnie na sieci wodociągowej – wyniki nie kwestionowane. W czasie prowadzenia prac oraz do czasów uzyskania pozytywnych wyników badań obszar zasilany był przez wodociąg publiczny Kłosowice.

Pozostałe przeprowadzone badania z wodociągów publicznych gminy Sieraków wykazały, że woda odpowiada wymaganiom sanitarnym określonym w cytowanym wyżej rozporządzeniu. Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań wody PPIS w Międzychodzie wydał dla wszystkich wodociągów oceny stwierdzające przydatność wody do spożycia.

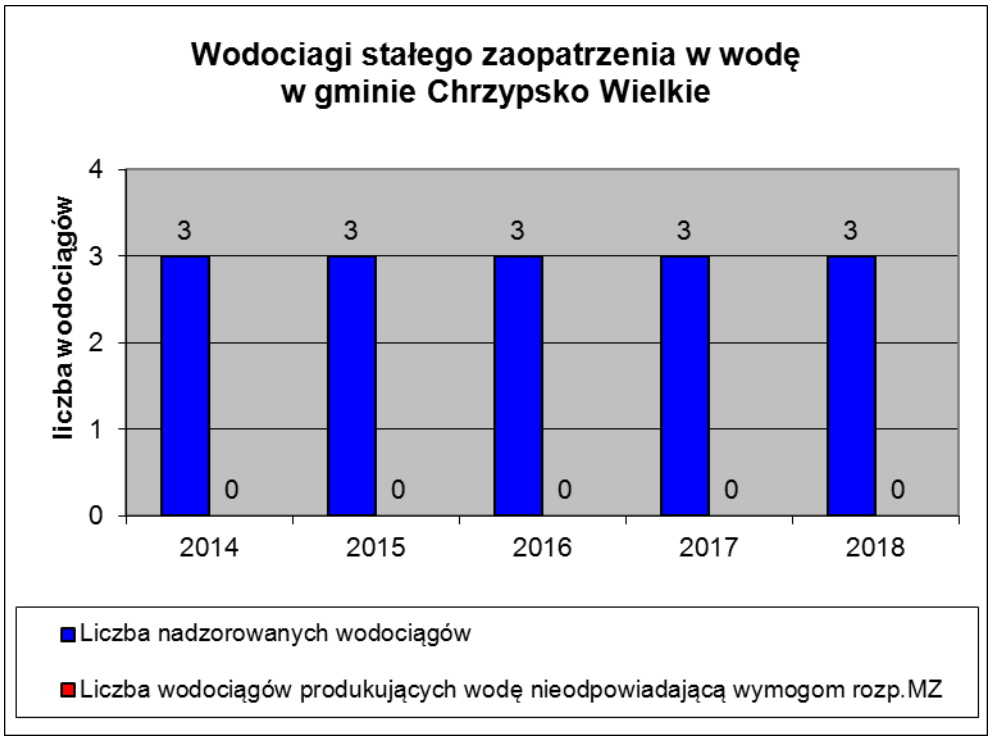
GMINA CHRZYPSKO WIELKIE

*W **gminie Chrzypsko Wielkie** nadzorem objęto:*

- 3 wodociągi publiczne.

Od roku 2011 wszystkie wodociągi w Gminie produkują wodę odpowiadającą wymogom stawianym wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi

Gmina Chrzypsko Wielkie			
rok	**Liczba nadzorowanych ujęć wodnych**	**Liczba kwestionowanych obiektów wodnych**	**odsetek kwestionowanych**
2014	3	0	0%
2015	3	0	0%
2016	3	0	0%
2017	3	0	0%
2018	3	0	0%

Z przedstawionych danych widać, że w gminie Chrzypsko Wielkie na przestrzeni lat woda produkowana przez wodociągi jest stabilna i odpowiada wymogom rozporządzenia MZ.

GMINA KWILCZ

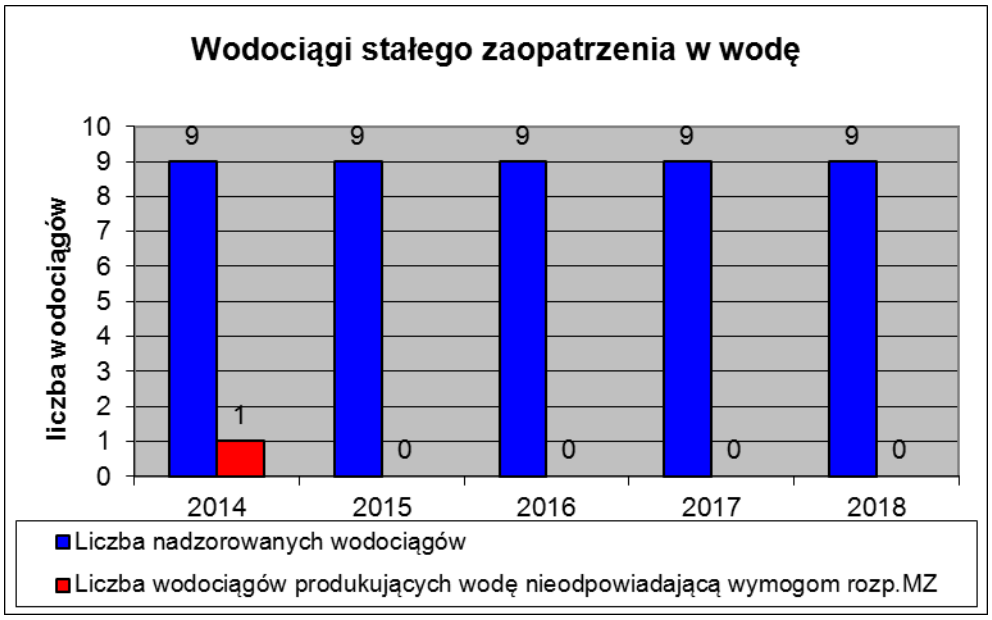
*W **gminie Kwilcz** nadzorem objęto:*

- 9 wodociągów publicznych.

W porównaniu z rokiem ubiegłym liczba wodociągów nie uległa zmianie.

Nadzorowane wodociągi stałego zaopatrzenia w wodę mieszkańców Gminy Kwilcz:

Gmina Kwilcz			
rok	**Liczba nadzorowanych ujęć wodnych**	**Liczba kwestionowanych obiektów wodnych**	**odsetek kwestionowanych**
2014	9	1	11%
2015	9	0	0%
2016	9	0	0%
2017	9	0	0%
2018	9	0	0%

Z powyższego zestawienia wynika, że w Gminie Kwilcz począwszy od 2015r. wszystkie wodociągi w ocenie rocznej produkowały wodę odpowiedniej jakości - zgodnie z wymogami obowiązującego rozporządzenia we sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia. **Ze względu na wahania w jakości wody w ciągu roku nadal należy wzmóc monitoring parametrów zarówno fizyko-chemicznych jak i bakteriologicznych.**

W wyniku przeprowadzonych badań jakości wody w ramach kontroli urzędowej nad jakością wody oraz w ramach kontroli wewnętrznej wodociągów w trakcie roku stwierdzono czasowe pogorszenie jakości wody w wodociągach:

- **<u>wodociąg publiczny Kurnatowice</u>** - przekroczenie parametrów bakteriologicznych:
ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2ºC po 72h – czas przekroczenia 18 dni w marcu, 15 dni w kwietniu.

- **<u>wodociąg publiczny Prusim</u>** - przekroczenie parametrów bakteriologicznych:
ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2ºC po 72h – czas przekroczenia 18 dni w marcu, 23 dni w kwietniu.

Przekroczenia te nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia ludzkiego, a mogły jedynie powodować uciążliwości dla użytkowników z powodu pogorszenia właściwości organoleptycznych wody, takich jak mętność i barwa wody, a także jej zapach. Zaznaczyć należy, że oznaczane parametry mikrobiologiczne takie jak ogólna liczba mikroorganizmów w 22±2ºC po 72 h, są parametrami wskaźnikowymi pozwalającymi na ocenę prawidłowości procesu uzdatniania i przy podjęciu szybkich działań naprawczych (dezynfekcji wody, płukanie sieci) nie powinny być czynnikami chorobotwórczymi.

Przedstawione przez przedsiębiorcę wodociągowego wyniki badań wody z wodociągów publicznych Kurnatowice i Prusim, po działaniach naprawczych, przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej, potwierdziły, że woda odpowiada pod względem bakteriologicznym wymaganiom sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia

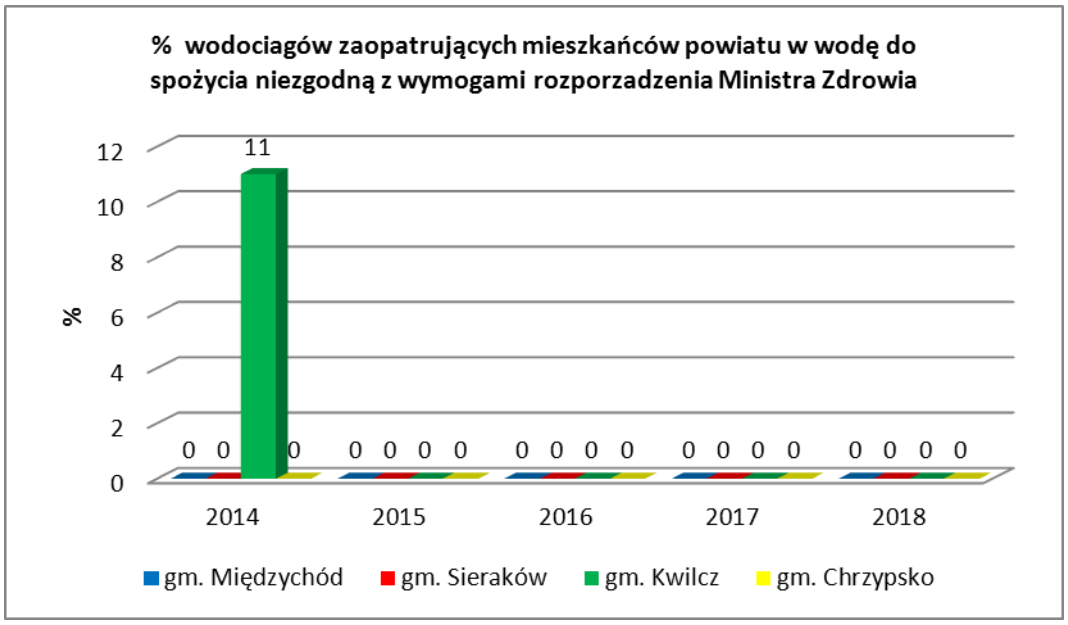
2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Pozostałe przeprowadzone badania z wodociągów publicznych Gminy Kwilcz wykazały, że woda odpowiada wymaganiom sanitarnym określonym w cytowanym wyżej rozporządzeniu.
Na podstawie otrzymanych sprawozdań z badań wody PPIS w Międzychodzie wydał na wszystkie wodociągi oceny stwierdzające przydatność wody do spożycia.

W związku z przekroczeniami bakteriologicznymi wystosowano do Zakładu Obsługi Mienia Samorządowego w Kwilczu:

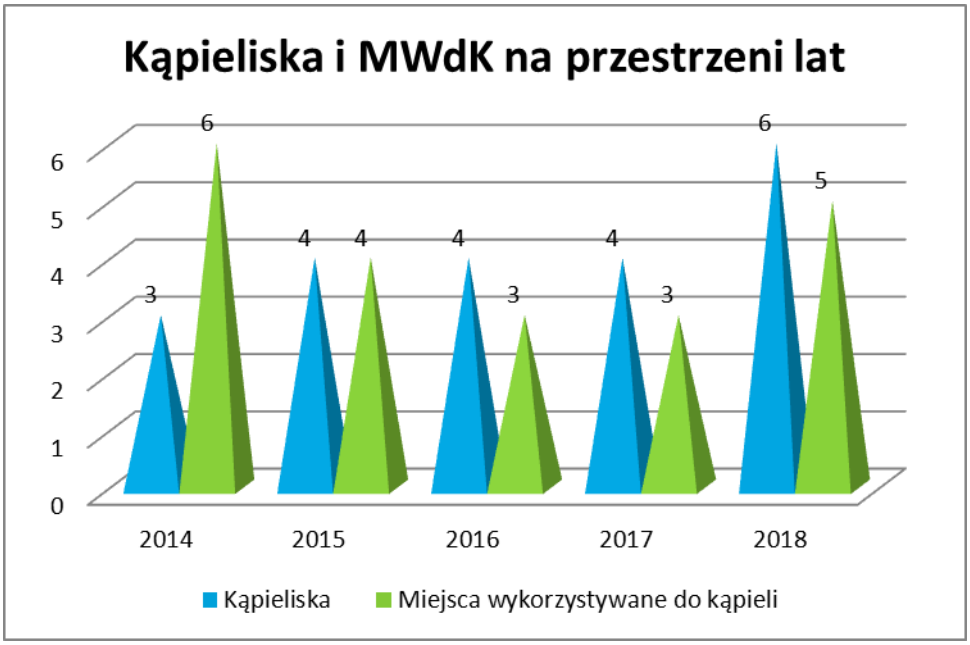
- 2 decyzje rachunkowe za kwestionowaną jakość wody (wodociąg publiczny: Kurnatowice, Prusim).
- 2 pisma z art. 30 ustawy o PIS informujące o pogorszeniu jakości wody (obecność ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C) i zobowiązujące zarządcę wodociągu do podjęcia działań naprawczych w celu doprowadzenia jakości wody do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia.

W całym powiecie międzychodzkim w ocenie rocznej wszystkie wodociągi produkowały wodę przydatną do spożycia.
Poniższe zestawienie pokazuje wyraźną tendencję do przywiązywania wagi poszczególnych Gmin by dostarczać mieszkańcom wodę dobrej jakości.

2.1.2 Kąpieliska i pływalnie kryte

Kąpieliska

W porównaniu do ubiegłych lat liczba kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli wyraźnie wzrosła, co związane w dużej mierze było z tym, iż ustawa Prawo wodne (Dz. U. z 2018r. poz. 2268, z późn. zm.) wprowadziła istotne zmiany w funkcjonowaniu kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli.

Od 1 stycznia 2018 r. poza kąpieliskami mogły funkcjonować wyłącznie miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, na utworzenie których rada gminy, w drodze uchwały, wyraziła zgodę (po złożeniu odpowiedniego wniosku przez organizatora tego miejsca). Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli mogły funkcjonować przez okres nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym.

W roku 2018 do Powiatowej Stacji Sanitarno–Epidemiologicznej w Międzychodzie wpłynęły wnioski z Gmin o zaopiniowanie projektów uchwał, obejmujących wykaz planowanych kąpielisk, sporządzonych po rozpatrzeniu wniosków organizatorów kąpielisk oraz kąpielisk dla których gmina będzie organizatorem.

Wnioski dotyczyły 6 kąpielisk i zostały zaopiniowane pozytywnie.

Było to 6 kąpielisk raportowanych do UE:

- „Plaża Miejska nad Jeziorem Jaroszewskim” (Sieraków)
- Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu (gmina Kwilcz)
- Kąpielisko na Jeziorze Kwileckim w Orzeszkowie (gmina Kwilcz)
- Kąpielisko na Jeziorze Kuchennym w Prusimiu (gmina Kwilcz)
- Kąpielisko na Jeziorze Mierzyńskim (gmina Międzychód) – *od 2018r.*
- Kąpielisko nad Jeziorem Chrzypskim (gmina Chrzypsko Wielkie) *- od 2018r.*

Kontrola urzędowa w bieżącym sezonie kąpieliskowym, tak jak i w ubiegłym polegała na:

- wyznaczeniu punktów pobierania próbek wody do badań z kąpieliska (wspólnie z organizatorami),
- pobieraniu, transporcie i badaniu próbek wody z kąpieliska jedynie przed sezonem oraz w przypadku zaistnienia sytuacji mogącej powodować pogorszenie jakości wody w kąpielisku,
- ocenie kontroli wewnętrznej prowadzonej przez organizatora kąpieliska,
- wydawaniu ocen.

Skontrolowano 6 kąpielisk raportowanych do UE, przeprowadzono 12 kontroli protokolarnych. Stan sanitarno-higieniczny oceniono jako dobry. Jakość wody we wszystkich kąpieliskach przez cały sezon była przydatna do kąpieli.
Wszystkie ww. kąpieliska posiadały pozwolenia wodno-prawne oraz opracowane profile wodne.

Łącznie z kąpielisk zbadano 24 próbki:

- w ramach nadzoru sanitarnego – 6 próbek,
- w ramach kontroli wewnętrznej – 18 próbek.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie na podstawie oceny czteroletniej (za lata 2015-2018) jakości wody w kąpieliskach:

- „Plaża Miejska nad Jeziorem Jaroszewskim" (Sieraków)
- Kąpielisko na Jeziorze Młyńskim w Prusimiu (gmina Kwilcz)
- Kąpielisko na Jeziorze Kwileckim w Orzeszkowie (gmina Kwilcz)
- Kąpielisko na Jeziorze Kuchennym w Prusimiu (gmina Kwilcz)

dokonanej zgodnie z kryteriami określonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011r. w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu wykorzystywanym do kąpieli (Dz.U. z 2016r. poz. 1602) **sklasyfikował jakość wody jako doskonałą.**

Nie dokonano klasyfikacji jakości wody w Kąpielisku na Jeziorze Mierzyńskim i w Kąpielisku nad Jeziorem Chrzypskim ze względu iż kąpieliska działają 1 sezon (wymóg do klasyfikacji to 4 kolejne lata).

Oprócz kąpielisk w powiecie zgłoszono 5 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli:

- na Jeziorze Miejskim w Międzychodzie,
- na Jeziorze Łowyńskim w Łowyniu,
- na Jeziorze Barlin,
- na Jeziorze Kaplin,
- na Jeziorze Jeleniec.

Skontrolowano 5 miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli, w których przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych. Stan sanitarno-techniczny i higieniczny ww. obiektów bez zastrzeżeń.

Łącznie z miejsc wykorzystywanych do kąpieli zbadano: 10 próbek w ramach kontroli wewnętrznej.
Jakość wody we wszystkich miejscach okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli przez cały okres ich funkcjonowania była przydatna do kąpieli.

Tak jak w latach ubiegłych, inspekcja sanitarna prowadziła i aktualizowała internetowy serwis kąpieliskowy - zgodnie z art. 347 ust. 3 ustawy Prawo wodne z dnia 18 lipca 2001r., który jest źródłem informacji m.in. na temat: lokalizacji kąpielisk, czasu trwania sezonu kąpielowego, warunków atmosferycznych, bieżącej oceny jakości wody w kąpieliskach, informacji o zakazie kąpieli wraz ze wskazaniem przyczyn zakazu, informacji o występowaniu krótkotrwałych zanieczyszczeń, ostrzeganiu o przewidywanym zanieczyszczeniu, infrastrukturze. Serwis kąpieliskowy udostępnia także dane administratorów oraz dane powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych nadzorujących kąpieliska.
Link do serwisu kąpieliskowego umieszczony jest na stronie Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu oraz na stronie Głównego Inspektora Sanitarnego.
Dodatkowo, w czasie sezonu letniego na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzychodzie publikowane były komunikaty o jakości wody w kąpieliskach i miejscach wykorzystywanych do kąpieli z obszaru powiatu międzychodzkiego.

Tylko dwóch organizatorów kąpielisk: Gmina Międzychód i Gmina Chrzypsko Wielkie brało czynny udział w aktualizacji Serwisu Kąpieliskowego w czasie sezonu, tj. wprowadzono profil wody w kąpielisku i umieszczano na bieżąco dane dot. warunków na kąpieliskach.
Pozostali organizatorzy ograniczyli się tylko do wprowadzenia profilu wody na kąpieliskach.

Pływalnie kryte

Na terenie powiatu międzychodzkiego funkcjonuje jedna pływalnia kryta.

Gmina Chrzypsko Wielkie - pływalnia w Hotelu Łężeczki.

właściciel: HOTEL ŁĘŻECZKI SPÓŁKA CYWILNA, Łężeczki 1, 64-412 Chrzypsko Wielkie

liczba pobranych próbek wody w ramach kontroli urzędowej i wewnętrznej

Rodzaj kontroli	Ogólna liczba pobranych próbek	Liczba badań w kierunku bakteriologicznym (*oprócz Legionelli*)	Liczba badań w kierunku fizykochemicznym	Ogółem badań	w tym ile z przekroczeniami (*oprócz Legionelli*)	przekroczone parametry
Kontrola urzędowa	40	40	12	52	18	**16-ogólna liczba mikroorg. w 36^{0}C,** w tym: 2 mała niecka (2x>300 jtk); 10 duża niecka (149, 175, 178, 216, 6x>300jtk); 2 system cyrk. do jacuzzi (30, >300); 2 system cyrk. do dużej niecki (>300) **2-Pseudomonas aeruginosa**, w tym: 1 mała niecka >200 jtk, 1 duża niecka -1jtk
Kontrola wewnętrzna	77	77	46	123	22	**9-ogólna liczba mikroorg. w 36^{0}C**, w tym: 6 system cyrk. do dużej niecki (59,27,35,53,130,>300 jtk), 3 system cyrk. do jacuzzi (23,24,93 jtk); **13 chloroform,** w tym: 3 mała niecka (0,043; 0,0463; 0,0926) 4 duża niecka (0,0527; 0,0728; 0,0951; 0,107) 3 system cyrkulacji dużej niecki (0,0678; 0,07777; 0,0979) 3 system cyrkulacji jacuzzi (0,0426; 0,0429; 0,0866)
suma	117	117	58	175	40	

Po uzyskaniu informacji z LBWiG w Pile o przekroczeniach bakteriologicznych poinformowano telefonicznie zarządcę basenu o konieczności natychmiastowej dezynfekcji i podjęcia działań w celu ustalenia przyczyn zanieczyszczenia oraz wystosowano 3 pisma z art.

30 ustawy o PIS. Ponowny pobór próbek wody wykazał skuteczność przeprowadzonych działań naprawczych.

Liczba przeprowadzonych kontroli:

ogółem	w tym poborowych	w tym protokolarnych
13	12	1

Obiekt utrzymany był we właściwym stanie sanitarno-higienicznym i technicznym. Otoczenie obiektu uporządkowane. Węzły sanitarne wyposażone są w dozowniki z mydłem w płynie, ręczniki jednorazowego użytku, pojemniki na odpadki stałe i papier toaletowy.

PIS prowadzi kontrole jakości wody w nieckach basenowych z częstotliwością 1 raz na miesiąc natomiast zarządca pływalni zleca badanie wody 2 razy w miesiącu.
Oceny jakości wody dokonywano na podstawie: ogólnej liczby mikroorganizmów w 36°C po 48h, liczby bakterii Escherichia coli i liczby Pseudomonas aeruginosa.
W wodzie basenowej, oprócz analizy mikrobiologicznej, sprawdzano także stężenie zawartości chloru wolnego, chloru związanego, pH, potencjału redoks i utlenialności.

2.1.3 Obiekty lecznictwa zamkniętego

Pod nadzorem sanitarnym PSSE w Międzychodzie w roku sprawozdawczym 2018 pozostawał:

- **Zakład Leczenia Uzależnień w Charcicach** (gmina Chrzypsko Wielkie).

W roku 2018 przeprowadzono 2 kontrole sanitarne:
- 1 kontrolę sanitarną oceny obiektu,
- 1 kontrolę w związku ze zgłoszeniem występowania w ZLU pluskiew.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie, w związku z anonimową interwencją, która wpłynęła w styczniu 2018r. do Narodowego Funduszu Zdrowia Wielkopolskiego Oddziału Wojewódzkiego w Poznaniu i przekazaną do tutejszej Stacji, dotyczącą zagrożenia epidemiologicznego związanego z insektami na terenie Zakładu Leczenia Uzależnień w Charcicach, przeprowadził kontrolę sanitarną w przedmiotowej sprawie.
O problemach z występowaniem pluskiew w Zakładzie Leczenia Uzależnień w Charcicach Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie powziął pierwsze informacje 05.10.2017r. Od tego czasu monitorowana była sytuacja w ZLU w Charcicach:
- przeprowadzono kontrole sanitarne,
- kontrolowano działania zespołu zajmującego się nadzorowaniem zwalczania pluskiew (analiza raportów przesyłanych do PSSE Międzychód).

W ZLU w Charcicach od czerwca 2017r. trwają zabiegi zwalczania pluskiew. Pluskwy występowały w pawilonie w części męskiej. Wolne od pluskiew były tzw. pałac (28 łóżek) oraz pawilon kobiecy (19 łóżek). W 2017r. ZLU w Charcicach dokonał likwidacji wszystkich gniazd pluskiew, wymienił wszystkie tapczany z oddziałów, gdzie występowały pluskwy, na nowe łóżka, zakupił nowe materace, koce i nowe komplety pościeli.
W 2018r. zgłoszono pielęgniarce dwukrotne pojedyncze przypadki wystąpienia pluskiew.
Natychmiast przeprowadzono zabiegi dezynsekcji chemicznej, po której inwazja insektów została zlikwidowana. Profilaktycznie cały czas prowadzi się cykliczne dezynsekcje – bez cech ponownej inwazji.

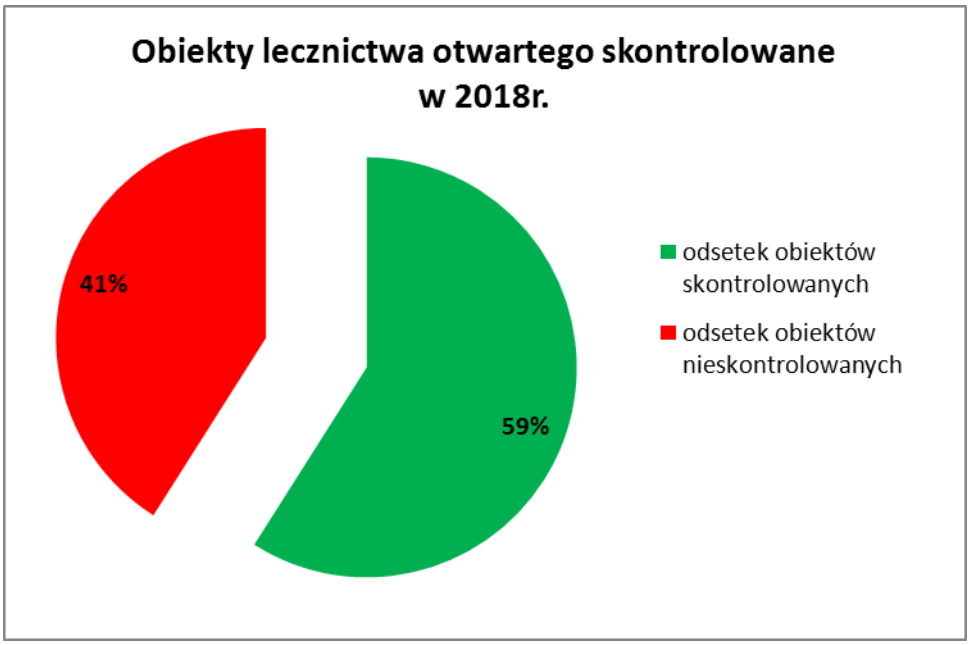
Stan sanitarno-higieniczny ocenia się jako dobry. Otoczenie obiektu uporządkowane.
W roku sprawozdawczym nie nakładano mandatów.
W zakładzie prowadzona jest przede wszystkim terapia psychiatryczna.

Placówka spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2012r. poz. 739).

2.1.4 Obiekty lecznictwa otwartego

Na terenie powiatu międzychodzkiego na dzień 31.12.2018r. w ewidencji znajdowało się 66 placówek / 79 działalności lecznictwa otwartego.

Wyszczególnienie				***Liczba obiektów wg. ewidencji***	***Liczba obiektów skontrolowanych***
Działalność lecznicza wykonywana przez podmioty lecznicze	ambulatoryjne świadczenia zdrowotne	Przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria z izbą chorych, lecznice	1.	**9**	**8**
		Zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne	2.	**-**	**-**
		Zakłady rehabilitacji leczniczej	3.	**1**	**1**
		Inne ogółem	4.	**17**	**16**
		w tym uzdrowiskowe[2)]	5.	**-**	**-**
Działalność lecznicza wykonywana przez praktykę zawodową	Indywidualne praktyki lekarskie ogółem		6.	**14**	**9**
	w tym indywidualne praktyki lekarzy dentystów		7.	11	9
	Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie ogółem		8.	**34**	**10**
	w tym indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentystów		9.	4	3
	Grupowe praktyki lekarskie ogółem		10.	**-**	-
	w tym grupowe praktyki lekarzy dentystów		11.	**-**	-
	Indywidualne praktyki pielęgniarek		12.	**3**	**1**
	Indywidualne specjalistyczne praktyki pielęgniarek		13.	**-**	-
	Grupowe praktyki pielęgniarek		14.	**-**	-
	Inne		15.	**-**	-

Liczba przeprowadzonych kontroli i rekontroli ogółem: 46

Podczas kontroli obiektów leczniczych sprawdzano instrukcje i procedury higienicznego mycia rąk, procedury postępowania z brudną i czystą odzieżą ochronną, procedury postępowania z odpadami medycznymi, procedury mycia i dezynfekcji pomieszczeń i urządzeń. Sprawdzano czy pracownicy zostali przeszkoleni w tym zakresie, czy stanowiska do mycia rąk są prawidłowo wyposażone, czy pracownicy zachowują prawidłowe zasady aseptyki podczas wykonywania czynności przy pacjentach, czy prawidłowo postępuje się ze sprzętem znajdującym się przy stanowisku do mycia rąk (aseptyka dozowników, pojemników), jakie jest postępowanie przed uzupełnianiem środków dezynfekcyjnych. Sprawdzano prawidłowość selektywnego zbierania odpadów medycznych (stosowania kodów, opakowań, podziału odpadów, oznakowania, transportu, odbioru). Ponadto sprawdzano wyposażenie ambulatoriów w sprzęt do sprzątania, czy jest dostosowany do specyfiki zakładu, rodzaju oraz liczby pomieszczeń. Sprawdzano także częstotliwość i poprawność przeprowadzania kontroli wewnętrznych.

W przychodniach, poradniach, ośrodkach zdrowia oraz ambulatoriach dezynfekcja sprzętu i narzędzi medycznych przeprowadzana była, podobnie jak w latach ubiegłych, najczęściej metodą tradycyjną (ręcznie) w gabinetach zabiegowych i gabinetach specjalistycznych (stomatologicznych, chirurgicznych, laryngologicznych, ginekologicznych). Dekontaminacja narzędzi w grupie obiektów praktyk lekarskich, w tym lekarzy dentystów, nadal najczęściej odbywała się w pomieszczeniach, w których wykonywane były zabiegi medyczne lub pomieszczeniach do tego przeznaczonych, przy użyciu prawidłowo dobranych preparatów dezynfekcyjnych.
Do dezynfekcji stosowano wyłącznie preparaty zarejestrowane i dopuszczone do obrotu przez Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych. Zarówno dobór preparatów, jak i parametry dezynfekcji (uwzględnienie spektrum, czas działania oraz odpowiednie stężenie) nie budziły zastrzeżeń.

W roku sprawozdawczym wszystkie skontrolowane placówki posiadające autoklawy prowadziły wewnętrzną kontrolę biologicznej skuteczności sterylizacji 1 raz na kwartał, przy użyciu testów biologicznych.
Kontrola chemiczna skuteczności sterylizacji prowadzona była za pomocą wskaźników chemicznych wieloparametrowych (twindicator) wkładanych do pakietów.

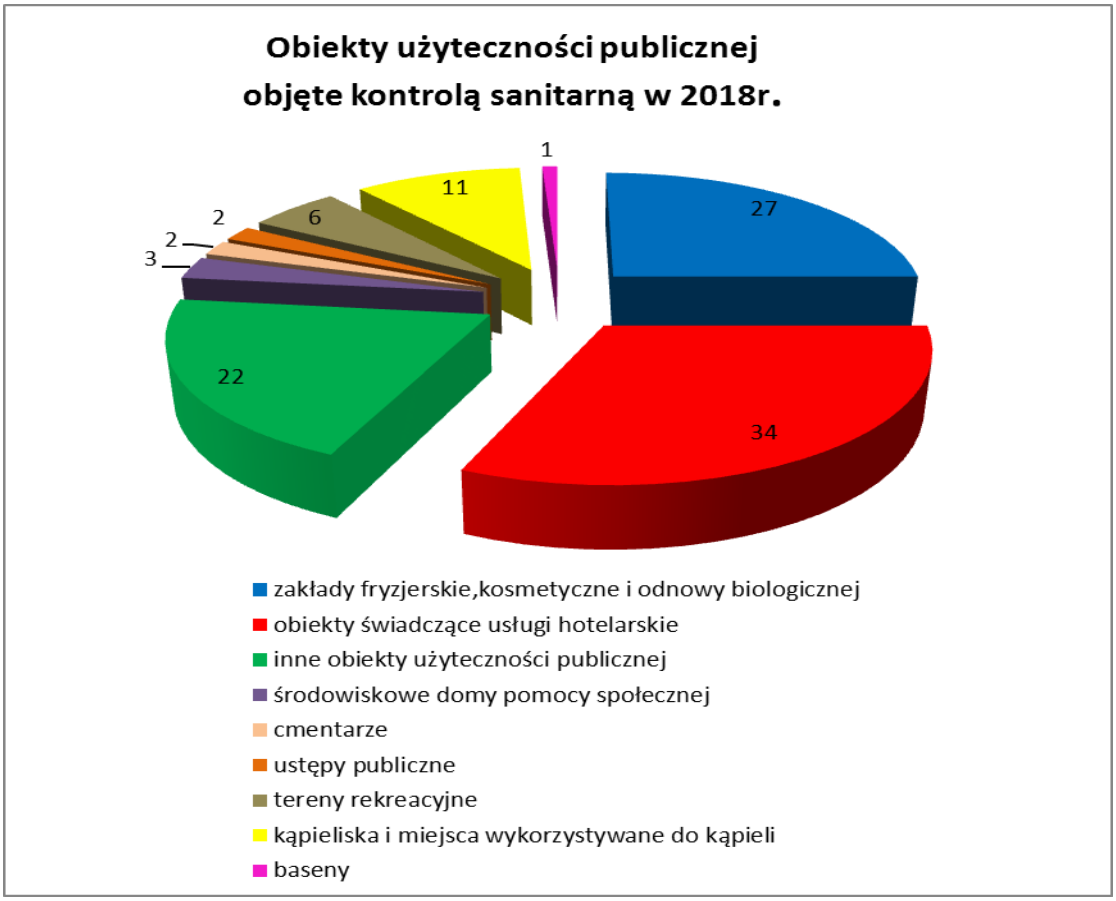
Wszystkie obiekty lecznictwa otwartego na koniec roku spełniały wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. z 2012r. poz. 739).

Wszystkie skontrolowane placówki lecznictwa otwartego ocenia się jako obiekty o dobrym stanie sanitarno-technicznym.

2.1.5 Inne obiekty użyteczności publicznej

W roku 2018 Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Międzychodzie, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, skontrolowała na terenie powiatu międzychodzkiego 97 obiektów użyteczności publicznej, należących do różnorodnych grup rodzajowych: zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej, hotele, domy pomocy społecznej, ośrodki wczasowe, gospodarstwa agroturystyczne, pola biwakowe oraz inne obiekty świadczące usługi hotelarskie, obiekty komunikacji publicznej, cmentarze, domy przedpogrzebowe, zakłady pogrzebowe (środki transportu do przewozu zwłok), ustępy publiczne, boiska sportowe, kąpieliska i miejsca wykorzystywane do kąpieli, stacje paliw, przystanki autobusowe, parking itp. Łącznie w obiektach użyteczności publicznej przeprowadzono 98 kontroli.

Stan sanitarno-techniczny skontrolowanych obiektów nie budził większych zastrzeżeń.

Zakres kontroli obiektów użyteczności publicznej obejmował między innymi:

- stan sanitarno-techniczny pomieszczeń,
- zaopatrzenie w wodę do spożycia i odprowadzenie ścieków,
- gospodarkę odpadami komunalnymi,
- przestrzeganie czystości i higieny podczas świadczonych usług,
- postępowanie z bielizną czystą i brudną w obiektach świadczących usługi hotelarskie,
- w zakładach fryzjerskich i kosmetycznych dezynfekcja narzędzi, sterylizacja sprzętu, postępowanie z narzędziami naruszającymi ciągłość tkanek, postępowanie z odpadami,
- w solariach: oznakowanie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18. roku życia (Dz.U. z 2018r. poz. 275),
- oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium
- przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Podczas kontroli sanitarnych obiektów świadczących m.in. usługi kosmetyczne zwracano uwagę na posiadanie i stosowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, zgodnie z zapisem art.16 ustawy z dnia 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2018r. poz. 151 z późn. zm.). Powyższy zapis zobowiązuje osoby, które prowadzą działalność w branży niemedycznej i podejmują czynności, w trakcie wykonywania których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, do opracowania, wdrożenia i stosowania procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. Procedury te powinny zawierać informację na temat zasad stosowania sprzętu poddawanego sterylizacji, sposobów przeprowadzania dezynfekcji skóry i błon śluzowych oraz dekontaminacji pomieszczeń i urządzeń.

Podczas kontroli informowano o braku metod potwierdzających skuteczność dezynfekcji lub sterylizacji narzędzi w aparatach kulkowych, które w dalszym ciągu są stosowane m.in. w zakładach kosmetycznych. Podkreślano, iż zalecaną metodą sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku jest sterylizacja parą wodną w nadciśnieniu (poprzez autoklawowanie).

W roku sprawozdawczym w grupie obiektów użyteczności publicznej wystawiono:

- 1 decyzję płatniczą za kwestionowaną kontrolę cmentarza komunalnego w Międzychodzie, dot. pomieszczenia wc:

  - dot. braku szyby w drzwiach łączących przedsionek z kabiną wc,
  - ubytki w płytkach ściennych w kabinie wc,
  - ubytki tynku na ścianie.

Zarządca cmentarza już w dniu kontroli przystąpił do działań naprawczych.
Przeprowadzono kontrolę sprawdzającą stwierdzając poprawę stanu sanitarno-technicznego, który oceniono jako dobry.

Inne kontrole wykonane przez Sekcję Higieny Komunalnej.

Przeprowadzono 24 kontrole podczas ekshumacji:

- na terenie Cmentarza Parafialnego w Sierakowie /3 ekshumacje/
- na terenie Cmentarza Parafialnego w Kwilczu /2 ekshumacje/
- na terenie Cmentarza Parafialnego w Lewicach /1 ekshumacja/
- na terenie Cmentarza Parafialnego w Międzychodzie /5 ekshumacji/
- na terenie Cmentarza Komunalnego w Międzychodzie /12 ekshumacji/

- na terenie Cmentarza Parafialnego w Łowyniu / 1 ekshumacje/

Pracownicy Przedsiębiorstw Usługowych przeprowadzali ekshumacje zachowując wszystkie wymogi sanitarne. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W 2018r. do Sekcji HK wpłynęło 5 interwencji:

1. Nieszczelna śmieciarka w Międzychodzie, wyciek płynów – przekazano do Miejskiej Spółki Komunalnej Aqualift sp. z o. o . w Międzychodzie, do załatwienia zgodnie z kompetencjami.
2. Nieprawidłowy sposób odprowadzenia nieczystości płynnych z posesji gospodarstwo agroturystyczne „Zacisze" w Kurnatowicach 36 gmina Kwilcz. Przeprowadzono kontrolę sanitarną podczas, której stwierdzono: ścieki z gospodarstwa agroturystycznego odprowadzane są do szamba, gospodarstwo posiada przydomową oczyszczalnię ścieków. Ścieki z szamba poprzez trzy odstojniki kierowane rurą znajdującą się pod powierzchnią ziemi przez pole na skraj tego pola, gdzie znajdują się nieużytki - interwencja niezasadna.
3. Mętna woda w Mechnaczu (gmina Kwilcz) – pobrano próbkę wody do badań – wyniki badań niekwestionowane, interwencja niezasadna.
4. Pluskwy w Zakładzie Leczenia Uzależnień w Charcicach – przeprowadzono kontrolę sanitarną, działania likwidacji pluskiew realizowane na bieżąco.
5. Studnia na działce bez pozwoleń budowlanych - organem właściwym do załatwienia sprawy Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, sprawa przekazana.

2.2 Obiekty żywnościowo – żywieniowe

W 2018 roku na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzychodzie było zarejestrowanych 610 obiektów żywności i żywienia oraz miejsc obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością tj.:

a) obiekty produkcji żywności	**232**
b) obiekty obrotu żywnością	**235**
c) obiekty żywienia zbiorowego:	**135**
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte	91
- zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	44
d) miejsca obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością	**8**

W tym ujęto 198 producentów produkcji pierwotnej w zakresie produkcji owoców, warzyw i zbóż, którzy dostarczają surowce do zakładów przetwórczych np. Kaszarni, Młyna, Przetwórni Owocowo-Warzywnych oraz 42 podmioty dostaw bezpośrednich owoców i warzyw zaopatrujących lokalny rynek.
Wymienione podmioty po złożeniu wniosku o wpis zakładu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej otrzymały zaświadczenia o wpisie do rejestru.
Zatwierdzono w 2018 roku 42 zakłady żywnościowo - żywieniowe.
W 2018 roku skontrolowano 250 obiektów, w których przeprowadzono 185 ocen stanu sanitarnego według obowiązujących arkuszy. Na podstawie ocen stanu sanitarnego stwierdzono ogółem w powiecie 14 obiektów niezgodnych z wymaganiami.

W odniesieniu do obiektów zarejestrowanych, 305 obiektów wdrożyło zasady GHP/GMP oraz 100 zakładów wdrożyło system HACCP.

W nadzorowanych obiektach ogółem przeprowadzono 350 kontroli i rekontroli w tym:
- 7 kontroli interwencyjnych w związku z sygnałami klientów dot. warunków sanitarnych w obiektach,
- 13 kontroli w ramach systemu RASFF zgodnie z otrzymanymi listami dystrybucyjnymi.

Wydano 84 decyzje administracyjne w wyniku naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych, w tym:
- 31 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-higienicznego oraz technicznego zakładu,
- 3 decyzje zatwierdzające warunkowo,
- 6 decyzji zmieniających,
- 6 decyzji uchylających,
- 38 decyzji umarzających.

Ponadto wydano 67 decyzji na mocy których strona nabyła prawo tj. decyzje zatwierdzające obiekt oraz wykreślające z rejestru i 122 decyzje płatnicze.

Nałożono 21 mandatów karnych na łączną kwotę 4250 zł głównie za:
- zły stan sanitarno- higieniczny kontrolowanych obiektów
- wprowadzanie do obrotu żywności po dacie minimalnej trwałości lub po terminie przydatności do spożycia

- przechowywanie żywności nieopakowanej w sposób niehigieniczny,
- przechowywanie żywności nietrwałej mikrobiologicznie poza urządzeniem chłodniczym.

Do badań laboratoryjnych w kontrolowanych obiektach w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu pobrano 114 próbek żywności w tym 13 kwestionowano. W ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu zgodnie z planem na 2018r. pobrano 103 próbki tj. 71 próbek w kierunku mikrobiologicznym oraz 32 próbki w kierunku chemicznym. Dodatkowo pobrano poza planem 11 próbek do badań mikrobiologicznych w związku z interwencją konsumenta.

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywności i żywienia

Na podstawie ocen stanu sanitarnego stwierdzono ogółem 14 obiektów niezgodnych z wymaganiami, w tym:

- **w mieście i gminie Międzychód - 9**
  - 5 sklepów spożywczych,
  - 4 zakłady żywienia zbiorowego otwartego (restauracja, zakłady małej gastronomii),
- **w mieście i gminie Sieraków - 2**
  -1 sklep spożywczy,
  - 1 zakład żywienia zbiorowego otwartego (restauracja),
- **w gminie Kwilcz – 1**
  - 1 zakład żywienia zbiorowego otwartego (restauracja)
- **w gminie Chrzypsko Wielkie - 2**
  - 2 zakłady żywienia zbiorowego otwartego (zakład małej gastronomii).

Najczęściej występujące uchybienia:

- nieaktualne orzeczenia lekarskie do celów sanitarno-epidemiologicznych personelu,
- ściany i sufity brudne, zakurzone, zawilgocone, miejscowo z zaciekami wodnymi, z łuszczącą się oraz ze zmurszałą farbą, z wykwitami pleśni. Nieszczelne kasetony na suficie,
- uszkodzone posadzki , powierzchnie nierówne - trudne do utrzymania w czystości,
- powierzchnie wyposażenia o złym stanie technicznym, zniszczone powierzchnie szafek, regałów, lad sprzedaży oraz kloca do cięcia mięsa - powierzchnie trudne do utrzymania w czystości,
- drzwi ze startą farbą, skorodowane ościeżnice,
- skorodowane powierzchnie urządzeń chłodniczych. Zniszczone, nieszczelne, popękane uszczelki przy drzwiczkach lady chłodniczej,
- pieczywo i wyroby cukiernicze nieopakowane niezabezpieczone przed zanieczyszczeniem i zakażeniem, przechowywane w sposób niehigieniczny,
- brak czystości i porządku w pomieszczeniach, brudny sprzęt i urządzenia. Brudno utrzymane uszczelki i prowadnice urządzeń chłodniczych,
- brudno utrzymane koszyki oraz o złym stanie technicznym,
- przechowywanie żywności nietrwałej mikrobiologicznie niezgodnie z deklaracją producenta, poza urządzeniem chłodniczym,
- przy pieczywie nieopakowanym brak lub niepełne informacje niezgodne z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych (Dz. U. z 2015r. poz. 29),

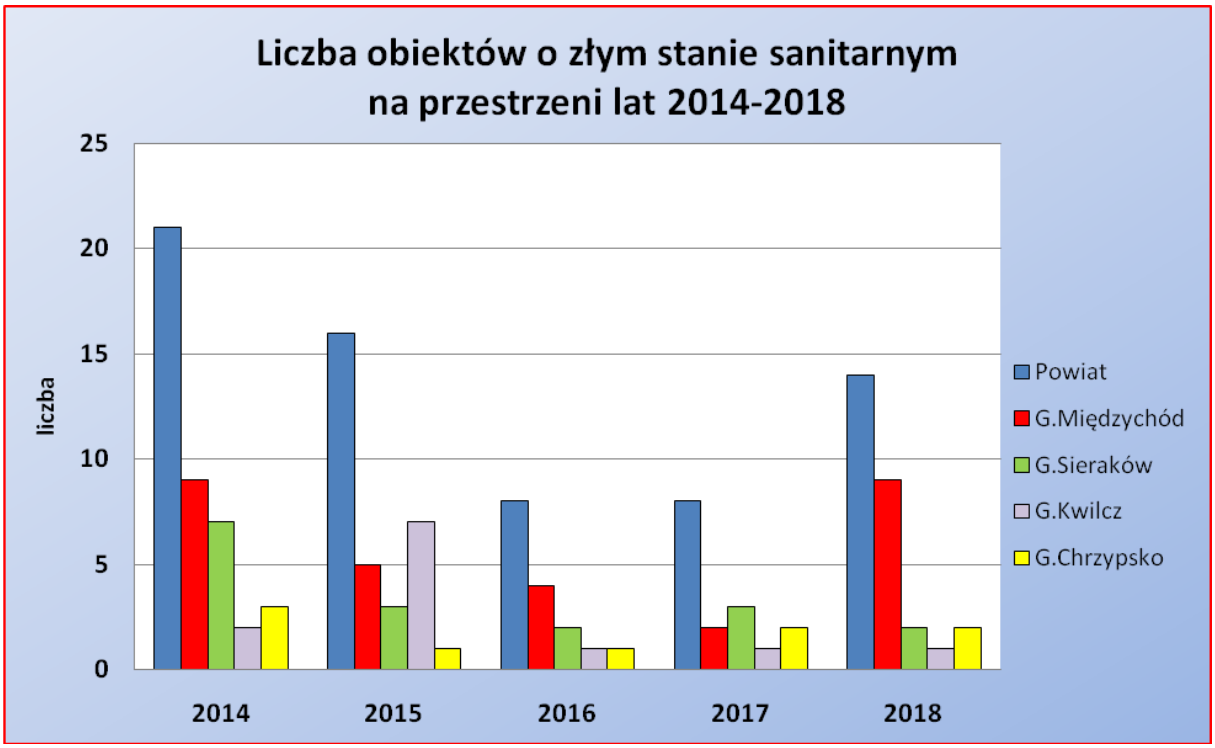
- używanie do produkcji i/lub wprowadzanie do obrotu środków spożywczych przeterminowanych – po terminie przydatności do spożycia lub dacie minimalnej trwałości,
- brak bieżącej ciepłej i zimnej wody przy umywalce do mycia rąk,
- brak informacji na piśmie o zawartych alergenach w potrawach produkowanych i podawanych w restauracji,
- brak siatek p/owadom w uchylnych oknach w pomieszczeniach produkcyjnych,
- brak prawidłowych warunków do przechowywania naczyń jednorazowych,
- brak prawidłowego stanowiska do dezynfekcji jaj,
- niesprawna maszyna myjąco –dezynfekująca do mycia szkła bufetowego,
- część patelni (powierzchnie wewnętrzne) i sprzętu produkcyjnego drewnianego
- zniszczona,
- basen do mycia sprzętu kuchennego częściowo skorodowany,
- brak oznakowania w j. polskim środków spożywczych,
- brak osłon na punktach świetlnych – żarówki bez zabezpieczenia przed rozpryskiem
- szkła.

Stwierdzone podczas kontroli sanitarnych niezgodności i uchybienia były systematycznie usuwane przez przedsiębiorców, którzy wykonywali obowiązki wynikające z decyzji administracyjnych i zaleceń pokontrolnych.

Nadzór nad operatorami żywności w powiecie międzychodzkim			
Rok	**Liczba przeprowadzonych kontroli**	**Liczba wydanych decyzji administracyjnych**	**Liczba wydanych decyzji płatniczych**
2014	378	60	130
2015	381	81	154
2016	375	68	144
2017	334	65	130
2018	350	84	122

Na podstawie danych przedstawionych w tabeli stwierdzić można, że liczba przeprowadzonych kontroli oraz decyzji administracyjnych w 2018 roku wzrosła, natomiast liczba wydanych decyzji płatniczych nieznacznie zmalała.

Nadzór nad operatorami żywności w powiecie międzychodzkim						
Rok	**Liczba skontrolowa-nych obiektów ogółem**	**Liczba obiektów o złym stanie sanitarno – technicznym**				
		Ogółem	**Gm. Międzychód**	**Gm. Sieraków**	**Gm. Kwilcz**	**Gm. Chrzypsko Wielkie**
2014	264	21	9	7	2	3
2015	272	16	5	3	7	1
2016	250	8	4	2	1	1
2017	243	8	2	3	1	2
2018	250	14	9	2	1	2

Z przedstawionych danych tabelarycznych i z powyższego wykresu wynika, że w 2018r. wzrosła liczba obiektów żywnościowych o złym stanie sanitarno - technicznym.

W 2018r. odnotowano 7 interwencji konsumentów. Wszystkie interwencje były załatwione terminowo, udzielano pisemnej odpowiedzi osobie wnoszącej interwencję oraz reagowano na każdy sygnał klientów dot. warunków sanitarnych w obiektach i jakości wprowadzanej do obrotu żywności oraz przechowywania w warunkach niehigienicznych żywności nie opakowanej. We wszystkich obiektach, gdzie zgłaszano interwencje przeprowadzone były kontrole. Nie wszystkie interwencje były zasadne.

Prowadzono działania w ramach systemu RASFF oparciu o procedurę funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania o niebezpiecznych produktach żywnościowych i środkach żywienia zwierząt. Przeprowadzono 13 kontroli w ramach systemu RASFF zgodnie z otrzymanymi listami dystrybucyjnymi.

Prowadzono nadzór nad prawidłowością znakowania suplementów diety, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz żywności wzbogaconej. Oceniono 24 suplementy diety i 2 środki spożywcze wzbogacone - nieprawidłowości w/w zakresie nie stwierdzono.
Prowadzono również kontrole internetowe. Oceniono 19 suplementów diety – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Zgodnie z pismami Wielkopolskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego w sprawie występowania przypadków afrykańskiego pomoru świń ASF prowadzony jest nadal wzmożony nadzór nad sprzedażą mięsa oraz nad odpadami gastronomicznymi.

W 2018 roku oceniono teoretycznie 14 jadłospisów, w tym:

- 5 w stołówkach szkolnych,
- 9 w stołówkach przedszkolnych.

Żywienie w stołówkach szkolnych opiera się na podawaniu posiłków obiadowych jedno- lub dwudaniowych. Szkoły uczestniczą w następujących programach „Szklanka mleka", „Szklanka mleka dla dziecka", „ Owoce i warzywa w szkole", „Program dla szkół"- obejmujący owoce, warzywa i mleko.
Żywienie w stołówkach przedszkolnych składa się z trzech posiłków: śniadanie, obiad dwudaniowy, podwieczorek.
Jadłospisy oceniono pod kątem:
- obecności pełnowartościowego białka zwierzęcego w posiłku,
- urozmaicenia w doborze produktów i sposobu przyrządzania potraw,
- właściwego zestawienia barwnego i smakowego posiłku,
- odpowiedniego asortymentu warzyw i owoców sezonowych,
- dostatecznego udziału warzyw i owoców w postaci surówek.

Nieprawidłowości w ocenianych jadłospisach nie stwierdzono.
Jadłospisy oceniono również pod kątem wdrożenia i przestrzegania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach (Dz. U. z 2016 poz. 1154).

<u>Podczas kontroli jadłospisów stwierdzono:</u>

- używanie ziół i przypraw bez dodatku soli tj. bazylię, lubczyk, oregano, majeranek, zioła prowansalskie, pieprz, ziele angielskie, liść laurowy,
- sporządzanie zup i sosów oraz innych potraw z naturalnych składników bez użycia koncentratów spożywczych – używano tylko koncentratu pomidorowego,
- podawanie herbaty i herbatki słodzonej miodem, soków owocowych 100%, wody mineralnej z cytryną i miodem, kawy zbożowej z mlekiem, kakao. Woda mineralna/źródlana dostępna była bez ograniczeń.
- smażenie potraw na oleju roślinnym rzepakowym,
- podawanie w tygodniu jednej lub dwóch potraw smażonych,
- podawanie każdego dnia dwóch porcji mleka lub produktów mlecznych,
- podawanie produktów z grupy: mięso, jaja, nasiona roślin strączkowych, zboża,
- podawanie owoców i warzyw w każdym posiłku,
- podawanie ryby, co najmniej raz w tygodniu,
- używane masła do smarowania pieczywa ,
- podawanie codziennie w posiłkach warzyw lub owoców w postaci surowej.

W ocenianych jadłospisach nie stwierdzono naruszeń ww. rozporządzenia. Jadłospisy wywieszone były na tablicach ogłoszeń z informacją dot. zawartości alergenów w potrawach zgodnie z rozporządzeniem WE nr 1169/11 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania informacji konsumentom na temat żywności (…).
W programie pracy Sekcji Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku oprócz zadań podstawowych ujęta jest również współpraca z innymi jednostkami kontrolnymi.
Współpraca w ramach współdziałania między organami Państwowej Inspekcji Sanitarnej a Inspekcji Weterynaryjnej w 2018 roku polegała na przeprowadzaniu wspólnych kontroli obiektów znajdujących się pod nadzorem PIS i IW. W ramach współpracy przeprowadzono wspólnie kontrole sprzedaży ryb żywych w okresie przedświąteczny w sprzedaży bezpośredniej.
Na szczeblu powiatowym podpisano porozumienie ramowe zawarte pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Międzychodzie i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Międzychodzie o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej.

Zgodnie z Planem Działania na 2018r. dotyczący produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowany w ramach porozumienia z dnia 20 stycznia 2015r. przeprowadzono wspólnie z Państwową Inspekcją Roślin i Nasiennictwa w Międzychodzie 2 kontrole sanitarne gospodarstw rolnych.

Nadzór nad kosmetykami

W 2018r. Sekcja Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku prowadziła nadzór nad kosmetykami. Podczas kontroli sanitarnych oceniano zgodność oznakowania opakowań jednostkowych kosmetyków z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach. Dokonano oceny zgodności oświadczeń stosowanych przy produktach kosmetycznych z kryteriami dotyczącymi ich uzasadnienia określonymi w rozporządzeniu (WE) 655/2013. Nieprawidłowości podczas kontroli nie stwierdzono.
W trakcie kontroli pobrano do badań laboratoryjnych próbki kosmetyków w tym środki do pielęgnacji dzieci - próbki nie były kwestionowane. Ponadto prowadzony jest nadzór w systemie RAPEX (Europejski System Wczesnego Ostrzegania o Produktach Niebezpiecznych). W 2018r. przeprowadzono 3 kontrole związane z notyfikacjami kosmetyków.

2.3 Warunki higieny pracy

Na terenie powiatu zewidencjonowanych zostało 175 zakładów pracy zatrudniających ogółem 3893 pracowników.

W 100 zakładach skontrolowanych w roku 2018r., na 3247 osób zatrudnionych 2456 pracowników produkcyjnych eksponowanych było na czynniki szkodliwe i uciążliwe.

Pod względem struktury zatrudnienia pośród zewidencjonowanych firm przeważają zakłady małe i średnie zatrudniające:

- do 50 osób - 156 zakładów,
- od 50 do 250 osób - 17 zakładów pracy,
- powyżej 250 osób - 2 zakłady.

Ilość zakładów nadzorowanych ze względu na rodzaj działalności przedstawia się następująco:

- spożywcze – 21 zakładów (808 zatrudnionych),
- budownictwo – 15 firm w tym 6 zakładów produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (596 zatrudnionych),
- rolnictwo – 15 zakładów (76 zatrudnionych),
- produkcja drewna i wyrobów z drewna – stolarstwo i produkcja mebli – 20 zakładów (548 zatrudnionych),
- leśnictwo – 10 zakładów (173 zatrudnionych),
- pozostałe działalności – w tym produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych, wyrobów metalowych, handel, inne - 94 zakłady (1692 zatrudnionych).

Nadzorem sanitarnym w roku sprawozdawczym objęto 100 zakładów produkcyjnych i firm zaplanowanych do kontroli na 2018 r. w związku z realizacją przedsięwzięć w zakresie pionu higieny pracy tj.:

- nadzór nad legalnym obrotem prekursorami narkotyków, zgodnie z formularzami INCB,
- nadzór nad przebiegiem przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu i wytwarzaniu oraz profilaktyka w zakresie środków zastępczych (raportowanie o przypadkach zatruć, prowadzenie monitoringu rynku substancji psychoaktywnych, współpraca ze Służbą Celno-Skarbową oraz organami ścigania w zakresie ograniczania używania środków zastępczych),
- wzmożony nadzór nad wprowadzaniem do obrotu produktów biobójczych,
- ocena przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bhp podczas prac usuwania bądź zabezpieczania wyrobów zawierających azbest,
- realizacja działań prowadzonych w ramach Wielkopolskiej Strategii Ograniczania Zagrożeń Zawodowych w latach 2013-2020 w zakresie ograniczania zagrożeń zawodowych w przetwórstwie przemysłowym (szczególnie obróbka drewna, metali, produkcja spożywcza oraz związanych z występowaniem czynników chemicznych w środowisku pracy),
- kontrola warunków pracy i oceny narażenia pracowników zatrudnionych w zakładach sektora gospodarki odpadami i ściekami.

Przeprowadzono 143 kontrole sanitarne w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych środowiska pracy oraz kontrole tematyczne w zakresie:

1. **nadzoru nad substancjami chemicznymi i ich mieszanin** - 48 kontroli w 8 firmach zajmujących się obrotem chemikaliami i w 40 zakładach stosujących substancje i mieszaniny chemiczne,

2. **nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3** - 8 kontroli (1 dystrybutor i 7 stosujących),

3. **nadzoru nad produktami biobójczymi** - 2 kontrole (na terenie powiatu nie zewidencjonowano producentów i dystrybutorów odpowiedzialnych za pierwsze wprowadzenie preparatów biobójczych),

4. **nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy** - 43 kontrole,

5. **nadzoru nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi** - 6 kontroli.
   Eksponowanych lub w kontakcie na substancje, produkty, czynniki lub procesy o działaniu rakotwórczym są 36 osoby, w tym:
   - 29 os. na pyły sztucznych włókien mineralnych,
   - 3 os. na prace w kontakcie z azbestem (wyroby azbestowo-cementowe typu pokrycia dachowe)
   - 4 osoby na chromian potasu.

Na 2456 pracowników produkcyjnych - 711 osób w 30 zakładach pracuje w warunkach niezgodnych z normatywami higienicznymi tj. w warunkach szkodliwych dla zdrowia.
Najczęściej występujące narażenia zawodowe:
- hałas ponadnormatywny - natężenie hałasu > NDN - 634 os. w 28 zakładach,
- czynniki pyłowe > NDS - 54 os. w 3 zakładach,
- czynniki chemiczne (mangan, di tlenek azotu, tlenki żelaza, styren, toluen, ksylen) > NDS - 30 os. w 8 zakładach,
- mikroklimat gorący - 53 os. w 1 zakładzie.
-oświetlenie – 200 osób w 2 zakładach.

Wydano 17 decyzji administracyjnych i 33 zalecenia.

Nakazy decyzji dotyczyły:
- przedstawienia aktualnych wyników badań i pomiarów środowiska pracy,
- posiadania dokumentacji oceny ryzyka zawodowego,
- doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń ,
- opracowanie stanowiskowej instrukcji bhp,
- obniżenia stężenia pyłu w powietrzu środowisku pracy co najmniej do wartości normatywu higienicznego,
- obniżenia stężenia: manganu i jego związki nieorganiczne, di tlenku azotu, tlenków żelaza na stanowisku spawania co najmniej do wartości normatywnej,
- obniżenia stężenia toluenu i ksylenu w lakierni co najmniej do wartości normatywnej,
- obniżenia stężenia styrenu na stanowisku operatora ekstrudera co najmniej do wartości normatywnej.

Nakazy wydanych zaleceń dotyczyły:

- obniżenia natężenia hałasu na stanowiskach pracy, gdzie stwierdzono przekroczenie obowiązującego normatywu,
- aktualizacji oceny ryzyka zawodowego związanego z narażeniem pracowników na hałas,
- przygotowania i wdrożenia systemu ograniczenia ekspozycji na hałas.

Wydano 7 decyzji płatniczych.

W roku 2018 zgłoszono 4 podejrzenia choroby zawodowej: dwa dotyczyły zachorowania na boreliozę, chorobę powodowaną w następstwie ukąszenia przez kleszcza zakażonego krętkiem Borrelia, jedno podejrzenie to przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki oraz jedno to przewlekłe choroby narządu głosu u nauczyciela.
Przeprowadzone przez PPIS postępowania w sprawie podejrzenia choroby zawodowej wykazały związek przyczynowo - skutkowy między potwierdzonym narażeniem na czynniki szkodliwe w środowisku pracy- sposobem wykonywania pracy, a zachorowaniem. Wydane zostały 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz wydano 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.

Liczba stwierdzonych przez PPIS w Międzychodzie chorób zawodowych w latach 2014-2018 przedstawia się następująco:

2014 – 2 (borelioza u rolnika i leśnika);

2015 – 1 (pylica płuc u odlewnika metali);

2016 – 1 (borelioza u rolnika);

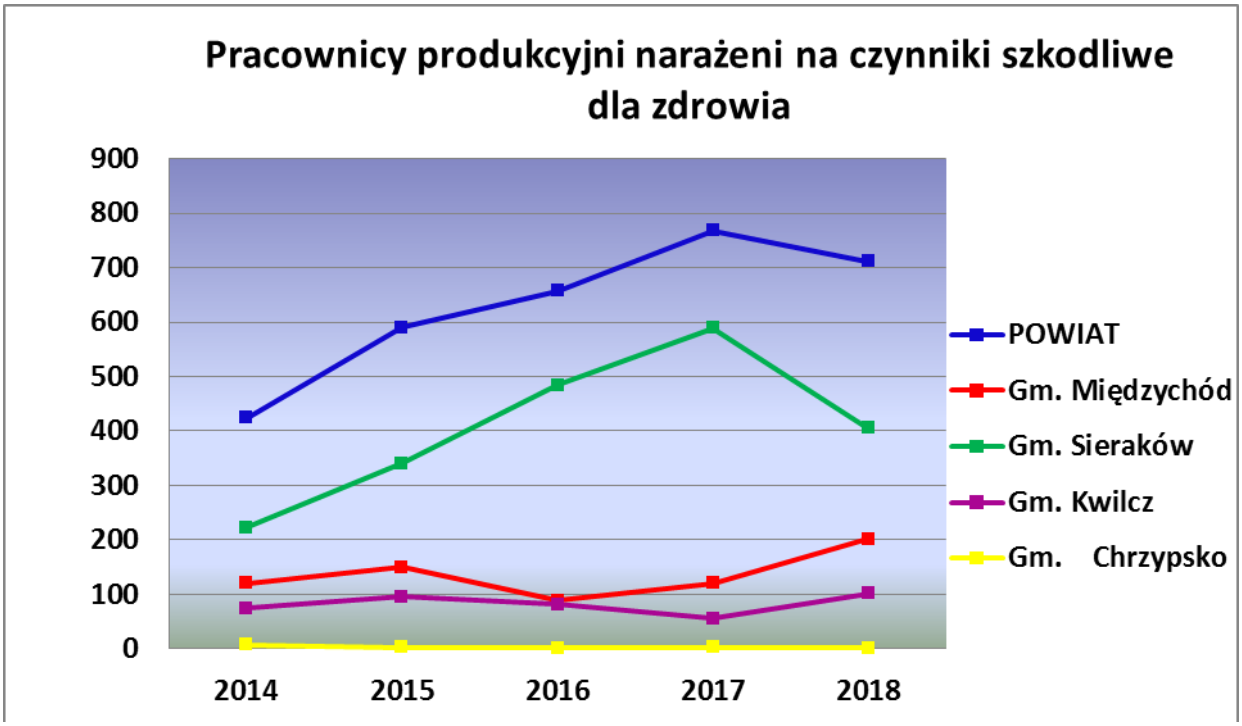
2017 – 2 (1 borelioza u rolnika, prowadzącego dodatkowo własną działalność – usługi transportowe w lesie; 1 przewlekłe choroby narządu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy – zapalenie okołostawowe barku u szwaczki);

2018 – 2 (1 przewlekłe choroby narządu głosu u nauczyciela, 1 przewlekłe zapalenie ścięgna i jego pochewki u pracownika fizycznego), 2 postępowania w toku.

Nadzór nad zakładami pracy w latach 2014-2018						
Rok	Zakłady pracy			Liczba kontroli	Pracownicy produkcyjni	
	Ogółem	Skontrolowane	% skontrolowanych		Ogółem	% Narażonych
Powiat						
2014	193	101	52,3	142	2073	20
2015	194	88	45,4	122	2050	29
2016	182	88	48,3	120	2205	30
2017	173	87	50,3	142	2248	34
2018	175	100	57,1	143	2456	29
Gmina Międzychód						
2014	103	54	52,4	74	928	13
2015	104	45	43,3	62	1012	15
2016	99	45	45,5	57	879	10
2017	90	40	44,4	67	946	13
2018	92	52	56,5	72	1168	17
Gmina Sieraków						
2014	41	24	58,5	33	794	28
2015	41	23	56,1	31	793	43
2016	38	22	57,9	33	971	50
2017	38	25	65,8	45	9576	61
2018	39	25	64,1	39	993	41
Gmina Kwilcz						
2014	32	14	43,8	24	287	26
2015	32	14	43,8	23	211	45
2016	29	15	51,7	23	302	27
2017	29	15	51.7	22	316	18
2018	28	18	64,3	24	238	43
Gmina Chrzypsko Wielkie						
2014	17	9	52,9	11	64	11
2015	17	6	35,3	6	34	9
2016	16	6	37,5	7	53	4
2017	16	7	43,8	8	29	10
2018	16	5	31,2	8	57	4

Pracownicy produkcyjni narażeni na czynniki szkodliwe dla zdrowia

	POWIAT	Gm. Międzychód	Gm. Sieraków	Gm. Kwilcz	Gm. Chrzypsko
2014	424	120	223	74	7
2015	590	150	341	96	3
2016	657	89	484	82	2
2017	768	120	589	56	3
2018	711	202	405	102	2

Analiza porównawcza liczby pracowników zatrudnionych w warunkach szkodliwych dla zdrowia w powiecie międzychodzkim wskazuje, że w roku 2018 spadła liczba narażonych w porównaniu do roku 2017.

Należy zauważyć, iż mimo że w danym roku kontrolowane są różne zakłady pracy i różna jest liczba pracowników produkcyjnych eksponowanych na czynniki szkodliwe – to odsetek narażonych na przestrzeni lat 2014-2018 mieścił się w zakresie od 20-34%.

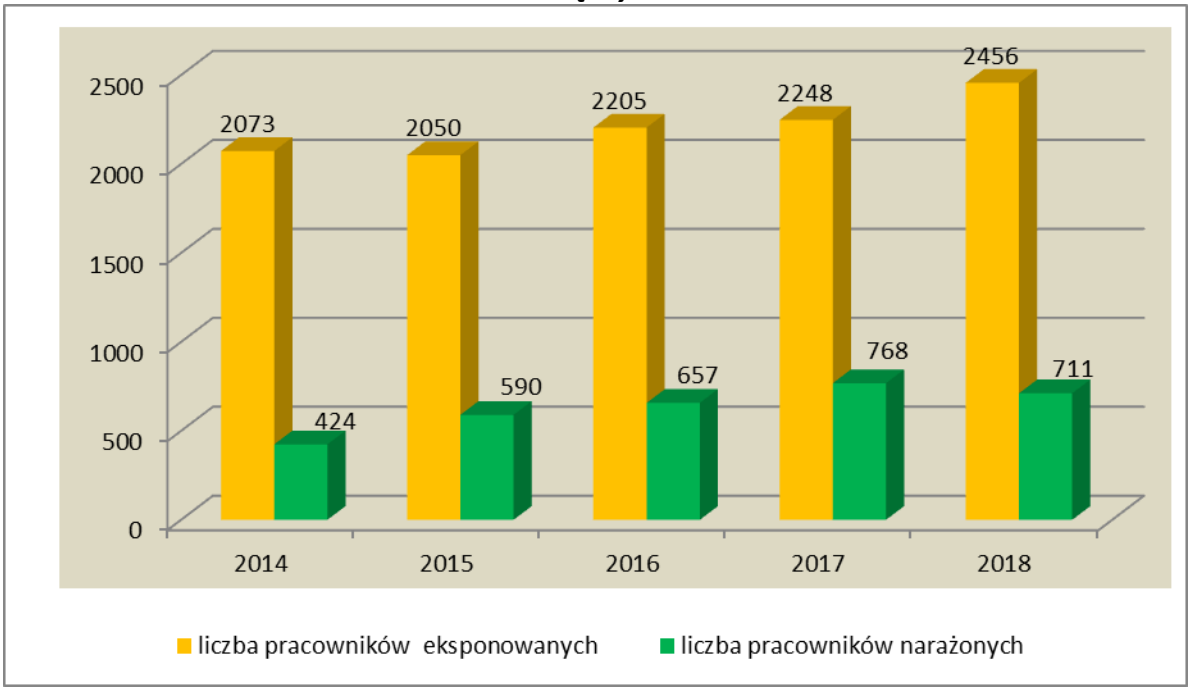
W gminie Międzychód jak wynika z przedstawionych na wykresie danych - w 2018 r. zwiększyła się liczba narażonych pracowników na szkodliwe czynniki środowiska pracy w porównaniu do roku 2017 spowodowana wzrostem zatrudnionych pracowników.

W gminie Sieraków w roku 2018 odnotowano zmniejszoną liczbę narażonych pracowników ponieważ zmniejszyła się liczba zatrudnionych pracowników na stanowiskach pracy, gdzie występują przekroczenia dopuszczalnych normatywów higienicznych.

W gminie Kwilcz zwiększyła się liczba osób pracujących w warunkach przekraczających normatywy higieniczne, co jest spowodowane objęciem nadzorem małych i średnich zakładów pracy.

Natomiast w gminie Chrzypsko Wielkie liczba narażonych pracowników w 2018 r. utrzymuje się na poziomie z lat ubiegłych.

Pracownicy produkcyjni - eksponowani i narażeni na czynniki szkodliwe dla zdrowia w Powiecie międzychodzkim w latach 2014 - 2018

2.3.1. Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych zakładów pracy w Gminie Międzychód

Na terenie miasta i gminy Międzychód zewidencjonowano 92 zakłady pracy, zatrudniające ogółem 2060 pracowników.
W 52 zakładach skontrolowanych w roku 2018 zatrudnionych było ogółem 1605 pracowników - w tym 1168 produkcyjnych - eksponowanych na czynniki szkodliwe i uciążliwe.

Pod względem struktury zatrudnienia pośród zewidencjonowanych firm przeważają zakłady małe zatrudniające:

- do 50 osób - 80 zakładów,
- od 50 do 250 osób - 12 firm.

Ilość zakładów ze względu na rodzaj produkcji i klasyfikację działalności przedstawia się następująco:

- produkcja wyrobów budowlanych i budownictwo – 10 zakładów,
- spożywcze - 9 zakładów,
- produkcja wyrobów metalowych - 8 firm,
- naprawy pojazdów - 10 firm,
- rolnictwo - 6 zakładów,
- leśnictwo - 3 (Nadleśnictwo i ZUL-e),
- stolarstwo i produkcja mebli - 9 zakładów,
- pozostałe branże min : produkcja odzieży, wyrobów z papieru, zakłady oczyszczania ścieków, napraw maszyn i pojazdów samochodowych.

Przeprowadzono 72 kontrole sanitarne w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych środowiska pracy, w tym kontrole tematyczne dotyczące nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, prekursorami narkotyków, produktami biobójczymi i nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy.

W warunkach szkodliwych, niezgodnych z normatywami higienicznymi, pracuje 202 os w 13 zakładach pracy. Narażenia: na szkodliwe działanie hałasu, stężenie pyłu oraz czynników chemicznych - w tym 139 osób narażonych na hałas i 46 osób narażonych na pyły, czynniki chemiczne 17 osób oraz 30 osób pracuje w nieodpowiednim natężeniu oświetlenia sztucznego.

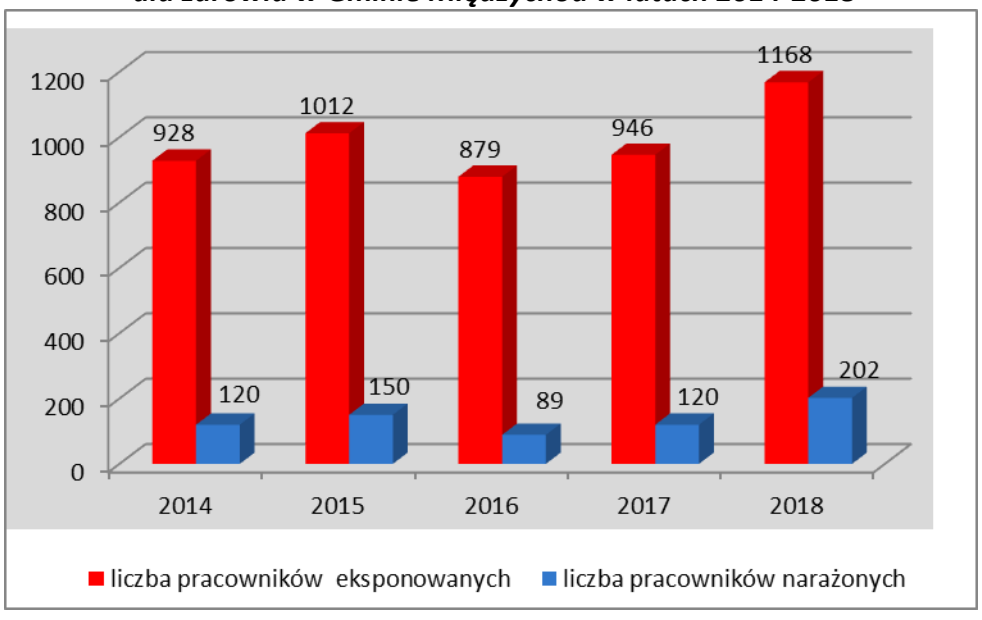
Wydano 7 decyzji administracyjnych - uchybienia dotyczyły min: obniżenia stężenia pyłu w powietrzu środowiska pracy, obniżenia stężenia manganu i jego związki nieorganiczne, di tlenku azotu, tlenków żelaza – na stanowisku spawania, obniżenia stężenia ksylenu i toluenu w lakierni, obniżenia stężenia styrenu, przedstawienia wyników badań środowiska pracy, posiadania dokumentacji oceny ryzyka zawodowego, doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczenia produkcyjnego, opracowanie stanowiskowej instrukcji bhp.

Wydano 15 zaleceń dot. obniżenia natężenia hałasu na stanowiskach pracy, gdzie stwierdzono przekroczenie obowiązującego normatywu – dot. posiadania aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, zweryfikować ocenę ryzyka zawodowego związanego z narażeniem pracowników na hałas oraz przygotować i wdrożyć system ograniczenia ekspozycji na hałas, zapewnić odpowiednie natężenie oświetlenia sztucznego na miejscach pracy, gdzie stwierdza się niespełnienie normatywu higienicznego.

W 4 zakładach poprawiły się warunki pracy - przez zastosowane działań organizacyjno-technicznych nastąpiło obniżenie stężenia pyłu oraz natężenia hałasu i drgań do wartości normatywnych potwierdzone badaniami.
Zagadnienia podjęte w trakcie kontroli:

- przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych mogących powodować bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia,
- czynniki szkodliwe w środowisku pracy - aktualne badania i pomiary tych czynników,
- dokumentacja oceny ryzyka zawodowego,
- badania profilaktyczne i szkolenia pracowników.

Pracownicy produkcyjni - eksponowani i narażeni na czynniki szkodliwe dla zdrowia w Gminie Międzychód w latach 2014-2018

Liczba narażonych pracowników w gminie Międzychód od 2014 r. corocznie się zmniejszała. Obserwowany wzrost liczby narażonych pracowników w gminie Międzychód wynika z objęcia nadzorem w 2015r. zakładów małych tzn. zatrudniających do 10 osób oraz nakładanie na pracodawców nakazów posiadanie aktualnych badań środowiska pracy, których wyniki przekraczały normatywy higieniczne. W 2016r. odnotowano spadek osób pracujących w narażeniu na czynniki szkodliwe, który jest wynikiem działań podejmowanych przez pracodawców w celu poprawy bezpieczeństwa i higieny pracy. Natomiast w roku 2017 i 2018 wzrosła liczba osób pracujących w przekroczeniu dopuszczalnych norm ponieważ wzrosła liczba zatrudnionych pracowników (powstały nowe zakłady pracy MARMITE i BALCO w Łowyniu)

2.3.2 Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych zakładów pracy w Gminie Sieraków

Na terenie miasta i gminy Sieraków zewidencjonowano 39 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 1337 pracowników.

W 25 zakładach skontrolowanych w roku 2018 zatrudnionych jest ogółem 1262 pracowników - w tym 993 produkcyjnych - eksponowanych na czynniki szkodliwe i uciążliwe.
Pod względem struktury zatrudnienia pośród zewidencjonowanych firm przeważają zakłady małe zatrudniające:

- do 50 osób - 34 zakłady,
- od 50 do 250 osób - 3 firmy,
- powyżej 250 osób - 2 firmy.

Ilość zakładów ze względu na rodzaj produkcji i klasyfikację działalności przedstawia się następująco:

- spożywcze - 10 zakładów,
- leśnictwo - 6 (Nadleśnictwo i 5 ZUL-i),
- stolarstwo i produkcja mebli - 5 zakładów,
- pozostałe branże: min. budownictwo, huty szkła.

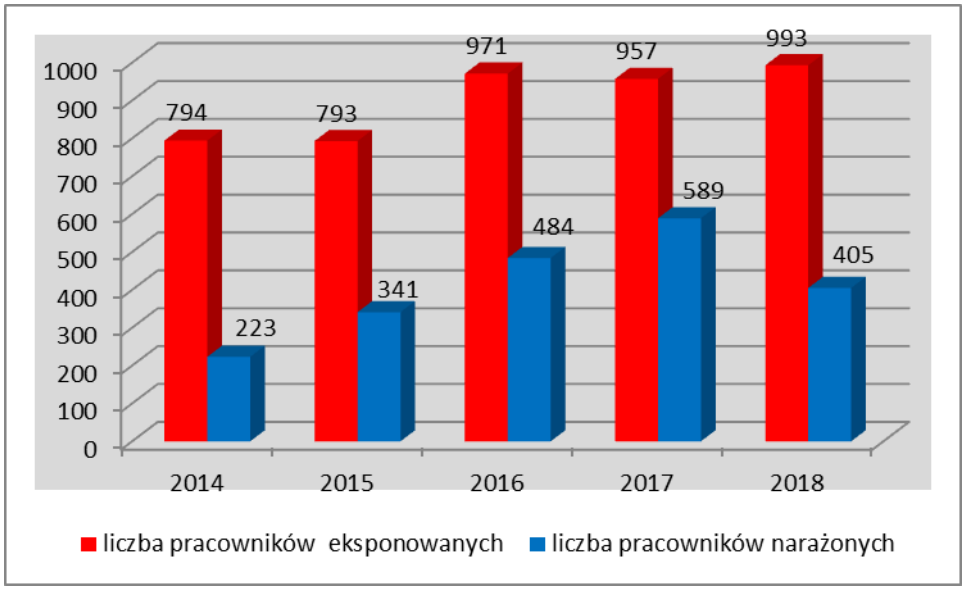
Przeprowadzono 39 kontroli sanitarnych w zakresie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych środowiska pracy ze szczególnym uwzględnieniem nadzoru nad substancjami i mieszaninami chemicznymi, prekursorami narkotyków, produktami biobójczymi i nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy oraz nadzór sanitarny w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest.
Narażenia zawodowe na szkodliwe czynniki dla zdrowia występują w 10 zakładach pracy w tym 405 osób pracuje w warunkach niezgodnych z normatywem higienicznym dot. natężenia hałasu 397 osób, 8 osób narażonych na pył, 5 osób na czynniki chemiczne, 53 osoby dot. mikroklimatu gorącego oraz 170 osób pracuje w nieodpowiednim natężeniu oświetlenia sztucznego.

Wydano 7 decyzji administracyjnych dotyczących: obniżenia stężenia pyłu w powietrzu środowiska pracy, obniżenie wskaźnika termicznego w zakresie mikroklimatu gorącego, brak posiadania aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, doprowadzenia do właściwego stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń higieniczno-sanitarnych.

Wydano 11 zaleceń dot. obniżenia natężenia hałasu na stanowiskach pracy, gdzie stwierdzono przekroczenie obowiązującego normatywu – posiadania aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz zweryfikować ocenę ryzyka zawodowego związanego

z narażeniem pracowników na hałas oraz przygotować i wdrożyć system ograniczenia ekspozycji na hałas.

Pracownicy produkcyjni - eksponowani i narażeni na czynniki szkodliwe dla zdrowia w Gminie Sieraków w latach 2014-2018

W gminie Sieraków od 2014 roku zwiększyła się liczba pracowników zatrudnionych w warunkach szkodliwych dla zdrowia, co jest wynikiem powstania nowego zakładu pracy. W 2018r. liczba ta znacznie spadła, ponieważ zmniejszyła się liczba zatrudnionych pracowników na stanowiskach, gdzie występują przekroczenia dopuszczalnych normatywów higienicznych.

2.3.3 Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych zakładów pracy w Gminie Kwilcz

Na terenie gminy Kwilcz zewidencjonowano 28 zakładów pracy, zatrudniające 391 pracowników.
W 17 zakładach skontrolowanych w roku 2018 zatrudnionych jest ogółem 313 pracowników, w tym 238 produkcyjnych, eksponowanych na czynniki szkodliwe i uciążliwe.

Pod względem struktury zatrudnienia przeważają zakłady małe zatrudniające:
- do 50 osób - 27 zakładów,
- od 50 do 250 osób - 2 firmy.

Ze względu na rodzaj działalności przeważają zakłady stolarskie - 4 i rolnicze - 5.

Przeprowadzono 24 kontrole sanitarne w aspekcie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych środowiska pracy.

Zagadnienia podjęte w trakcie kontroli:
- przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych mogących powodować bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia,
- czynniki szkodliwe w środowisku pracy - aktualne badania i pomiary tych czynników,
- dokumentacja oceny ryzyka zawodowego,

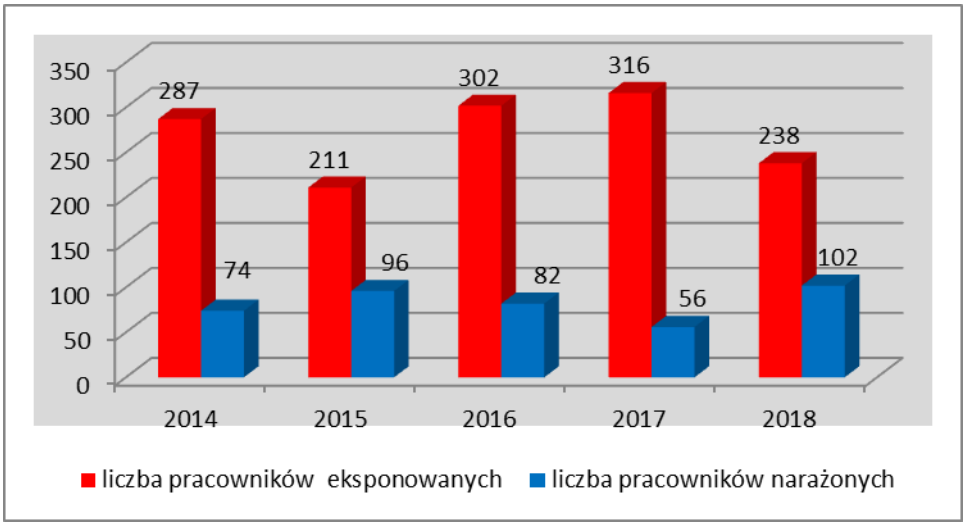
– badania profilaktyczne i szkolenia pracowników.

W warunkach szkodliwych dla zdrowia pracują 102 osoby w 6 zakładach pracy dot. natężenia hałasu 97 osób i czynników chemicznych 6 osób.

Wydano 3 decyzje administracyjne – uchybienia dotyczą: obniżenia stężenia manganu i jego związki nieorganiczne oraz di tlenku azotu na stanowisku spawania co najmniej do wartości normatywnej.

Wydano 7 zaleceń dot. obniżenia natężenia hałasu na stanowiskach pracy, gdzie stwierdzono przekroczenie obowiązującego normatywu – posiadania aktualnych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia oraz zweryfikować ocenę ryzyka zawodowego związanego z narażeniem pracowników na hałas oraz przygotować i wdrożyć system ograniczenia ekspozycji na hałas.

Pracownicy produkcyjni - eksponowani i narażeni na czynniki szkodliwe dla zdrowia w Gminie Kwilcz w latach 2014-2018

Obserwowany w 2016 i 2017 roku spadek liczby narażonych pracowników w gminie Kwilcz wynika z likwidacji zakładów pracy. W roku 2018 liczba ta znacznie wzrosła, wynika to z objęcia nadzorem małych i średnich zakładów pracy

2.3.4 Ocena stanu sanitarnego nadzorowanych zakładów pracy w Gminie Chrzypsko Wielkie

Na terenie gminy zewidencjonowano 16 zakładów pracy zatrudniających 105 pracowników.
W 6 zakładach skontrolowanych w roku 2018 – zatrudnionych było 67 pracowników - w tym 57 eksponowanych było na czynniki szkodliwe i uciążliwe.
Zatrudnienie we wszystkich zakładach nie przekracza 100 osób.
Przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych w aspekcie przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych środowiska pracy.

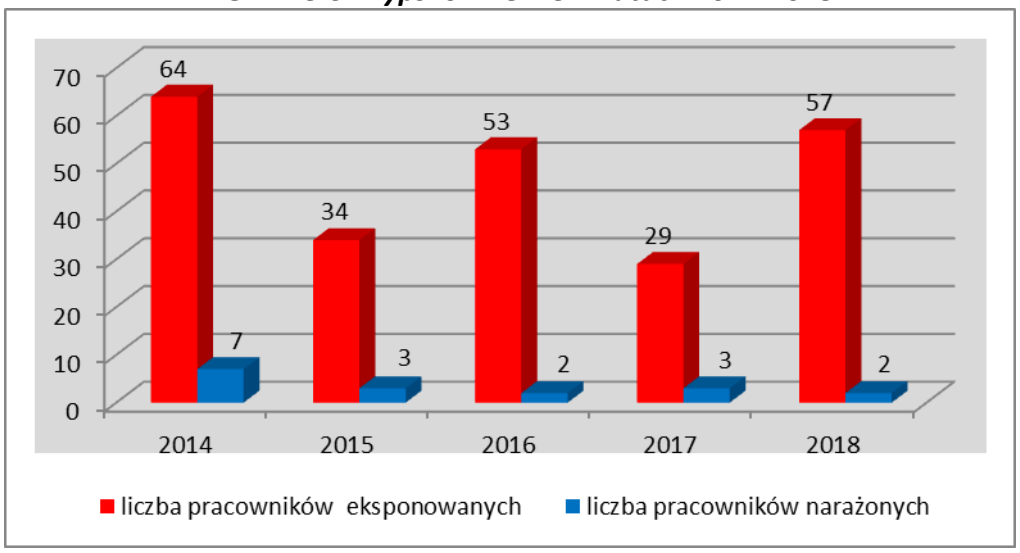
Zagadnienia podjęte w trakcie kontroli:

- przestrzeganie wymagań higienicznych i zdrowotnych mogących powodować bezpośrednie zagrożenie zdrowia lub życia,
- czynniki szkodliwe w środowisku pracy - aktualne badania i pomiary tych czynników,
- dokumentacja oceny ryzyka zawodowego,
- badania profilaktyczne i szkolenia pracowników.

W warunkach szkodliwych dla zdrowia pracują 2 osoby w 1 zakładzie (1 osoba narażona na natężenie hałasu i 1 na stężenie manganu) .

1 decyzja administracyjna obowiązuje z 2017 roku, która dotyczy obniżenia stężenia manganu i jego związki nieorganiczne – frakcja respirabilna na stanowisku spawania co najmniej do wartości NDS.

Pracownicy produkcyjni - eksponowani i narażeni na czynniki szkodliwe dla zdrowia w Gminie Chrzypsko Wielkie w latach 2014-2018

Obserwowana liczba narażonych pracowników w gminie Chrzypsko Wielkie w 2018r. utrzymywała się na poziomie z lat 2017 i 2016.

2.4 Obiekty nauczania i wychowania

Zadaniem Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru higieny dzieci i młodzieży jest kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

- Higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych oraz ośrodkach wypoczynku,

- Higieny procesów nauczania.

Ma to na celu dążenie do osiągnięcia pożądanych norm zdrowotnych w placówkach oświatowo-wychowawczych w tym zakresie i ochronę zdrowia uczniów przed ujemnymi zjawiskami związanymi z jego pobytem w szkole.
Priorytetem Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Międzychodzie pionu Higieny Dzieci i Młodzieży na rok 2018 był nadzór nad placówkami oświatowo-wychowawczymi w zakresie sprawowania nadzoru nad warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach oświatowo – wychowawczych, opiekuńczych, wypoczynku i rekreacji dzieci i młodzieży, w tym:

- szczegółowy nadzór w zakresie oceny posiadania certyfikatów na meble szkolne w placówkach oświatowo-wychowawczych i opiekuńczych, zgodnie z § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), *„…szkoły i placówki nabywają wyposażenie posiadające odpowiednie atesty lub certyfikaty*".
  W roku sprawozdawczym 2018 nie było placówek, które nie posiadją chociażby w minimalnym stopniu certyfikatów na meble szkolne. Wiąże to się z zakupem nowych mebli do placówek i wiekszą świadomością Dyrektorów w tym temacie.

- zapewnienie bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych - we wszystkich placówkach pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Międzychodzie,
  Jest zapewniony dostęp do ciepłej wody we wszystkich umywalkach,
  zgodnie z § 8 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), *„..w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych zapewnia się ciepłą i zimną bieżącą wodę oraz środki higieny osobistej"* – 100% szkół zapewnia bieżącą ciepłą i zimną wodę w pomieszczeniach sanitarnohigienicznych.

- zapewnienie uczniom możliwości pozostawiania części podręczników i przyborów szkolnych w placówkach, zgodnie z § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.), *„…w pomieszczeniach szkoły lub placówki zapewnia się uczniom możliwość pozostawiania podręczników i przyborów szkolnych"* –
  100% szkół zapewnia możliwość pozostawiania podręczników i przyborów w placówkach.

- nowym zadaniem w roku sprawozdawczym 2018, była ocena obciążeniem uczniów ciężarem tornistrów.

W powiecie międzychodzkim badaniem objęto uczniów 2 szkół:

1. **Szkoła Podstawowa nr 2 w Międzychodzie** – miasto; klasy od I do VIII.

   Liczba uczniów objęta badaniem **328** w **15** oddziałach w tym:

   - **272** uczniów miało plecaki przekraczające **15%** masy ciała jest to wysoka norma, co stanowi **83%** badanych uczniów.
   - **111** uczniów miało plecaki przekraczające **10%** masy ciała jest to niska norma, co stanowi **34%** badanych uczniów.

   Maksymalny ciężar tornistra ucznia wynosił **8kg**, a minimalny ciężar tornistra **2,2kg.**

2. **Szkoła Podstawowa w Kwilczu** – wieś; klasy od I do VIII.

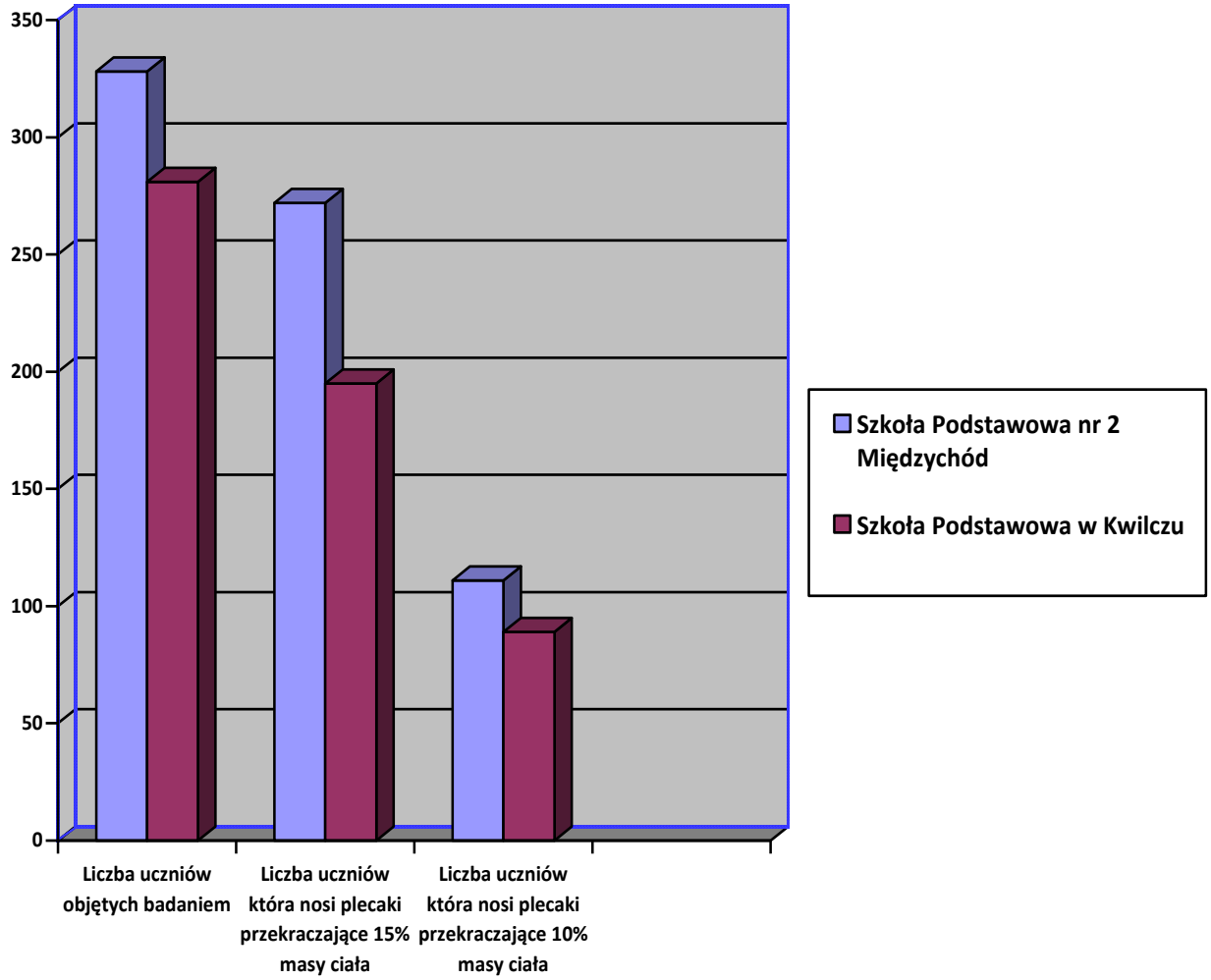
   Liczba uczniów objęta badaniem **281** w **15** oddziałach w tym:

   - **195** uczniów miało plecaki przekraczające **15%** masy ciała jest to wysoka norma, co stanowi **69%** badanych uczniów.
   - **89** uczniów miało plecaki przekraczające **10%** masy ciała jest to niska norma, co stanowi **32%** badanych uczniów.

   Maksymalny ciężar tornistra ucznia wynosił **9,5kg**, a minimalny **1,7kg.**

Dokonując podsumowania zgromadzonych danych możemy stwierdzić, że problem nadmiernego obciążenia tornistrów najbardziej widoczny jest w klasach I-III.

Wykresowe przedstawienie przeprowadzonych badań w szkołach podstawowych na terenie powiatu międzychodzkiego

W trakcie przeprowadzonych kontroli oceniano warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów i nie stwierdzono żadnych nie prawidłowości.
W szkołach oraz w przedszkolach nadal jest kontrolowana dezynfekcja sprzętu sportowego i zabawek w celu utrzymania prawidłowego stanu sanitarno-higienicznego.
Podczas kontroli zwracano szczególną uwagę na stan sanitarny obiektów, prawidłowość planów lekcyjnych, oceniano warunki zdrowotne w pracowniach komputerowych oraz prowadzono nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkolnych pracowniach chemicznych. W przedszkolach sprawdzano stan techniczny zabawek oraz posiadanie znaku bezpiecznej jakości na zabawkach używanych przez dzieci, jak również na stan techniczny zamontowanych urządzeń na placu zabaw oraz posiadanie certyfikatów na zamontowany sprzęt.

Na terenie powiatu nadzorem sanitarnym w 2018 r. objęte były następujące placówki:

- 6 szkół podstawowych,
- 4 zespoły szkół:
  - 3 szkoły podstawowe,
  - 3 gimnazja, 3 przedszkola,
  - 1 liceum ogólnokształcące,
  - 3 szkoły ponadgimnazjalne zawodowe,
  - 1 internat,
- 11 przedszkoli, w tym 2 zespoły przedszkoli
  - Zespół Przedszkoli nr 1,
  - Zespół Przedszkoli nr 2,
- 3 żłobki,
- 5 świetlic środowiskowych,
- 3 domy kultury,
- 2 centra edukacji przyrodniczej i regionalnej,
- 138 turnusów latem i zimą - obiekty, w których organizowany był wypoczynek letni i zimowy dzieci i młodzieży wg wykazu w bazie Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Przeprowadzono łącznie 83 kontrole, w tym:

- 53 kontrole w obiektach zaplanowanych w planie harmonogramu kontroli nad obiektami, w tym: 18 wspólnych kontroli kompleksowych z sekcją HŻ zaplanowanych w planie harmonogramu kontroli nad obiektami,
- 4 wspólne kontrole z pionem NS – na wniosek dyrektora i właścicieli żłobków o wydanie decyzji zwiększającej limit miejsc w żłobku oraz odbiór sanitarno-techniczny nowo powstałego żłobka,
- 6 kontroli podczas Akcji Zima,
- 33 kontrole Akcji Lato wspólnie z pracownikami Straży Pożarnej, Policji i Nadleśnictwa,

W wyniku tych kontroli wydano 4 decyzje merytoryczne i 3 decyzje płatnicze.

Trudności nad sprawowaniem nadzoru nad placówkami oświatowo-wychowawczymi i wypoczynkowymi nie stwierdzono.

Oceniając placówki nauczania i wychowania za rok sprawozdawczy 2018 można stwierdzić, że wszystkie placówki nauczania i wychowania zapewniają właściwe warunki higieniczne.

W latach wcześniejszych nałożony był większy nacisk na modernizację pomieszczeń sanitarnych i wyposażenie ich w dozowniki do mydła, suszarki bądź ręczniki jednorazowego użytku i podajniki do papieru toaletowego oraz modernizację sieci wodociągowej zapewniającej w wszystkich placówkach dostęp do ciepłej wody. W chwili obecnej stało to się już standardem w wyposażeniu szkół i przedszkoli. Minione lata to również termomodernizacja budynków szkół, gdzie organy prowadzące ociepliły budynki, zmieniły systemy grzewcze i oświetlenie. Ponadto, zajęto się infrastrukturą wokół budynków szkół instalując 3 nowe place zabaw oraz doposażono istniejące. W roku sprawozdawczym ukończono i oddano do użytku dwie hale sportowe z całym zapleczem sanitarnym i gospodarczym, nowo zakupionym sprzętem do zajęć z wychowania fizycznego oraz łącznikami z budynkami szkół - Szkoła Podstawowa nr 1 w Międzychodzie i Szkoła Podstawowa w Sierakowie. Tym samym poprawiły się warunki z zajęć z wychowania fizycznego, gdyż szkoły te nie posiadały sali gimnastycznych, a zajęcia odbywały się w salach rekreacyjno-zastępczej oraz w salach innych szkół. W roku ubiegłym zmodernizowano boisko sportowe przy Szkole Podstawowej nr 2 w Międzychodzie. Modernizacja polegała na budowie bieżni tartanowej, siłowni, boiska do piłki ręcznej oraz zadaszenia do skoku wzwyż. Po tej modernizacji szkoła posiada do dyspozycji uczniów cały kompleks, włącznie z boiskiem wielofunkcyjnym typu Orlik i placem zabaw na swoim terenie.

W gminie Międzychód oddano do użytku nowe publiczne przedszkole i nowy niepubliczny żłobek. Trwają prace budowlane przy kolejnej już hali sportowej budowanej przy Zespole Szkół w Chrzypsku, natomiast w gminie Sieraków oddano do użytku nowo dobudowaną część Szkoły Podstawowej w Lutomiu z całym wymaganym zapleczem i nowym wyposażeniem sal dydaktycznych.

Mimo tak dużych inwestycji w pozostałych placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie powiatu prowadzono również prace remontowe typu: odmalowania korytarzy i sal lekcyjnych czy modernizacji sanitariatów.

Przedsięwzięcia, które realizujemy podczas naszych całorocznych kontroli w placówkach oświatowo – wychowawczych jak i wypoczynku pozwalają pomóc dostosować standardy do ,,obecnych czasów", zgodnie z wymaganymi przepisami.

Akcja Lato i Zima 2018

W związku z wprowadzoną zmianą w 2009r Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania, organizatorzy różnych form wypoczynku nadal zgłaszają poprzez elektroniczną bazę wypoczynek na naszym terenie. Baza danych w tym roku działała już dużo sprawniej i zgłoszono 128 turnusów wypoczynku letniego i 10 placówki wypoczynku zimowego na terenie powiatu międzychodzkiego.
W kontrolowanych placówkach przebywało 1848 dzieci i młodzieży z całej Polski i zagranicy.
Podsumowując przebieg Akcji Lato 2018 na terenie powiatu międzychodzkiego można stwierdzić, że przebiegała spokojnie i nie budziła zastrzeżeń pod względem sanitarno – higienicznym na tak dużą ilość zgłoszonych placówek. Porównując placówki z lat ubiegłych zauważa się coraz lepsze ich przygotowanie i zorganizowanie. Można również powiedzieć, że obozy pod namiotami zorganizowane w tym roku na naszym terenie mogą być przykładem jak prawidłowo stosować Instrukcje Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie wymagań dla stacjonarnych obozów pod namiotami. W trakcie trwania wypoczynku na terenie powiatu nie było żadnych interwencji jak również skarg ze strony wypoczywających dzieci i ich rodziców. Jak

co roku, wszystkie kontrole były planowane i prowadzone wspólnie z Powiatową Strażą Pożarną, Powiatową Komendą Policji oraz Nadleśnictwem Międzychód i Sieraków.

Porównanie zgłoszonych turnusów do bazy MEN w latach 2014-2018

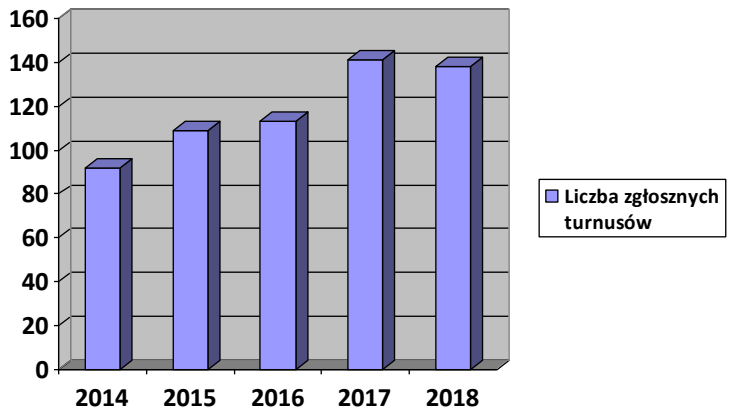
Powyższa analiza wskazuje, że w latach 2014-2018 liczba zgłoszonych do bazy danych MEN, prowadzonej przez Kuratorium Oświaty, turnusów wypoczynku letniego i zimowego dzieci i młodzieży systematycznie zwiększa się.
Od czasu wprowadzenia w życie w 1997r. przepisów dot. wypoczynku dzieci i młodzieży, w tym obowiązującego rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie wypoczynku dzieci i młodzieży (Dz. U. z 2016r. poz. 452), a w szczególności § 2 ust. 3 tj. rejestracji formularzy zgłoszeniowych do Kuratorium Oświaty, można stwierdzić, że świadomość organizatorów ww. temacie systematycznie się zwiększa. Należy bowiem podkreślić, że teren powiatu międzychodzkiego przoduje w ilości zgłoszonych turnusów wypoczynkowych, zwłaszcza obozów pod namiotami.

W roku sprawozdawczym 2018 podjęto różne działania - między innymi współpracowano z Organami Prowadzącymi i Dyrektorami Placówek z terenu powiatu międzychodzkiego.

Informacje przekazane Organom Prowadzącym i Dyrektorom Placówek:

W miesiącu lutym przekazano do Starostwa Powiatowego – „Ocenę warunków sanitarno-higienicznych w placówkach oświatowo-wychowawczych i wypoczynku działających na terenie powiatu międzychodzkiego" za rok 2017.

W miesiącu lutym, PPIS w Międzychodzie wysłał informacje do Organów Prowadzących na terenie powiatu, że zgodnie z art. 10 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2018r. poz. 996, z późn. zm.) organ prowadzący szkołę lub placówkę odpowiada za jej działalność. Do zadań organu prowadzącego szkołę lub placówkę należy w szczególności zapewnienie warunków działania szkoły lub placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki, a także wykonywania remontów obiektów szkolnych oraz zadań inwestycyjnych w tym zakresie. Są to zadania nadzorowane przez Inspekcje Sanitarną, w związku z powyższym stroną postępowania administracyjnego w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w wyniku kontroli placówki systemu oświaty jest

organ prowadzący placówkę. Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt. 2 ww. ustawy w przypadku szkół i placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego zadania i kompetencje organu prowadzącego, określone m.in. w art. 10 ust. 1 pkt 1-5 wykonuje odpowiednio wójt, burmistrz, prezydent miasta, zarząd powiatu, zarząd wojewódzki.
W świetle tych przepisów kontrole sanitarne wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej winny być przeprowadzane w obecności Organu Prowadzącego.
W związku z powyższym, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie zwraca się z prośba o wyznaczenie osób w placówkach systemu oświaty na swoim terenie, które będą reprezentować Organ Prowadzący w trakcie wykonywania czynności kontrolnych przez pracowników Inspekcji Sanitarnej.

W miesiącu marcu, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie, nawiązując do głównych kierunków działań Inspekcji Sanitarnej w zakresie zdrowia publicznego w ramach nadzoru nad placówkami systemu oświaty, przypomniał o konieczności nadzorowania higieny rekreacji w swoich placówkach – placu zabaw. Przesyła ponownie do wykorzystania służbowego poradnik „Bezpieczny plac zabaw" - oraz stronę internetową, z której można korzystać otrzymując odpowiedzi na różne pytania www.placezabaw.org. Poradnik ten pomaga znaleźć odpowiedzi na nurtujące pytania, które pojawiają się w okresie wiosennym i letnim, gdy czas sprzyja zabawom dzieci na placach zabaw oraz w piaskownicach. Beztroska zabawa dzieci w piaskownicy przy nieprzestrzeganiu podstawowych zasad higieny może być przyczyną zagrożenia zdrowia i skutkować zarażeniem pasożytami jelitowymi powodując zachorowania takie jak: toksoplazmoza, toksokaroza, giardiozalub zakażeniem bakteriami (np. Salmonella Sp.). Przyczyną chorób, których źródłem zarażenia może być piaskownica, jest m.in. nie zawsze dostateczna wiedza opiekunów dzieci oraz to, iż małe dzieci nie potrafią jeszcze same wystarczająco dbać o własną higienę. Podczas zabawy dzieci mogą wkładać brudne ręce i zabawki, a czasem piasek do ust i w ten sposób wprowadzić do swojego organizmu niebezpieczne pasożyty. Każdego roku tysiące dzieci ulega zarażeniu pasożytami, a kilka procent ma poważne powikłania zdrowotne w następstwie migracji stadiów larwalnych. W związku z powyższym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Międzychodzie przypomina również o konieczności wymiany piasku w piaskownicach na placu zabaw minimum raz w roku – wg wytycznych PZH. Działania mające na celu zapobieganie zakażeniom i chorobom zakaźnym regulują przepisy ustawy z 5 grudnia 2008r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych, w tym art. 22 ust. 1 (Dz.U. z 2018r. poz. 151, z późn. zm.).

W miesiącu marcu w związku z akcją „Wiosna bez pneumokoków" przesłano do placówek oświatowo- wychowawczych terminarz szczepień dzieci z rocznika 2013 – 2016, List Krajowego Konsultanta ds. epidemiologii Pani dr Iwony Paradowskiej- Stankiewicz oraz plakat „Wiosna bez pneumokoków".

W miesiącu czerwcu odbyła się narada pracownika PSSE pionu HDiM w Międzychodzie oraz pracowników Powiatowej Straży Pożarnej i Powiatowej Policji w Międzychodzie, w celu wypracowania wspólnych działań zmierzających do zapewnienia właściwego stanu porządku i bezpieczeństwa dla wypoczywających dzieci i młodzieży na terenie powiatu międzychodzkiego. Od lat współpracujemy z instytucjami samorządowymi powiatu międzychodzkiego i innymi organami sprawującymi nadzór nad wypoczynkiem dzieci organizując wspólne kontrole. Współpraca w tym względzie ma na celu koordynację wszystkich służb w zakresie bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży.

W miesiącu sierpniu, w związku z zbliżającym się nowym rokiem szkolnym 2018/2019, przesłano do Dyrektorów placówek oświatowych wzorem lat ubiegłych informację dotycząca tornistrów noszonych przez uczniów oraz jak powinien wyglądać prawidłowy higieniczny rozkład zajęć lekcyjnych. Materiały te są również dostępne na stronie internetowej PSSE.

Podjęte działania z Oświatą Zdrowotną w celu propagowania edukacji prozdrowotnej na terenie powiatu:

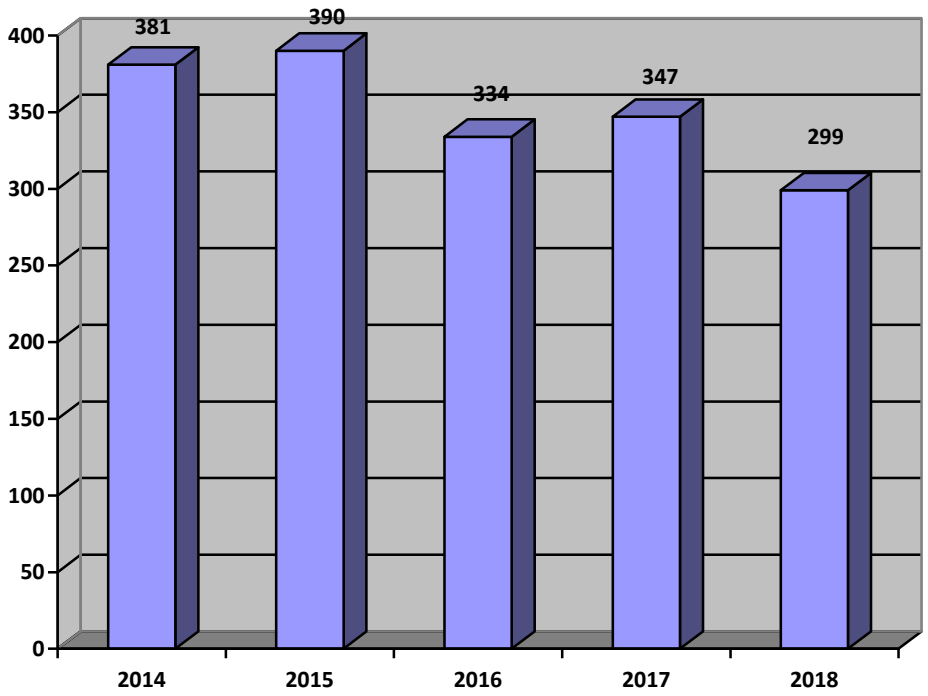
- W trakcie trwania wypoczynku letniego rozprowadzano materiały oświatowo-edukacyjne do realizacji edukacji i interwencji działań promocji zdrowia w zakresie:
  - profilaktyka kleszczowego zapalenia mózgu KZM,
  - profilaktyki antytytoniowej,
  - środki psychoaktywne,
  - profilaktyka zakażeń HIV.

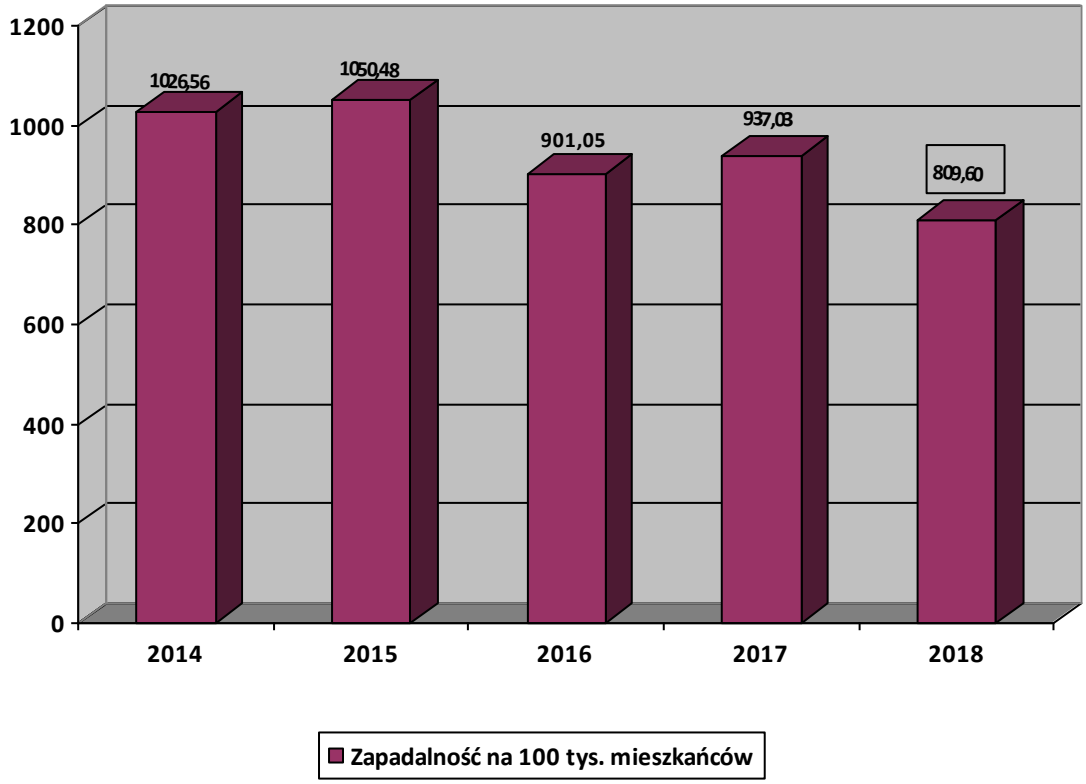
- przez cały rok prowadzona była analiza w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu w placówkach nauczania i wychowania.

3. Sytuacja epidemiologiczna

Analizując sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu dotyczącą chorób zakaźnych można stwierdzić, że w latach 2014 – 2018 przedstawiała się bardzo różnie. W roku 2016 nastąpił nieznaczny spadek zachorowań w stosunku do roku 2015. W latach 2016 i 2017 liczba zachorowań utrzymywała się na podobnym poziomie. Natomiast w roku 2018 nastąpił wyraźny spadek liczby zachorowań w stosunku do lat ubiegłych.
Poniższe wykresy przedstawiają liczbę zachorowań oraz współczynnik zapadalności na 100 tys. mieszkańców w okresie ostatnich 5 lat (wg Mz-56, bez zachorowań na gruźlicę, pokąsań przez zwierzęta, przypadków grypopodobnych, nosicieli HBs i nosicieli schorzeń jelitowych).

Ogólna liczba zachorowań na choroby zakaźne w powiecie międzychodzkim w latach 2014-2018

Zapadalność na choroby zakaźne w powiecie międzychodzkim w latach 2014-2018

Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami Salmonella

W roku 2018 zarejestrowano 4 przypadki zatrucia pokarmowego, zachorowania wywołane pałeczkami Salmonella Enteritidis- współ. zap. 10,83 .W stosunku do roku ubiegłego sytuacja uległa znacznemu pogorszeniu (w roku 2017 odnotowano 1 zachorowanie). Odnotowane przypadki w roku 2018 dotyczyły 1 osoby dorosłej i trójki dzieci. Wszystkie osoby były hospitalizowane. Źródła zakażenia nie ustalono. Na dzień 31.12.2018 u dwojga dzieci badania są w trakcie.

Dnia 25.10.2018r. do PSSE w Międzychodzie wpłynęło zgłoszenie zbiorowego zatrucia pokarmowego, które wystąpiło w mieszkaniu prywatnym. Ogółem narażonych było 7 osób, w tym zachorowało 2 dzieci w wieku 4-miesięcy. Dzieci były hospitalizowane. Z pobranych prób kału od dzieci wyhodowano pałeczki Salmonella Enteritidis. Dzieci karmione były preparatem mlekozastępczym hipoalergicznym dla niemowląt Bebilon pepti IDHA, który został pobrany do badania. Pobrane próbki nie budziły zastrzeżeń pod względem zbadanych preparatów mikrobiologicznych. Pięć osób ze styczności przebadano w kierunku pałeczek Salmonella i Shigella - wyniki ujemne.

Biegunka u dzieci do lat 2

W roku 2018 zarejestrowano 32 biegunki u dzieci do lat 2. W stosunku do roku ubiegłego sytuacja uległa pogorszeniu (w roku 2017 –25 przypadków). Z ogólnej liczby zachorowań, 27 dzieci było hospitalizowanych. U 26 dzieci hospitalizowanych wykonano badania diagnostyczne, z których wyizolowano rotawirusy, norowirusy i E coli biegunkotwórcze. Jedno dziecko bez

badań. Pięcioro dzieci leczone ambulatoryjnie, bez badań diagnostycznych. Współczynnik zapadalności wynosi 3595,50.

Nosiciele schorzeń jelitowych

Na koniec roku 2017 liczba nosicieli Salmonella wynosiła: 1. W roku sprawozdawczym zarejestrowano 3 nowe przypadki. Żadna osoba nie została odsunięta od pracy. Po przeprowadzeniu kontrolnych badań oraz stwierdzeniu ujemnych wyników 2 osoby zostały skreślone z rejestru.

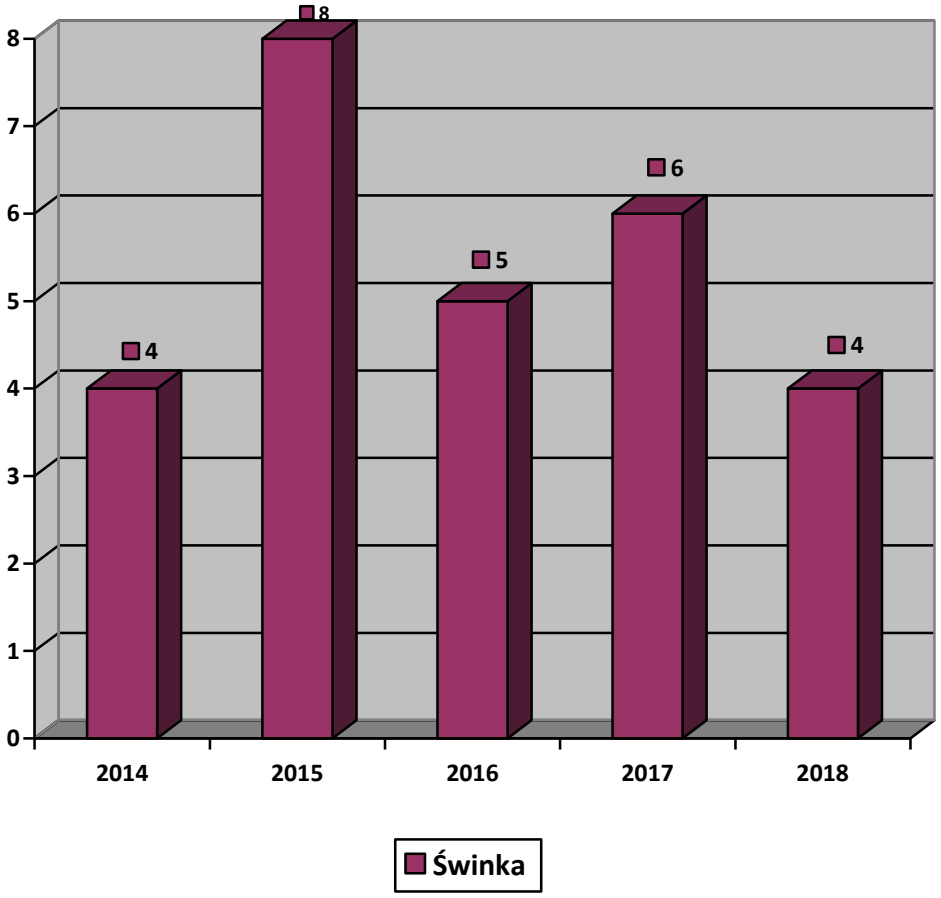
Natomiast nadzorem objęty jest 1 nosiciel stały Salmonella paratyphi B. Jest to 59-letnia kobieta, która zarejestrowana została w roku 1974.

Nagminne zapalenie przyusznicy

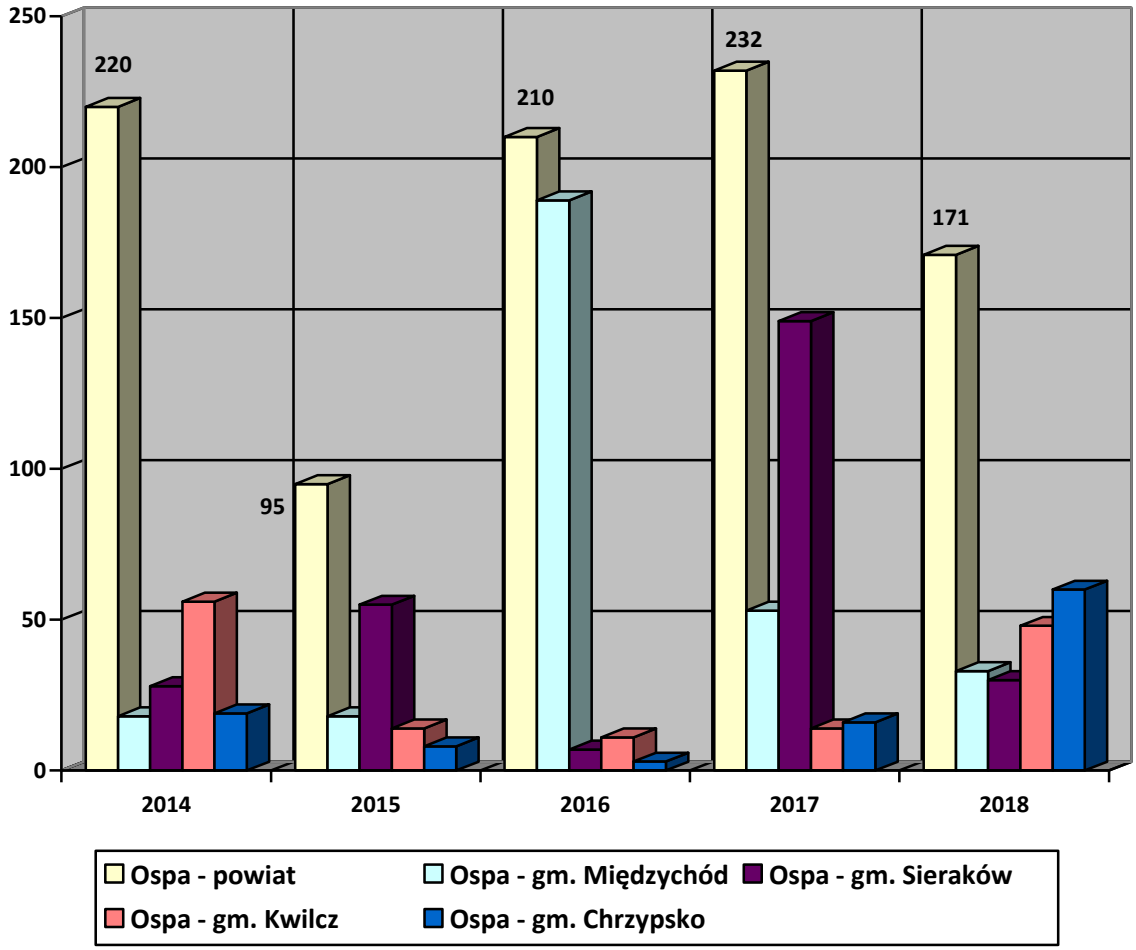
W roku sprawozdawczym zarejestrowano 4 zachorowania - współczynnik zapadalności wynosi 10,83. W stosunku do roku poprzedniego, nastąpiło zmniejszenie liczby zachorowań o dwa przypadki w 2017(6). W roku 2018 przypadki dotyczy 3 mężczyzn i 1 kobiety w przedziałach wiekowych : 01-04(1), 05-09(1), 15-19 (1); 30+(1).

Stan zaszczepienia: 2 osoby ze szczepieniem 1 dawką (w jednym przypadku czas od szczepienia do zachorowania 3 lata , natomiast w drugim to okres 8 lat), 1 osoba z dwiema dawkami (czas od szczepienia do zachorowania 7 lat), w 1 przypadku – brak szczepień u kobiety 62 letniej. Wszystkie przypadki leczone ambulatoryjnie.

Liczba zachorowań na świnkę w powiecie międzychodzkim w latach 2014-2018

Liczba zachorowań na ospę w powiecie międzychodzkim
w latach 2014-2018 – z podziałem na gminy

Ospa wietrzna

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 171 zachorowań na ospę wietrzną. Największa liczba zachorowań wystąpiła w gm. Chrzypsko (60). Zachorowania dotyczyły głównie dzieci, w różnych przedziałach wiekowych. Hospitalizowanych było 4 dzieci. Dwoje dzieci zostało zaszczepione jedną dawką p/ospie wiek (8 i 5 lat). Największa liczba zachorowań wystąpiła w miesiącach: styczeń , luty, grudzień. Współczynnik zapadalnosci wyniósł 463,03 . W stosunku do roku ubiegłego, w którym odnotowano 232 przypadki, nastąpiło znaczne polepszenie sytuacji epidemiologicznej.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W roku 2018 odnotowano 1 przypadek , współczynnik zapadalnosci wynosi 2,71. W stosunku do roku ubiegłego sytuacja epidemiologiczna uległa znacznej poprawie, ponieważ w roku poprzednim zarejestrowano 4 zachorowania. Zachorowanie w 2018 roku dotyczyło 1 kobiety w przedziale wiekowym 30-39 . Brak narażenia zawodowego oraz brak danych o szczepieniu. Osoba nie została hospitalizowana.

Wirusowe zapalenia wątroby typu C

Sytuacja epidemiologiczna w stosunku do roku ubiegłego uległa nieznacznemu pogorszeniu. W roku 2018 zarejestrowano 3 przypadki (wsp. zap. 8,12), natomiast w roku poprzednim

odnotowano 2 zachorowania. Jeden przypadek dotyczył 55 letniej kobiety mieszkającej w mieście szczepionej trzema dawkami. Dwa przypadki to mężczyźni: 32 letni, zaszczepiony trzema dawkami przeciw WZW, oraz 34 letni (brak danych o szczepieniu). Jeden przypadek hospitalizowany. W żadnym przypadku nie było narażenia zawodowego.

Borelioza

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 2 przypadki zachorowań (zap.5,42) na boreliozę. Zachorowania dotyczyły 1 kobiety w wieku 63 lata, mieszkającej w mieście oraz mężczyzny w wieku 61 lat mieszkającego również w mieście. Żaden przypadek nie był hospitalizowany leczony ambulatoryjnie. Obydwa przypadki wykazane w meldunku MZ-56 jako przypadki potwierdzone. W roku 2017 odnotowano również 2 przypadki zachorowania.

Z innych chorób zakaźnych zarejestrowanych na terenie działalności PSSE w Międzychodzie wystąpiły:

Gruźlica

W roku 2018 zarejestrowano 2 zachorowania na gruźlicę, sytuacja w stosunku do roku ubiegłego uległa zmianie (2017r. 1 przypadek). Zachorowanie dotyczyło dwóch mężczyzn w przedziale wiekowym 40-59 lat. Chorzy byli hospitalizowani. Lekarz rodzinny został poinformowany o konieczności objęcia nadzorem osoby z kontaktu. Współ. zap. wynosi 5,42.

Streptococcus pneumoniae

W roku sprawozdawczym odnotowano 3 (zapadalność- 8,12) przypadki choroby wywołanej przez Streptococcus pneumoniae wykazanej w meldunku MZ-56 jako inna określona i nieokreślona Zachorowania dotyczyły 22 letniej kobiety oraz dwóch mężczyzn w wieku 60lat. Wszystkie osoby były hospitalizowane. W dwóch przypadkach zachorowanie zakończone wyzdrowieniem, natomiast w jednym przypadku nastąpił zgon. Przyczyna wyjściowa zgonu: masywne zapalenie płuc, przyczyna wtórna: wstrząs septyczny, przyczyna bezpośrednia: ARDS (zespół niewydolności oddechowej). W roku ubiegłym odnotowano tylko jeden przypadek.

Wirusowe zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone

W roku 2018 odnotowano 1 (zap. 2,71) przypadek zachorowania. Zachorowanie dotyczyło 22-letniego mężczyzny zamieszkałego w mieście. Po 11-dniowej hospitalizacji pacjent został wyleczony i wypisany do domu. W roku 2017 również odnotowano jedno zachorowanie.

Inne wirusowe zapalenie mózgu opryszczkowe

W roku 2018 odnotowano 1 przypadek (zap. 2,71) zapalenia mózgu opryszczkowe Zachorowanie dotyczyło 44-letniej kobiety hospitalizowanej. Z przeprowadzonych badań wirusologicznych PCR DNA stwierdzono HSV1-dodatni. Zachorowanie zakończone wyzdrowieniem. W roku 2017 nie odnotowano zachorowań.

Zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 1 zachorowanie(zap. 2,71) na zapalenie opon mózgowych inne i nieokreślone. Przypadek dotyczył 17-letniej kobiety zamieszkałej w mieście. Po 17-dniowym leczeniu pacjentka została wyleczona i wypisana do domu. W roku 2017 również odnotowano 1 zachorowanie.

Pokąsania przez zwierzęta

W roku 2018 zarejestrowano 71 przypadków pogryzień przez zwierzęta (w roku 2017: 54). W 11 przypadkach podjęto szczepienia przeciwko wściekliźnie.

Grypa/przypadki grypopodobne

W roku 2018 odnotowano 4099 przypadków zachorowań grypopodobnych. W tym 1761 dzieci w wieku do lat 14. 83 osoby hospitalizowano, w tym 69 dzieci do lat 14. 3 przypadki potwierdzono laboratoryjnie.

W roku 2017 zarejestrowano ogółem 4269 przypadki zachorowań grypopodobnych. W tym 1491 dzieci w wieku do lat 14. 51 osób hospitalizowano, w tym 34 dzieci do lat 14. Pięć przypadków potwierdzono laboratoryjnie.

Dochodzenia epidemiologiczne:

- liczba wywiadów przeprowadzonych w zawiązku ze zgłoszeniami zachorowań na choroby zakaźne oraz dodatnimi wynikami biologicznych czynników chorobotwórczych **- 32**
- liczba wywiadów przeprowadzonych w związku ze stycznością/narażeniem na wściekliznę - **71**

Rozkład zachorowań w powiecie międzychodzkim (zgodnie z MZ-56)

Jednostka chorobowa	Gmina Międzychód	Gmina Sieraków	Gmina Kwilcz	Gmina Chrzypsko W.	**Powiat międzychodzki**
Zatrucia pokarmowe-salmonellozy	0	2	0	2	**4** współ. zap.10,83
Inne zakażenia jelitowe	2	0	1	0	**3** współ. zap.8,12
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy	17	10	2	4	**33** współ. zap.89,35
Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	13	9	1	2	**25** współ. zap. 2.808,99
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe wywołane przez clostridium diificile	1	0	0	0	**1** współ. zap. 2,71
Biegunka i zapalenia jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu(ogółem)	2	2	2	4	**10** współ. zap.27,07

Biegunka i zapalenia jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu u dzieci do lat 2	2	0	3	1	**6** współ. zap.674,16
Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez norowirusy	3	4	0	0	**7** współ. zap. 18,95
Borelioza z Lyme	0	2	0	0	**2** współ. zap.5,42
Styczność i narażenie na wściekliznę (potrzeba szczepień)	9	1	0	1	**11** współ. zap. 29,78
Ospa wietrzna	33	30	48	60	**171** współ. zap. 463,03
Płonica(szkarlatyna)	0	0	2	0	**2** współ. zap. 2,71
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	3	0	1	0	**4** współ. zap. 10,83
Inne wirusowe zapalenie mózgu-opryszczkowe	0	0	1	0	**1** współ. zap. 2,71
Inne wirusowe zapalenie opon mózgowych	1	0	0	0	**1** współ. zap. 2,71**.**
zapalenie opon mózgowych-nie określone	1	0	0	0	**1** współ. zap. 2,71**.**
Choroba wywołana przez Streptococcus pneumoniae -	2	1	0	0	**3** współ. zap.8,12
Wirusowe zapalenie wątroby C	1	1	1	0	**3** współ. zap. 8,12
Wirusowe zapalenie wątroby B	1	0	0	0	**1** współ. zap. 2,71
Grypa	0	2	1	0	**3** współ. zap. 8,123
RAZEM					**292**

Nadzór nad wykonawstwem szczepień ochronnych

W roku 2018 zarejestrowano 2 niepożądane odczyny poszczepienne. Jeden przypadek wystąpienia NOP po szczepionce Infanrix Hexa oraz Synflorix, natomiast drugi wystąpił po podaniu szczepionki MMR Vax Pro. Przypadki wystąpienia NOP zostały opracowane i przesłane do: NIZP-PZH w Warszawie, WPWIS w Poznaniu oraz Wydziału Monitorowania Niepożądanych Działań Produktów Leczniczych Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych w Warszawie. Przypadki wystąpienia NOP zakwalifikowano jako łagodne.

Przechowywanie, transport, termin ważności preparatów szczepionkowych.

Placówki POZ odbierają szczepionki bezpośrednio z PSSE Międzychód. W wyjątkowych sytuacjach szczepionki dostarczane są przez pracownika PSSE do odpowiedniego POZ. W obu przypadkach zachowany jest łańcuch chłodniczy. W tutejszej Stacji szczepionki przechowywane są w lodówce z zainstalowanym monitoringiem. Podczas kontroli w placówkach POZ sprawdzana jest prawidłowość przechowywania szczepionek oraz ich terminy ważności. W czasie kontroli w POZ przypominano kierownikom placówek o konieczności dążenia do zainstalowania całodobowego monitoringu temperatury w lodówkach, w których przechowywane są szczepionki, celem poprawy efektywności funkcjonowania łańcucha chłodniczego. W roku sprawozdawczym jedna placówka POZ zainstalowała całodobowy monitoring temperatury w urządzeniu chłodniczym do przechowywania preparatów szczepionkowych.

Nadzór nad placówkami opieki zdrowotnej

W ramach przeprowadzonego nadzoru nad placówkami Służby Zdrowia wykonano kontroli sanitarnych (sekcja Epidemiologii – 7 w tym jedną kontrole interwencyjną, 26 kontroli kompleksowych z sekcją Higieny Komunalnej). Podczas kontroli sprawdzano przestrzeganie reżimu higieniczno-sanitarnego, stosowanie procedur prawidłowej dezynfekcji i sterylizacji oraz postępowania z odpadami.

4. Działalność oświatowo – zdrowotna

Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia podejmowała zadania określone w ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej, której celem była ochrona zdrowia ludzkiego oraz kształtowanie postaw i zachowań prozdrowotnych – poprzez realizacje programów edukacyjnych adresowanych do różnych grup wiekowych, działania informacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa oraz organizację kampanii społecznych zwracających uwagę na aktualne problemy zdrowotne. W ten sposób pobudzano społeczeństwo do odpowiedzialności za dokonywanie wyborów służących zdrowiu, jak samej dbałości i odpowiedzialności za własne zdrowie. Propagowano zdrowy styl życia.
Szeroko pojęta działalność dydaktyczna, wychowawcza, informacyjna i programowa polegała na inicjowaniu, wdrażaniu, organizowaniu, prowadzeniu, koordynowaniu oraz monitorowaniu działalności oświatowo-zdrowotnej.
Sposób realizacji zadań zgodny był z polityką jakości Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a kierunki podejmowanych działań wynikały: z wytycznych Głównego Inspektoratu Sanitarnego, zaleceń Ministerstwa Zdrowia, propozycji Światowej Organizacji Zdrowia, porozumień zawartych z partnerami realizowanych przedsięwzięć, a także sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb zdrowotnych mieszkańców powiatu międzychodzkiego.

4.1 Realizacja działań oświatowo-zdrowotnych

W 2018 roku zostały one zrealizowane poprzez koordynację na poziomie powiatowym 23 działań, tj.: programów prozdrowotnych o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim, kampanii społecznych i akcji profilaktycznych. Podejmowano przedsięwzięcia lokalne inicjowane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Międzychodzie. Odbiorcami realizowanych działań byli głównie: uczniowie wszystkich typów szkół, dzieci w wieku przedszkolnym oraz ich rodzice/opiekunowie i kadra pedagogiczna; pacjenci i personel podmiotów leczniczych oraz wybranych zakładów pracy.

Programy prozdrowotne:
OGÓLNOPOLSKIE
4.1.1 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”

SWISS CONTRIBUTION

Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

Głównym celem programu było ograniczenie używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym oraz ich rodzin tj. miedzy 15 a 49 rokiem życia.

W ramach programu zorganizowano Punkty Promocji Zdrowia:

- **2 dla sportowców i gości**

Hala Sportowa w Międzychodzie (WOŚP) – 14.01.2018 – 21 osób

Stadion Miejski „Międzychodzka Dziesiątka z Pompą”- 25.08.2018r – 17 osób

- **5 dla pracowników zakładów pracy, petentów i pacjentów**

Zakład pracy MARBOPUR w Międzychodzie – 13.03.2018r – 27 osób

SPZOZ Szpital w Międzychodzie –Biała sobota 21.04.2018r – 28 osób

Zakład pracy BASER – POLSKA w Międzychodzie -27.04.2018r – 32 osoby

NZOZ w Gorzycku Starym - 10.09.2018r – 14 osób

Zakład pracy PASCAL w Międzychodzie 27.11.2018r. – 17 osób

- 4 dla społeczności lokalnej i gości

Festyn Rodzinny w Łowyniu - 12.05.2018r – 19 osób

Festyn Rodzinny w Bielsku – 26.05.2018r – 59 osób

48 godzin dla zdrowia i miasta w Międzychodzie -14.07.2018r – 21 osób

Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach - Wielkie Smażenie Powideł - 16.09.2018 r – 47 osób

- **3 w szkołach dla młodzieży, rodziców, kadry pedagogicznej i pracowników obsługi**

Liceum Ogólnokształcące w Międzychodzie – 05.03.2018r – 42 osoby

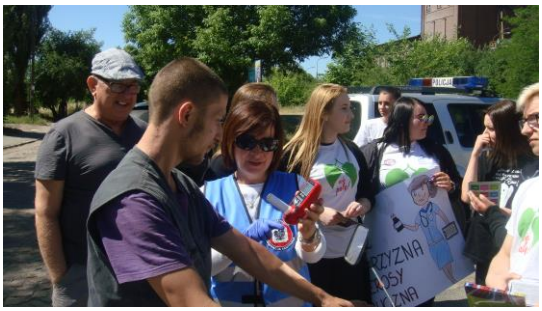

Zespół Szkół w Sierakowie – 17.10.2018r – 19 osób

Zespół Szkół Technicznych w Międzychodzie – 27.11.2018r – 42 osoby

- 1 dla kierowców

Akcja z Policją i młodzieżą z Liceum Ogólnokształcącego w Międzychodzie
- przed przejazdem kolejowym - 11.06.2018r – 15 osób

W Stoiskach Promocji Zdrowia, zainteresowane osoby skorzystały z bezpłatnych przesiewowych badań: poziomu cukru we krwi (WOŚP) a w pozostałych PPZ pomiary: ciśnienia tętniczego krwi i poziomu tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Ponadto osobom badanym proponowano udział w quizie wiedzy o zdrowiu, którym za udzielenie prawidłowej odpowiedzi wręczono długopis z logo organizatora, gadżety: GIS i WSSE w Poznaniu oraz promujące gminę Międzychód.
W porównaniu do roku poprzedniego, w roku sprawozdawczym nastąpił wzrost liczy osób uczestniczących w proponowanych przedsięwzięciach. Stoiska promocji zdrowia cieszyły się dużym zainteresowaniem odbiorców, co przełożyło się na znaczny wzrost liczby odbiorców które skorzystały z badań profilaktycznych i edukacyjnych. W badaniach prewencyjnych w 2017 roku uczestniczyło 239, a w 2018 - 420 osób.
Ogółem zorganizowano – 15 działań dla 420 osób**.**

W ramach programu „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych" zrealizowano kolejną edycję programu edukacyjnego **„ARS, czyli jak dbać o miłość?".** Zasadniczym jego celem było wyposażenie uczestników programu w wiedzę i umiejetności zmniejszające utratę zdrowia i życia ich samych

oraz ich potomków, zwłaszcza spowodowane używaniem substancji psychoaktywnych. Oświata Zdrowotna koordynowała realizację programu oraz przeprowadziła 5 wizytacji oceniającej jego IV edycję. Program zrealizowano zgodnie z założeniami w oparciu o scenariusze zawarte w poradniku. Edukacją objęto 398 uczniów szkół ponadgimnazjalnych.

4.1.2 Profilaktyka HIV/AIDS

Celem prowadzonych działań było upowszechnienie podstawowych informacji na temat HIV/AIDS oraz edukacja społeczeństwa zmierzająca do zmniejszenia liczby zakażeń wirusem HIV. Działania kierowano do różnych grup społecznych powiatu międzychodzkiego

Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV realizowało 6 oddziałów gimnazjalnych oraz 5 szkoły ponadgimnazjalne – łącznie 11 placówek. Edukatorami młodzieży byli nauczyciele przeszkoleni przez PIS w Międzychodzie i w oparciu o segregator metodyczno-merytoryczny przekazany szkołom z KC ds. AIDS w Warszawie. Liczba szkół realizujących program uległa zmianie w porównaniu do roku 2017 z uwagi ich połączenie. Edukacją objęto łącznie 1014 uczniów. Liczba ta jest porównywalna z liczbą wyedukowanych osób w roku poprzednim.

W ramach Krajowego Programu Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV zorganizowano m.in.:

- Projekt „ Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra HIV”

Celem projektu było przeszkolenie grupy młodzieży z zakresu profilaktyki HIV/AIDS. Wyposażeni w wiedzę uczniowie przekazują wiedzę o HIV/AIDS wśród rówieśników poprzez „edukację rówieśniczą”.
Zorganizowano 2 szkolenia w których udział wzięło 40 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych.

Klub „Pod Gruszą” w Międzychodzie - 06.04.2018r. i 30.11.2018r.

Przeprowadzono ewaluacje ankiet dotyczących wiedzy przed i po zakończeniu zakończeniu szkoleń. Na ich podstawie stwierdzono wzrost poziomu wiedzy młodzieży nt. HIV i AIDS: z 74% udzielonych poprawnych odpowiedzi w ankiecie wstępnej do 95% odpowiedzi poprawnych w ankiecie końcowej. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że odsetek odpowiedzi „nie wiem” z 21% spadł do 1%. Błędnych odpowiedzi udzieliło 31% uczestników w ankiecie wstępnej, natomiast po szkoleniach w ankiecie końcowej już tylko 4%.
Analizując uzyskane rezultaty stwierdzono, ich efektywność. Zajęcia spełniły swój podstawowy cel – młodzież uczestnicząca w projekcie zwiększyła swoją wiedzę nt. HIV/AIDS i będzie potrafiła ją przekazać swoim rówieśnikom w trakcie codziennych zwykłych sytuacji. Młodzieżowi Liderzy Zdrowia współpracują z nauczycielami w przygotowaniu i prowadzeniu zajęć, konkursów, happeningów oraz innych imprez związanych z tematyka HIV/AIDS.

- Konkurs na film pod tytułem „Krótki film o HIV" w ramach kampanii

„Nie daj szansy AIDS"

To konkurs wojewódzki, którego głównym celem było nakręcenie filmu na temat profilaktyki HIV/AIDS i profilaktyki uzależnień. Przedsięwzięcie adresowane było do młodzieży Szkół ponadgimnazjalnych i oddziałów gimnazjalnych z powiatu międzychodzkiego – konkurs skierowano do ok. 936 uczniów. Do etapu powiatowego konkursu przystąpiły 4 szkoły. Laureatami konkursu zostali uczniowie z Zespołu Szkól Technicznych w Międzychodzie, którzy byli autorami jednej pracy. Laureatów oraz wyróżnionych autorów prac oraz dwie klasy ze szkoły laureata, zaproszono na uroczyste podsumowanie etapu powiatowego konkursu, które odbyło się 03 grudnia w Sali konferencyjnej Starostwa. PPIS przywitał zebranych, wprowadził w tematykę spotkania, omówił Regulamin i przebieg konkursu. Natomiast zaproszony psycholog przedstawił drogi szerzenia się zakażeń wirusem HIV. Następnie zaproszonym laureatom, wyróżnionym uczniom i ich opiekunom, wręczono nagrody ufundowane przez PTOZ w Poznaniu z pozyskanego grantu „Pozytywnie Otwarci" oraz nagrody rzeczowe ufundowane przez Starostę Powiatu oraz Dyplomy PPIS i długopisy z logo PSSE.
Całość uroczystości podsumował pracownik Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, który przedstawił sytuację i dane epidemiologiczne zakażeń wirusem HIV w Polsce i województwie. Zachęcił do anonimowego i bezpłatnego testowania krwi w kierunku wirusa HIV - podał adresy Punktów Diagnostyczno-Konsultacyjnych. Ponadto Laureatów pierwszego miejsca wraz z opiekunem zaprosił na wojewódzkie podsumowanie konkursu, które odbyło się 7 grudnia 2018r. w kinie MUZA w Poznaniu.

W uroczystym podsumowaniu etapu powiatowego wzięło udział 67 osób

- Akcja „Bezpieczne Walentynki 2018"

W Zespole Szkół Technicznych, Nr 2 i Oddziale Gimnazjalnym SP Nr 1 w Międzychodzie, zorganizowano akcje walentynkową pod hasłem "Mój Walenty jest the Best idzie ze mną zrobić test".
Pracownik oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przeprowadził spotkanie w klasie gimnazjalnej - przedstawił uczniom aktualną sytuację epidemiologiczną zakażeń wirusem HIV oraz zachorowań na AIDS w Polsce oraz województwie wielkopolskim. Przypomniał o możliwości przeprowadzenia bezpłatnych i anonimowych badań testowych krwi na obecność HIV, wskazał miejsca testowania oraz o konkursie z zakresu podstawowej wiedzy o HIV adresowanym do mieszkańców powiatu zwłaszcza młodzieży. Ponadto w specjalnie przygotowanych stoiskach informacyjnych przeprowadził indywidualne rozmowy z zainteresowanymi osobami. Wręczał stosowne materiały edukacyjno-informacyjne. W holu szkół przygotowano wystawy tematyczne.

Zespół Szkól Technicznych / B, SP nr 1 od. gimnazjalny, Zespól Szkół Nr 2 w Międzychodzie
Ogółem w bezpośrednim działaniu uczestniczył 73 osoby

- Konkurs dla społeczności lokalnej

W ramach akcji walentynkowej przygotowano i opracowano regulamin Konkursu, który przekazano mediom lokalnym, samorządom, zakładom pracy, szkołom. Opublikowano na stronie internetowej PSSE.
Pozyskano partnerów do organizacji przedsięwzięcia oraz środki finansowe na jego realizację.
Do komisji konkursowej wpłynęło 130 kart konkursowych, która po ich weryfikacji stwierdziła poprawność odpowiedzi we wszystkich pracach. Komisyjnie wylosowano 10 kart uczestników. Laureaci otrzymali nagrody ufundowane przez Starostę Powiatu. Konkurs jak co roku cieszy się dużym zainteresowaniem w związku z powyższym z uwagi na dużą liczbę nadesłanych prac konkursowych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny przyznał dodatkowe nagrody, w formie podgrzewacza USB oraz dyplomy, dla kolejnych pięciu losowo wybranych uczestników.
Uczestników - 130

Prowadzono działania informacyjno – edukacyjne na temat HIV/AIDS, które przekazano do lokalnych mediów (sytuacja epidemiologiczna, anonimowe i bezpłatne badania w kierunku HIV, informacje prasowa) Spot – do mediów zakładów pracy.

- Obchody Światowego Dnia AIDS

Celem obchodów było zwrócenie uwagi społeczeństwa na ciągle aktualny problem zdrowotny jakim jest HIV i AIDS. Zorganizowano:

- Warsztaty edukacji prozdrowotnej w powiatowych szkołach ponadgimnazjalnych

Na przełomie października i listopada zorganizowano w szkołach do uczniów klas trzecich - 9 warsztatów edukacyjno-informacyjnych pt. „Higiena osobista i szeroko rozumiana profilaktyka Zdrowotna w kontekście wejścia w dorosłe życie”. Podczas dwugodzinnych spotkań z młodzieżą promowano zdrowy styl życia. Uczestnicy wysłuchali prelekcji połączonych z prezentacją multimedialną m.in. chorób STD - przenoszonych drogą płciową i nie tylko, a dotyczące problemu zakażeń wirusem HIV, HCV, HPV, Przekazano młodzieży aktualną wiedzę na temat omawianych zakażeń przedstawiono: sytuację i dane epidemiologiczne. Zachęcono do anonimowego i bezpłatnego testowania krwi w kierunku wirusa HIV- podano adresy Punktów Diagnostyczno-Konsultacyjnych. Szkolenie prowadził dr n. med., przełożona pielęgniarek i położnych ze szpitala SPZOZ w Międzychodzie oraz pracownik oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

W 9 przedsięwzięciach wzięło udział 270 uczniów

- Liceum Ogólnokształcące w Międzychodzie – we współdziałaniu z Młodzieżowymi Liderami Zdrowia przygotowano prezentację multimedialną, którą przedstawiono w holu szkoły, rozdawano symboliczne czerwone wstążeczki i ulotki edukacyjne.

W obchodach wzięło udział 112 uczestników

- Prowadzono dystrybucje materiałów do placówek nauczania i wychowania oraz ochrony zdrowia.

4.1.3 Profilaktyka nadwagi i otyłości

- „Trzymaj Formę”

Celem programu była edukacja w zakresie trwałego kształtowania pro zdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki ramach. We wszystkich szkołach realizujących program przeprowadzono wizytacje, ze sporządzonych ocen wynikało ze program cieszył się dużym zainteresowaniem wśród uczniów, którzy chętnie brali udział w różnorodnych inicjatywach i zadaniach., są świadomi przynajmniej teoretycznie: wdrażania zbilansowanej diety i aktywności fizycznej.
Zorganizowano:
- 2 szkolenia młodzieży ze szkół gimnazjalnych powiatu dla 44 uczestników

Klub „Pod Gruszą” w Międzychodzie 08.06 i 23.11.2018r.

Rozpropagowano „Konkurs wiedzy o zdrowym stylu życia”
Ogółem działaniem objęto 5 z 7 oddziałów gimnazjalnych oraz 5 z 10 szkół podstawowych . Liczba szkół realizujących program nieznacznie zmniejszyła się w porównaniu do roku 2017.

Kilkuletnia realizacja programu zaowocowała organizacją inicjatyw, które na stałe umieszczone zostały w kalendarzu imprez szkół: np. wyjazdy na lodowisko i basen, rajdy szkolne, zawody sportowe. Treści programu kształtują właściwe postawy pro zdrowotne, mobilizują uczniów do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu i zdrowego odżywiania,.
Niestety wiedza młodzieży, często nie przekłada się na prawidłowe wybory. Dlatego też jest słuszność kontynuacji działań, które to zminimalizują.
Ogółem edukacja objęto 1756 osób.

4.1.4 Profilaktyka palenia tytoniu

W ostatnich latach do priorytetowych zadań pionu promocji zdrowia państwowej inspekcji sanitarnej zaliczamy programy promujące profilaktykę tytoniową. Zakres zadań zawarto w Ogólnopolskim Programie Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu, Narodowym Programie Zdrowia, Europejskim Kodeksie Walki z Rakiem oraz Narodowym Programie Zwalczania Chorób Nowotworowych. Celem głównym podejmowanych działań jest zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy – palenie czynne i bierne.
Edukację rozpoczyna się już w wieku przedszkolnym programem „Czyste powietrze wokół nas", uczniowie klas IV roku zostali objęci programem „Bieg po zdrowie". Dorosła część społeczeństwa objęta była projektem „Przeciwdziałania uzależnieniu od tytoniu, alkoholu i środków psychoaktywnych"

- „Czyste Powietrze Wokół Nas"

Program przedszkolnej edukacji antynikotynowej objął grupę 950 dzieci oraz ich rodziców z 10 na 13 placówek. Celem programu było podniesienie kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie wrażliwości i umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywają w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń. Przeprowadzono 10 wizytacji podczas których dokonano oceny realizacji programu, na podstawie których stwierdzono ze program zrealizowany był zgodnie z założeniami w formie 5-ciu zajęć warsztatowych. Scenariusze i zawarte w nich metody aktywizujące powodowały, że zajęcia wypełnione były zabawą i dzieci wykazywały się aktywnością. Pomoce dydaktyczne zostały pozytywnie ocenione przez realizatorów. Duże zaangażowanie dzieci, nauczycieli jak i rodziców jest potwierdzeniem zasadności wprowadzenia wychowania antynikotynowego jako część wychowania zdrowotnego dla tej grupy wiekowej.

Konkurs wiedzy i plastyczny dla przedszkolaków zorganizowany podczas Festynu w Łowyniu i Bielsku

W ramach realizacji profilaktyki palenia tytoniu, na terenie powiatu międzychodzkiego obchodzony był Światowy Dzień bez Tytoniu (31 maja) oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia (15 listopada) prowadzone były działania profilaktyczne:

- Etap powiatowy XVI edycji konkursu pt. „Palić nie palić – oto jest pytanie”, adresowanego do uczniów V klas szkół podstawowych. Celem konkursu było poszerzenie wiedzy uczniów na temat negatywnych skutków palenia tytoniu, promowanie niepalenia oraz kształtowanie postaw asertywnych wobec osób palących papierosów. Zadaniem konkursowym było samodzielne przygotowanie gry planszowej o tematyce antytoniowej.
Zadaniem konkursowym było samodzielne przygotowanie rebusu z hasłem promującym niepalenie. Na 10 szkół podstawowych do konkursu przystąpiło do 7. Laureat konkursu z opiekunem oraz pracownikiem Oświaty zdrowotnej uczestniczył w finale wojewódzkim w Multikinie w Poznaniu. Uczestników etapu powiatowego nagrodził Starosta Powiatu.

- Akcje „Stop Kierowco” we współdziałaniu Liceum Ogólnokształcącym w Międzychodzie i Komenda Powiatową Policji w Międzychodzie, prowadzono akcję edukacyjno-informacyjno-pomiarową dla kierowców w formie poradnictwa antynikotynowego, rozdawnictwa materiałów promujących niepalenie, a zainteresowanym kierowcom dokonano pomiaru tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Każdy z uczestników przedsięwzięcia w celu upamiętnienia akcji prewencyjnej otrzymał długopis z logo PSSE.
W bezpośrednim działaniu uczestniczyło 17 kierowców.

- Stoiska Promocji Zdrowia

Zorganizowano w: zakładach pracy, szkołach, podczas imprez środowiskowych 15 punktów promocji zdrowia, gdzie zainteresowanym osobom przeprowadzono pomiar ciśnienia tętniczego krwi, tlenku węgla w wydychanym powietrzu, konkursy, rozdawnictwo materiałów.

Punkty Promocji zdrowia w czasie imprezy środowiskowej, zakładzie pracy, szkole

- 2 szkolenia Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra tytoń dla 24 uczestników

adresowane do uczniów szkół gimnazjalnych naszego powiatu. Szkolenie poprzedzone było wykładem z prezentacja multimedialną wygłoszona przez lekarza kardiologa pt. „Tytoń i choroby serca”. Prowadzona była szeroko rozumiana prewencja prozdrowotna. Promowano zdrowy styl życia jako alternatywę do niebezpiecznych dla zdrowia i życia zachowań.

Przeprowadzono warsztaty edukacyjno - informacyjne dotyczące profilaktyki antytytoniowej i uzależnień. Każdy z uczestników otrzymał pakiet edukacyjny z materiałami szkoleniowymi, długopis z logo organizatora oraz Certyfikat potwierdzający udział w szkoleniu, notesy

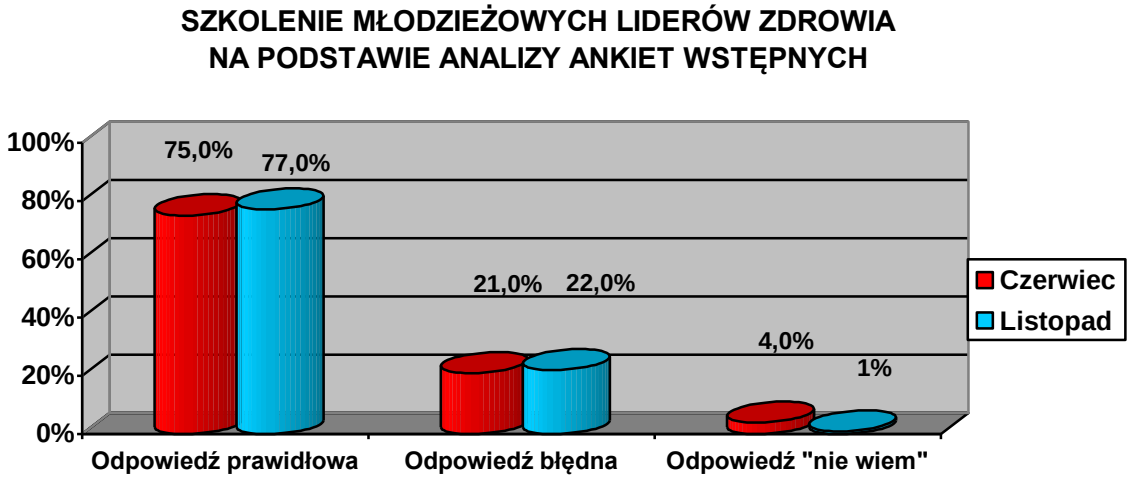
- 2 szkolenia Młodzieżowych Liderów Zdrowia kontra tytoń – 44 uczestników

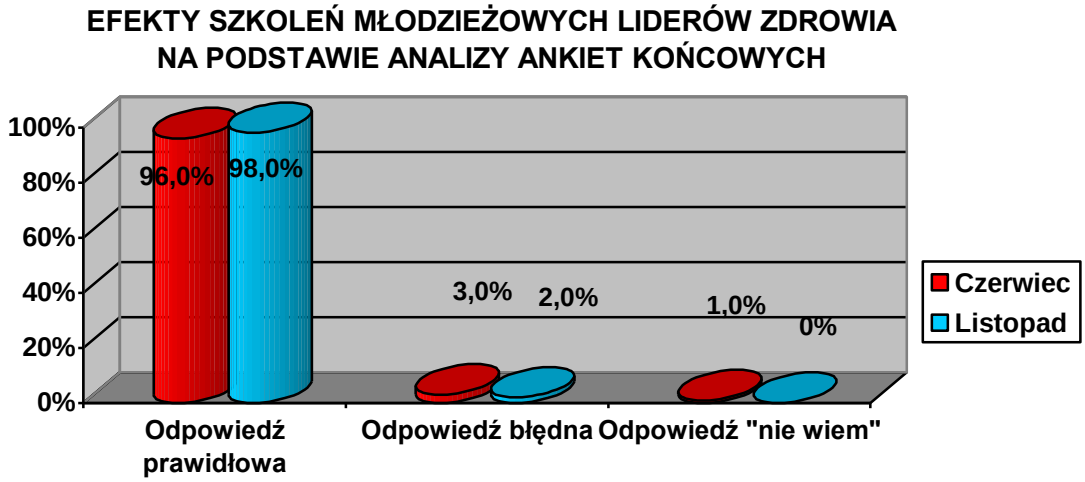

Klub „Pod Gruszą” w Międzychodzie: 08.06 i 15.11.2018r.

Przeprowadzono ewaluację wyników szkoleń, które przedstawiono na wykresach

Uczestnicy szkoleń na etapie powiatowym wypełniali ankiety oceniające poziom wiedzy z zakresu prewencji tytoniowej przed i po szkoleniu. Analiza ankiet wykazała wzrost poziomu

wiedzy młodzieży w: pierwszym z 75% do 96%, a w drugim z 77% do 98% udzielonych poprawnych odpowiedzi.
Ocena przeprowadzonych szkoleń, potwierdziła że spełniły one swój podstawowy cel – poszerzyły i podniosły wiedzę młodzieży w zakresie zagrożeń związanych z paleniem tytoniu.

- **III Edycja Konkursu dla społeczności lokalnej**

Konkurs polegał na opracowaniu autorskiego hasła antynikotynowego. Do komisji konkursowej wpłynęło 79 prac, która po wnikliwej analizie, wybrała 10 najciekawszych prac. Laureaci otrzymali nagrody ufundowane przez Wójta Gminy Kwilcz oraz Dyplom od organizatora.

Obrady Komisji konkursowej, wręczenie nagród rzeczowych w LO w Międzychodzie i SP w Chrzypsku Wielkim

- **Warsztaty edukacyjno-informacyjne**

Przeprowadzono 9, dwugodzinnych spotkań edukacyjno-informacyjnych podczas których m. in. omówiono zagrożenia i skutki zdrowotne palenia tytoniu i papierosów elektronicznych. Poruszono również sankcje karne, wynikające z nieprzestrzegania Ustawy antynikotynowej. Przedsięwzięcie adresowane było dla uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych powiatu międzychodzkiego.

Ogółem – 270 osób

- Konkurs na plakat antynikotynowy

Zadanie konkursu polegało na wykonaniu plakatu o tematyce antynikotynowej, dowolną techniką. Przedsięwzięcie adresowane było do dzieci i ich rodziców (jedna praca wspólna). Komisja zakwalifikowała do oceny 13 prac konkursowych. Uwzględniając bardzo wysoki poziom zgłoszonych prac, komisja przyznała trzy pierwsze miejsca ex aeqwo oraz dwa wyróżnienia. W siedzibie Przedszkola zorganizowano uroczyste podsumowanie ww. przedsięwzięcia z udziałem wszystkich par biorących udział w konkursie, podczas którego wręczono laureatom nagrody ufundowane przez Starostę Powiatu.

Zespół Przedszkoli Nr 1 w Międzychodzie

4.1.5 „Moje dziecko idzie do szkoły”

Celem Programu było ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych, podniesienie poziomu wiedzy na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, a także uświadomienie rodzicom i opiekunom ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci. Inicjatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu. Program zdeklarowało się realizować 6 placówek przedszkolnych i 2 szkoły podstawowe. Odbiorcami programu byli głównie dzieci w wieku wczesnoszkolnym 457 oraz ich rodzice bądź opiekunowie - ogółem 914 osób. Dokonując oceny działań, wybrano najciekawsze przedsięwzięcia:

- Międzyprzedszkolne zawody sportowe

Pion oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia włączył się w organizacje XIX Między przedszkolnych zawodów sportowych W przedsięwzięciu uczestniczyło 8 drużyn liczących po 8 zawodników. Wszystkim drużynom kibicowali koledzy z 8 przedszkoli z Gminy Międzychód oraz Cheerleaderki. Zorganizowano ciekawe konkurencje sportowe. Za zaangażowanie wszyscy uczestnicy zawodów otrzymali z rąk PPIS nagrody: koszulki i zakładki otrzymane z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu. Liczba uczestników – 64 dzieci.

Hala sportowa – widowiskowa MOSTiR w Międzychodzie

- Międzyprzedszkolny konkurs recytatorski wierszy o zdrowiu

Do konkursu zaproszono dzieci z 8 przedszkoli z Gminy Międzychód. Zadanie konkursowe polegało na prezentacji wierszy o zdrowiu. Oceniane była prezentacja merytoryczna i przygotowanie wizualne. Do konkursu przystąpiło 6 przedszkoli. Komisja konkursowa z przedstawicielem PPIS nagrodziła uczestników przedsięwzięcia.

Ogółem uczestniczyło – 18 dzieci

- Miedzyprzedszkolny quiz wiedzy o bezpieczeństwie pt.: „Jestem bezpiecznym i zdrowym przedszkolakiem", w którym uczestniczyły grupy dzieci z przedszkola w Kwilczu, Kaczlina i Sierakowa. Zakres pytań dotyczył podstawowej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa i zdrowego odżywiania. W przedsięwzięciu uczestniczyło 28 dzieci.

- Warsztaty dla rodziców pod hasłem ,,Postawy rodziców" prowadzone przez pedagoga szkolnego połączone z konkursem plastycznym ,,Codzienne chwile z Rodziną, czyli rodzice i dzieci razem, wspólnie". Działania były ukierunkowane na zdrowe, wspólne spędzanie czasu z rodzicami oraz kształtowanie pożądanych postaw społecznych. Prezentacja multimedialna spotkała się z dużym zainteresowaniem rodziców, gdyż miała zwięzłą formę opisową, bogatą grafikę i praktyczne temat postaw wychowawczych rodziców. Podsumowaniem był konkurs, w którym uczestniczyli rodzice, do wykonania mieli zadanie – spędzić efektywnie czas z dzieckiem, żeby przedszkolak mógł to plastycznie przedstawić podczas zajęć w przedszkolu.

W przedsięwzięciu uczestniczyło 28 rodziców

Zorganizowano konkursy wiedzy i plastyczne dla dzieci podczas imprez środowiskowych w Międzychodzie, Kwilczu i Mniszkach.

Nagrody ufundował Starosta Powiatu, a gadżety promujące gminę Międzychód przekazał Kierownik Wydziału Promocji. Efektem działań pracownika pionu Oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia była kontynuacja działań zainicjowanych i wprowadzonych w roku szkolnym 2017/2018 w dwóch przedszkolach w Sierakowie i Chrzypsku - środy lekkoatletyczne. W każdą z nich dzieci 5-6 letnie brały udział w specjalnych zabawach i ćwiczeniach gimnastycznych doskonaliły i rozwijały swoja sylwetkę.

4.1.6 Prewencja nowotworowa

Podejmowano działania w zakresie prewencji nowotworowej w ramach której zrealizowano dwie interwencje programowe:

- „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”

Celem działań było zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy poprzez stworzenie świadomości zagrożenia rakiem szyjki macicy i innych chorób wywoływanych zakażeniem wirusem HPV u młodych ludzi.

Zorganizowano w Klubie „Pod Gruszą” w Międzychodzie 2 szkolenia dla 40 uczniów

W szkołach ponadgimnazjalnych do uczniów klas drugich – przeprowadzono warsztaty edukacyjno-informacyjnych nt. profilaktyki raka przez dr n. med. i przełożoną pielęgniarek i położnych ze szpitala SPZOZ w Międzychodzie oraz pracownika oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia.

W przedsięwzięciu wzięło udział 270 uczniów

Rozpropagowano konkurs na film realizowany w ramach programu „Wybierz życie – pierwszy krok” zainicjowany przez Wielkopolskie Centrum Onkologii w Poznaniu.
Ogółem edukacją objęto uczniów z 4 szkół ponadgimnazjalnych, łącznie 298 osób. Liczba ta jest porównywalna do poprzedniego roku.

- „Profilaktyka raka piersi”

Celem interwencji było prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej wśród społeczności lokalnej zwłaszcza młodzieży, mających na celu zwiększenie ich poziomu wiedzy na temat możliwości zapobiegania nowotworom piersi oraz konieczności dbania o własne zdrowie i najbliższych poprzez wykonywanie badań profilaktycznych. W ramach programu przeprowadzono: 2 szkolenia. Przedsięwzięcia prowadzone były w formie wykładu z prezentacją multimedialną oraz nauką samobadania piersi na fantomach zakupionych z pozyskanych środków finansowych ze Starostwa międzychodzkiego. Uczestnicy szkoleń otrzymali stosowne materiały edukacyjne. W ciągu roku kalendarzowego w celu wzmocnienia działań prewencyjnych, wypożyczano szkołom pakiet edukacyjny: zawierający 2 fantomy, poradnik, płytę i plakat dotyczący nauki samobadania piersi.

Z oferty skorzystały 4 szkoły ponadgimnazjalne. Ponadto pozyskano broszurę pt. „Badam się, więc mam pewność" z Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu, które rozdystrybuowano do placówek realizujących program i podmiotów leczniczych.

Ogółem edukacją programową objęto 353 uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych

Działaniami edukacyjnymi objęto również seniorki z Klubu „Złoty Wiek" w Międzychodzie. Wszyscy uczestnicy przedsięwzięcia prewencyjnego otrzymali stosowne materiały edukacyjne z zakresu omawianych problemów zdrowotnych, długopis z logo organizatora oraz brelok do kluczy z logo gminy Międzychód otrzymany z Wydziału Promocji. W przedsięwzięciu uczestniczyło 25 osób.

4.1.7 Profilaktyka cewy nerwowej

W ramach Ochrony Zdrowia Matki i Dziecka prowadzono działania, których celem było podniesienie poziomu wiedzy na temat kwasu foliowego, przekazanie możliwości zapobiegania wrodzonym wadom cewy nerwowej u noworodków poprzez upowszechnienie wśród dziewcząt i młodych kobiet konieczności systematycznego przyjmowania kwasu foliowego. Grupą docelową były kobiety w okresie rozrodczym, uczniowie z 4 szkół ponadgimnazjalnych oraz pacjentki z 3 Poradni Ginekologiczno-Położniczych. W celu wzmocnienia działań dla przedstawicieli młodzieży z w/w szkół zorganizowano 2 szkolenia programowe w których udział wzięło 40 uczniów. Każdy jego uczestnik otrzymał broszurę „Jak uchronić dziecko przed wadą wrodzoną".

Ogółem edukacją prewencyjną objęto 1560 kobiet

4.1.8 Środki zastępcze

- Wojewódzki projekt edukacyjny „Wiem – nie biorę! Jestem bezpieczny”

Projekt miał na celu podniesienie świadomości młodzieży województwa wielkopolskiego w zakresie zagrożeń związanych z dopalaczami. Głównym ich celem było obniżenie tendencji wśród uczniów do podejmowania ryzykownych zachowań generowanych przez grupę i prowadzących do sięgania po substancje psychoaktywne.
Przeprowadzono 4 szkolenia teoretyczno-warsztatowe dla przedstawicieli młodzieży gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. Działania te podejmowane były, aby zmniejszyć prawdopodobieństwo, że młodzi ludzie dorastając nie będą sięgać po substancje psychoaktywne, w tym „dopalacze”.

Edukacją objęto 220 uczniów

Wobec stale występującego i narastającego problemu używania nowych substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież w celu wsparcia wiedzy osób mających pieczę nad wychowaniem młodego pokolenia, zorganizowano dla nich 2 szkolenia pt. „Dopalacze globalny problem”, który przedstawił przedstawiciel Izby Celnej w Poznaniu oraz „Dopalacze – nowe środki psychoaktywne, działanie i skutki ich zażywania”, które omówił lekarz toksykolog ze Szpitala Miejskiego im. F. Raszei w Poznaniu. Działania zrealizowano we współdziałaniu ze Starostwem Powiatu.

Starostwo Powiatowe - Sala Konferencyjna 23.03. i 16.10.2018r.

W działaniach uczestniczyło 116 osób - przedstawicieli kadry pedagogicznej, Rad Rodziców, samorządów lokalnych, policji i straży miejskiej.

4.1.9 Profilaktyka chorób odkleszczowych

„Mały kleszcz - Duży problem” pod takim hasłem prowadzono wojewódzką akcję edukacyjno-informacyjną. W ramach której przeprowadzono spotkanie prewencyjne w Klubie „Złoty Wiek” w Międzychodzie. Klubowicze sekcji turystycznej i grzybiarzy wysłuchali prelekcji połączonej z prezentacją multimedialną nt. kleszczy – ochrony przed nimi, postępowaniu po ukąszeniu przez pajęczaka, chorób przez nich przenoszonych, leczeniu i możliwości zapobiegania kleszczowemu zapaleniu mózgu poprzez szczepienie. Następnie zaproszono klubowiczów do

konkursu wiedzy podsumowującej treści szkolenia – dziesięciu uczestników quizu otrzymało za udział kleszczołapki otrzymane z WSSE w Poznaniu.

Ogółem w przedsięwzięciu uczestniczyło 25 seniorów

Opracowano i rozpropagowano quiz wiedzy o kleszczach, adresowany do społeczności lokalnej. W przedsięwzięciu uczestniczyło 15 mieszkańców powiatu, pięcioro z nich otrzymało kleszczołapki oraz nagrody ufundowane przez Starostę powiatu.
Prowadzono również działania edukacyjne podczas imprezy środowiskowej w Mniszkach

Laureaci testu wiedzy o chorobach przenoszonych przez kleszczach otrzymali kleszczołapki

4.1.10 Profilaktyka zakażeń pneumokokowych

Kontynuowano działania dotyczące profilaktyki pneumokokowej, zainicjowanej przez PPIS w 2008 roku, efektem którego było zaszczepienie w roku sprawozdawczym 72 dzieci kwileckich z rocznika 2015 i 2016. Projekt zakończono. Pełnomocnikowi Wójta zaproponowano nowe przedsięwzięcie, dotyczące przeprowadzenia zalecanych szczepień dziewczynek w zakresie prewencji zakażeń p/HPV.

4.1.11 Profilaktyka wszawicy

Nagłośniono Ogólnopolską Kampanię dotyczącą profilaktyki wszawicy. Do nadzorowanych placówek oświatowych pismem przekazano stosowne materiały przygotowane przez Główny Inspektorat Sanitarny. Prowadzono ich dystrybucje.
Odbiorcami działań prewencyjnych było 1819 osób
Z prowadzonych działań informacyjno – edukacyjnych systematycznie sporządzano i przekazywano Informacje z ich przebiegu dwóm redaktorom gazet, samorządom lokalnym oraz umieszczano na stronie internetowej PSSE. Ogółem 34 informacji.

4.2 Środki finansowe

W ramach współpracy środowiskowej – pion Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, oferował programy edukacyjne wraz z metodyką działań, przedsięwzięcia integrujące społeczność lokalną w zakresie kreowania zdrowego stylu życia a władze samorządowe - nasi partnerzy wspierali przedsięwzięcia organizacyjne, rzeczowo i finansowo. Pozyskano: ze Starostwa - 8000zł (nagrody dla uczestników konkursów z zakresu szeroko rozumianej prewencji zdrowotnej, opłacono specjalistów, zakupiono ustniki i kalibrację smokolayzera oraz dodruk broszur dotyczący profilaktyki cewy nerwowej); Gminy Sieraków - 3000zł (zakupiono filmy edukacyjne, nagrody dla uczestników konkursu promującego zdrowy styl życia, opłacono prelegentów;

Gmina Kwilcz - przekazała nagrody dla laureatów konkursu antytytoniowego); Gmina Międzychód – bezpłatnie wynajęła sale wykładowe, 4 razy pokryła koszty cateringu dla uczestników szkoleń, przekazała gadżety promujące gminę dla młodzieży i dzieci uczestniczących w przedsięwzięciach prozdrowotnych.

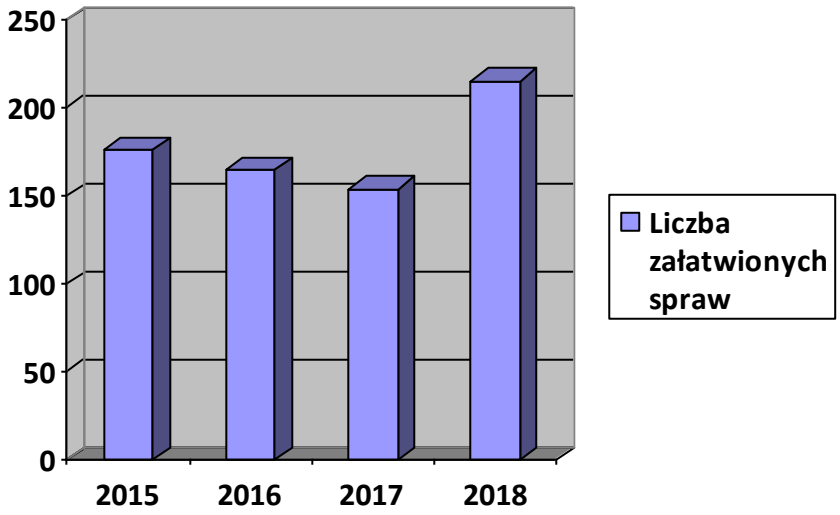
4.3 Podsumowanie

Dominujące problemy zdrowotne społeczeństwa, aktualne problemy środowiska szkolnego skłaniały do realizacji długofalowych programów edukacyjnych, które miały na celu kształtowanie w społeczeństwie postaw i zachowań zdrowotnych, zmierzających do ochrony i umacniania zdrowia dzieci, młodzieży i dorosłych.
W 2018 roku zrealizowano Programy prozdrowotne o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym oraz: kampanie społeczne, akcje, imprezy prozdrowotne, punkty promocji zdrowia, narady, szkolenia, konsultacje, porady metodyczno-merytoryczne, instruktaże i rozmowy indywidualne. Udostępniano materiały edukacyjno-informacyjne. Prowadzono dystrybucje pakietów programowych i kampanijnych. Współpracowano z instytucjami i organizacjami w zakresie zdrowia publicznego. Wielość działań prewencji zdrowotnej i osiągnięty zasięg działań promujących zdrowie był możliwy dzięki zaangażowaniu: dyrektorów i koordynatorów wychowania zdrowotnego placówek oświatowo-wychowawczych, kierowników i personelu podmiotów medycznych. Różnorodność przedsięwzięć prewencji zdrowotnej była możliwa dzięki dobrej współpracy ze Starostwem Powiatu, Urzędem Miasta i Gminy w Międzychodzie, Urzędem Gminy Sierakowie i Kwilczu, Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Międzychodzie, Klubem „Pod Gruszą” Międzychodzie, Poradnią Leczenia Uzależnień, Centrum Animacji Kultury w Międzychodzie, Powiatową Komendą Policji i mediami lokalnymi.

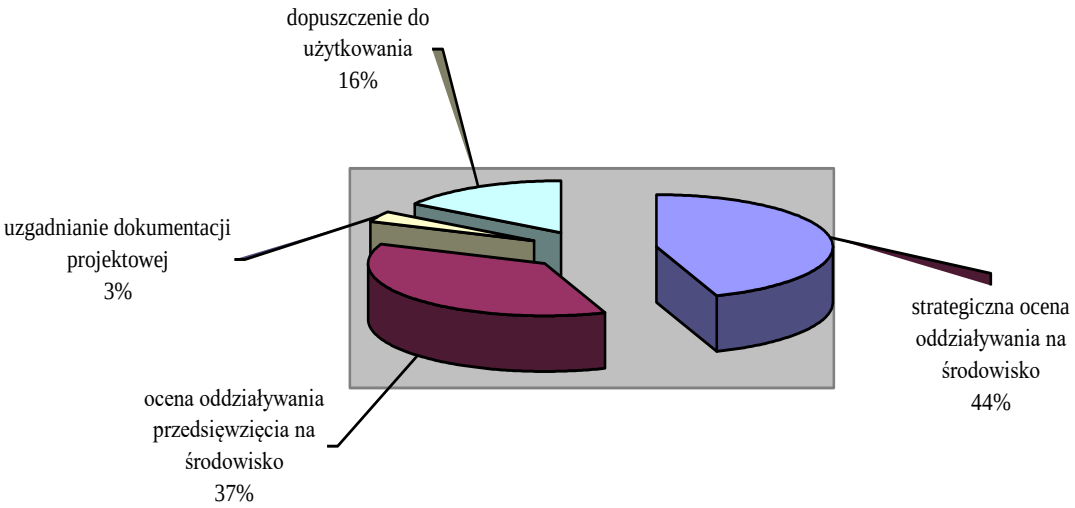
5. Działalność opiniodawczo – nadzorowa PIS

Jednym z istotnych zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej z zakresu zdrowia publicznego jest eliminowanie nieprawidłowości natury sanitarnej na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2018r. załatwiono ogółem 215 spraw oraz przeprowadzono 23 kontrole sanitarne. W porównaniu z latami ubiegłymi zaobserwowano tendencję wzrostową ogólnej liczby załatwianych spraw.

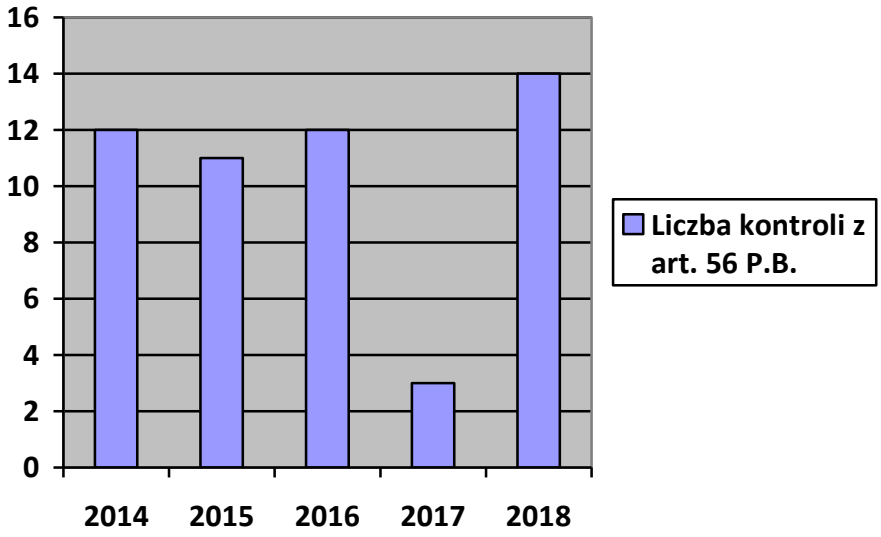

1. Liczba załatwionych spraw ogółem w komórce ZNS

2. Rozkład procentowy zajętych stanowisk w komórce ZNS w 2018r.

Liczba spraw załatwionych na podstawie art. 56 ustawy Prawo Budowlane (Dz. U. z 2018r. poz. 1202, z późn. zm.) kształtowała się na wyższym poziomie niż w poprzednim roku.

3. Liczba załatwionych spraw z art. 56 ustawy Prawo Budowlane w 2018r.

Ponadto m.in.:

- Zajęto 40 stanowisk dot. strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. W swoich stanowiskach kładziono nacisk na odpowiednie przeznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe, przemysłowe oraz usługowe; uwzględniając prognozowane zanieczyszczenia powietrza, hałas, warunki zaopatrzenia ludności w wodę, usuwania i unieszkodliwiania nieczystości płynnych i stałych. Uzgodniono 92 projekty decyzji o warunkach zabudowy.

- Wydano 33 opinie co do potrzeby przeprowadzenia ceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Zajęte stanowiska dotyczyły inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Wśród spraw dominowały inwestycje w zakresie budynków inwentarskich.

- Zajęto 2 stanowiska w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach: dot. chlewni i obory.

- Wydano 14 opinii dot. dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego;

- Wydano 3 opinie dot. uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych. W trakcie opiniowania dokumentacji zwracano uwagę na zastosowaniem rozwiązań ograniczających uciążliwość planowanych obiektów dla środowiska, w sposób nie zagrażający zdrowiu i życiu ludzi, z zachowaniem właściwych warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (dot. m.in. zagadnień higieny pracy i środowiska) oraz warunków higieny użytkowania pomieszczeń (oświetlenie, wentylacja, ogrzewanie, sposób wykończenia itp.).

WNIOSKI KOŃCOWE I CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA STAN SANITARNY I SYTUACJĘ EPIDEMIOLOGICZNĄ POWIATU

1. Ogólna liczba zachorowań na choroby zakaźne w powiecie międzychodzkim spadła do poziomu najniższego od 5 lat (poniżej 300).

2. Prowadzenie nadzoru nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych w powiecie i procesem dystrybucji szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych z wykorzystaniem Elektronicznego Systemu Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionek (ESNDS) oraz merytorycznego nadzoru nad egzekucją administracyjną obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby zobowiązane.

3. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi w całym powiecie od 2015 roku spełnia wymogi rozporządzenia Ministra Zdrowia.

4. Sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego nad bezpieczeństwem zdrowotnym wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wody w kąpieliskach, w pływalniach oraz nad obiektami użyteczności publicznej.

5. Wzrosła liczba kąpielisk (2017r. – 4, 2018r. – 6) oraz liczba miejsc okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli (2017r. – 3, 2018r. – 5).
   Miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli mogą funkcjonować przez okres nie dłuższy niż 30 dni w roku kalendarzowym. Należy dążyć do organizowania kąpielisk wyposażonych w odpowiednią infrastrukturę, strzeżonych przez ratowników - celem zapewnienia bezpieczeństwa osobom kąpiącym się i przyciągnięcia większej rzeszy turystów.
   W 2018r. Gmina Międzychód utworzyła nad Jeziorem Miejskim w Międzychodzie miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, w którym jakość wody do kąpieli była objęta nadzorem wyłącznie w terminie 01.07.2018r. – 30.07.2018r.
   Tylko dwóch organizatorów kąpielisk: Gmina Międzychód i Gmina Chrzypsko Wielkie, brało czynny udział w aktualizacji Serwisu Kąpieliskowego w czasie sezonu, tj. wprowadzano zarówno profil wody w kąpielisku jak i umieszczano na bieżąco dane dot. warunków na kąpieliskach.

6. W 2018 roku liczba obiektów żywnościowych o złym stanie sanitarno - technicznym wzrosła w stosunku do lat ubiegłych (z 8 w roku 2017 do 14 obiektów), jednak utrzymuje się na niskim poziomie m.in. dzięki wdrażaniu instrukcji dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej oraz zasad systemu HACCP przez przedsiębiorców, a także działaniom kontrolnym prowadzonym przez PIS.

7. Zgodnie z zaleceniami i wytycznymi Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie występowania przypadków afrykańskiego pomoru świń ASF - prowadzony jest nadal wzmożony nadzór nad sprzedażą mięsa oraz nad odpadami gastronomicznymi.

8. Bieżący nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego.

9. Wzmożone działania kontrolne nad ustawowym zakazem wytwarzania i wprowadzania do obrotu produktów stwarzających zagrożenia życia lub zdrowia ludzi.

10. Minimalizowanie zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez środki zastępcze lub nowe substancje psychoaktywne min. przez prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych, podnoszących wiedzę i świadomość społeczności lokalnej.

11. Kontynuowanie nadzoru nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy celem ochrony zdrowia pracowników przed niekorzystnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy.

12. Bieżący nadzór i kontrola higieny procesów nauczania, higieny pomieszczeń i spełniania wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych oraz ośrodkach wypoczynku dzieci i młodzieży.

13. Kontynuacja działań i inicjatyw prozdrowotnych wynikających z diagnozy środowiska lokalnego w zakresie promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób, które wpływają na kształtowanie postaw prozdrowotnych społeczeństwa.